ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/1115 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

της 31ης Μαΐου 2023,

για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης και την εξαγωγή από την Ένωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([1]),

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([2]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Τα δάση προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών οφελών, συμπεριλαμβανομένης της ξυλείας και των μη ξυλωδών δασικών προϊόντων, καθώς και περιβαλλοντικών υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για την ανθρωπότητα, καθώς φιλοξενούν το μεγαλύτερο μέρος της χερσαίας βιοποικιλότητας του πλανήτη. Συντηρούν τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων, συμβάλλουν στην προστασία του κλιματικού συστήματος, παρέχουν καθαρό αέρα και διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στον καθαρισμό των υδάτων και του εδάφους, καθώς και στη συγκράτηση του νερού και τον εμπλουτισμό των υδροφόρων στρωμάτων. Οι μεγάλες δασικές εκτάσεις λειτουργούν ως πηγή υγρασίας και συντελούν στην αποτροπή της απερήμωσης των ηπειρωτικών περιοχών. Επιπλέον, τα δάση εξασφαλίζουν μέσα διαβίωσης και εισόδημα για το ένα τρίτο περίπου του παγκόσμιου πληθυσμού και η καταστροφή των δασών έχει σοβαρές συνέπειες στην επιβίωση των πλέον ευάλωτων ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα δασικά οικοσυστήματα. Επιπροσθέτως, η αποψίλωση και η υποβάθμιση των δασών μειώνουν τις βασικές καταβόθρες διοξειδίου του άνθρακα. Η αποψίλωση και η υποβάθμιση των δασών αυξάνουν επίσης την πιθανότητα επαφής μεταξύ άγριων ζώων, εκτρεφόμενων ζώων και ανθρώπων, εντείνοντας έτσι τον κίνδυνο εξάπλωσης νέων ασθενειών και τους κινδύνους νέων επιδημιών και πανδημιών.

(2) Η αποψίλωση και η υποβάθμιση των δασών συντελούνται με ανησυχητικό ρυθμό. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), την περίοδο μεταξύ 1990 και 2020 χάθηκαν παγκοσμίως περίπου 420 εκατομμύρια εκτάρια δάσους — το 10 % των εναπομεινάντων δασών του πλανήτη, που ισούται με έκταση μεγαλύτερη από εκείνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αποψίλωση και η υποβάθμιση των δασών αποτελούν, με τη σειρά τους, σημαντικούς παράγοντες υπερθέρμανσης του πλανήτη και απώλειας της βιοποικιλότητας — των δύο σημαντικότερων περιβαλλοντικών προκλήσεων της εποχής μας. Παρά ταύτα, κάθε χρόνο ο πλανήτης συνεχίζει να χάνει 10 εκατομμύρια εκτάρια δάσους. Τα δάση επηρεάζονται επίσης σημαντικά από την κλιματική αλλαγή και θα χρειαστεί να αντιμετωπιστούν πολλές προκλήσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η προσαρμοστικότητα και η ανθεκτικότητά τους τις επόμενες δεκαετίες.

(3) Η αποψίλωση και η υποβάθμιση των δασών συμβάλλουν με πολλούς τρόπους στην παγκόσμια κλιματική κρίση. Κατά κύριο λόγο αυξάνουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μέσω των δασικών πυρκαγιών, εξαλείφοντας μόνιμα τις δυνατότητες απορρόφησης του διοξειδίου του άνθρακα μέσω καταβοθρών, μειώνοντας την ανθεκτικότητα της πληγείσας περιοχής στην κλιματική αλλαγή και περιορίζοντας σημαντικά τη βιοποικιλότητα και την ανθεκτικότητά της σε ασθένειες και επιβλαβείς οργανισμούς. Η αποψίλωση των δασών από μόνη της ευθύνεται για το 11 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, όπως αναφέρεται στην ειδική έκθεση του 2019 της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τη γη.

(4) Η κλιματική κατάρρευση προκαλεί την απώλεια βιοποικιλότητας παγκοσμίως και η απώλεια βιοποικιλότητας επιδεινώνει την κλιματική αλλαγή· όπως επιβεβαίωσαν πρόσφατες μελέτες, είναι κατ' αυτόν τον τρόπο άρρηκτα συνδεδεμένες. Η βιοποικιλότητα και τα υγιή οικοσυστήματα έχουν θεμελιώδη σημασία για την κλιματικά ανθεκτική ανάπτυξη. Τα έντομα, τα πτηνά και τα θηλαστικά λειτουργούν ως επικονιαστές και διασκορπίζουν τους σπόρους, μπορούν δε να βοηθήσουν αποτελεσματικότερα στην αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, άμεσα ή έμμεσα. Τα δάση διασφαλίζουν επίσης τη συνεχή αναπλήρωση των υδάτινων πόρων και την πρόληψη της ξηρασίας και των καταστροφικών επιπτώσεών της στις τοπικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των αυτοχθόνων πληθυσμών. Η δραστική μείωση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών και η συστηματική αποκατάσταση των δασών και άλλων οικοσυστημάτων αποτελεί τη μεγαλύτερη ευκαιρία παρέμβασης με φυσικό τρόπο για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

([1]) ΕΕ C 275 της 18.7.2022, σ. 88.

([2]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Απριλίου 2023 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2023.

(5) Η βιοποικιλότητα είναι απαραίτητη για την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους, τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Πάνω από το ήμισυ του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος εξαρτάται από τη φύση και τις υπηρεσίες που η φύση παρέχει. Τρεις κύριοι οικονομικοί τομείς —οι κατασκευές, η γεωργία και τα τρόφιμα και ποτά— εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη φύση. Η απώλεια βιοποικιλότητας απειλεί τους βιώσιμους υδρολογικούς κύκλους και τα συστήματα τροφίμων, θέτοντας σε κίνδυνο την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή. Περισσότερο από το 75 % των παγκόσμιων ειδών καλλιεργειών τροφίμων εξαρτώνται από τη ζωογαμία. Επιπλέον, αρκετοί βιομηχανικοί τομείς βασίζονται στη γενετική πολυμορφία και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος ως κρίσιμης σημασίας εισροές κυρίως για την παραγωγή φαρμάκων, περιλαμβανομένων των αντιμικροβιακών.

(6) Η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας και η αποψίλωση των δασών αποτελούν ζητήματα ύψιστης παγκόσμιας σημασίας, που επηρεάζουν την επιβίωση της ανθρωπότητας και τις βιώσιμες συνθήκες διαβίωσης στον πλανήτη. Η επιτάχυνση της κλιματικής αλλαγής, η απώλεια βιοποικιλότητας και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, που αποτυπώνονται σε απτά παραδείγματα των καταστροφικών συνεπειών τους στη φύση, στις ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης και στις τοπικές οικονομίες, είχαν ως αποτέλεσμα την αναγνώριση της πράσινης μετάβασης ως εμβληματικού στόχου της εποχής μας και ζητήματος ισότητας των φύλων και διαγενεακής δικαιοσύνης.

(7) Οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον τομέα του περιβάλλοντος, οι οποίοι προσπαθούν να προστατεύσουν και να προαγάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα που σχετίζονται με το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε καθαρό νερό, αέρα και γη, είναι συχνά στόχος διώξεων και θανατηφόρων επιθέσεων. Τέτοιες επιθέσεις επηρεάζουν δυσανάλογα τους αυτόχθονες πληθυσμούς. Σύμφωνα με εκθέσεις του 2020, πάνω από τα δύο τρίτα των θυμάτων των εν λόγω επιθέσεων εργάζονταν υπερασπιζόμενα τα δάση του πλανήτη από την αποψίλωση των δασών και τη βιομηχανική ανάπτυξη.

(8) Η κατανάλωση στην Ένωση αποτελεί σημαντικό παράγοντα αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών σε παγκόσμια κλίμακα. Με βάση την εκτίμηση επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού εκτιμάται ότι, εάν δεν υπάρξει κατάλληλη κανονιστική παρέμβαση, η κατανάλωση και η παραγωγή στην Ένωση των έξι βασικών προϊόντων (βοοειδή, κακάο, καφές, ελαιοφοίνικας, σόγια και ξυλεία) και μόνο, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την αποψίλωση περίπου 248 000 εκταρίων δάσους ετησίως έως το 2030.

(9) Όσον αφορά την κατάσταση των δασών εντός της Ένωσης η έκθεση για την κατάσταση των δασών της Ευρώπης του 2020 αναφέρει ότι, μεταξύ 1990 και 2020, η έκταση των δασών στην Ευρώπη αυξήθηκε κατά 9 %, ο άνθρακας που αποθηκεύεται στη βιομάζα αυξήθηκε κατά 50 % και η προσφορά ξυλείας αυξήθηκε κατά 40 %. Τα πρωτογενή και τα φυσικά αναγεννημένα δάση κινδυνεύουν, μεταξύ άλλων, από την εντατική διαχείριση, η δε μοναδική τους βιοποικιλότητα και τα μοναδικά δομικά τους χαρακτηριστικά απειλούνται. Επιπλέον, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος έχει επισημάνει ότι λιγότερο από το 5 % των ευρωπαϊκών δασικών εκτάσεων θεωρούνται πλέον αδιατάρακτες ή φυσικές, ενώ το 10 % των ευρωπαϊκών δασικών εκτάσεων έχει ταξινομηθεί ως υπαγόμενο σε εντατική διαχείριση. Τα δασικά οικοσυστήματα πρέπει να αντιμετωπίσουν πολλαπλές πιέσεις που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή, από τα ακραία καιρικά φαινόμενα έως τους επιβλαβείς οργανισμούς, καθώς και ανθρωπογενείς δραστηριότητες που επηρεάζουν αρνητικά τα οικοσυστήματα και τους οικοτόπους. Ειδικότερα, τα ομήλικα δάση υπό εντατική διαχείριση μέσω αποψιλωτικής υλοτομίας και απομάκρυνσης νεκρών ξύλων μπορούν να έχουν σοβαρό αντίκτυπο σε ολόκληρους οικοτόπους.

(10) Το 2019 η Επιτροπή ανέλαβε σειρά πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών κρίσεων, συμπεριλαμβανομένων ειδικών δράσεων για την αποψίλωση των δασών. Στην ανακοίνωσή της που εξέδωσε στις 23 Ιουλίου 2019 σχετικά με την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη («Ανακοίνωση για την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη»), η Επιτροπή προσδιόρισε ως προτεραιότητα τη μείωση του αποτυπώματος της κατανάλωσης της ΕΕ στη γη και την προώθηση της κατανάλωσης προϊόντων από αλυσίδες εφοδιασμού μηδενικής αποψίλωσης στην Ένωση. Στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 11 Δεκεμβρίου 2019 για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή παρουσίασε νέα αναπτυξιακή στρατηγική, η οποία αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της Ένωσης σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία που διαθέτει σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων οικονομία εδραιωμένη στο βιώσιμο και βασιζόμενο σε κανόνες ελεύθερο εμπόριο, στην οποία έως το 2050 θα έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η οικονομική ανάπτυξη θα έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων, και κανένας άνθρωπος ή περιοχή δεν θα μένει στο περιθώριο. Η εν λόγω στρατηγική αποσκοπεί επίσης στην προστασία, τη διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ένωσης, καθώς και στην προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών και των μελλοντικών γενεών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία έχει ως στόχο να εξασφαλίσει στους πολίτες και τις μελλοντικές γενεές, μεταξύ άλλων, καθαρό αέρα, καθαρό νερό, υγιές έδαφος και βιοποικιλότητα. Για τον σκοπό αυτό, η ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 20 Μαΐου 2020 για τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας (η «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030»), η ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 20 Μαΐου 2020 για τη στρατηγική από το αγρόκτημα στο πιάτο για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων (στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»), η ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 16 Ιουλίου 2021 για μία νέα δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030, η ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 12 Μαΐου 2021 για την πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους, σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους, καθώς και άλλες σχετικές στρατηγικές, όπως η ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 30 Ιουνίου 2021 για ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ — Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040, που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, υπογραμμίζουν περαιτέρω τη σημασία της δράσης για την προστασία και την ανθεκτικότητα των δασών.

Ειδικότερα, η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 αποσκοπεί στην προστασία της φύσης και στην αναστροφή της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων. Τέλος, η ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 11 Οκτωβρίου 2018 για βιώσιμη βιοοικονομία για την Ευρώπη: ενίσχυση της σύνδεσης οικονομίας, κοινωνίας και περιβάλλοντος ενισχύει την προστασία του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων και, παράλληλα, συμβάλλει στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης ζήτησης για τρόφιμα, ζωοτροφές, ενέργεια, υλικά και προϊόντα, αναζητώντας νέους τρόπους παραγωγής και κατανάλωσης.

(11) Τα κράτη μέλη έχουν εκφράσει επανειλημμένα την ανησυχία τους για τη συνεχή αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών. Τόνισαν ότι, δεδομένου ότι οι τρέχουσες πολιτικές και δράσεις σε παγκόσμιο επίπεδο για τη διατήρηση, την αποκατάσταση και τη βιώσιμη διαχείριση των δασών δεν επαρκούν για την ανάσχεση της αποψίλωσης, της υποβάθμισης των δασών και της απώλειας βιοποικιλότητας, απαιτείται ενισχυμένη δράση της Ένωσης που θα συμβάλει αποτελεσματικότερα στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στο πλαίσιο της Ατζέντας του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η οποία εγκρίθηκε από όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) το 2015. Το Συμβούλιο τάχθηκε ειδικά υπέρ της αναγγελίας που έκανε η Επιτροπή στην ανακοίνωση για την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη ότι θα αξιολογήσει πρόσθετα κανονιστικά και μη κανονιστικά μέτρα και ότι θα υποβάλει προτάσεις και για τα δύο είδη μέτρων. Η Ένωση και τα κράτη μέλη έχουν επίσης προσυπογράψει τη δεκαετία δράσης των ΗΕ για τους ΣΒΑ, τη δεκαετία των ΗΕ για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και τη δεκαετία οικογενειακής γεωργίας των ΗΕ.

(12) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τονίσει ότι η συνεχιζόμενη καταστροφή, καθώς και η υποβάθμιση και μετατροπή των δασών και των φυσικών οικοσυστημάτων του πλανήτη, καθώς και οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνδέονται, σε μεγάλο βαθμό, με την επέκταση της γεωργικής παραγωγής – ιδίως με τη μετατροπή των δασών σε γεωργική γη που προορίζεται για την παραγωγή βασικών και παράγωγων προϊόντων μεγάλης ζήτησης. Στις 22 Οκτωβρίου 2020, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα, σύμφωνα με το άρθρο 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), με το οποίο ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει, βάσει του άρθρου 192 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, πρόταση για ένα «νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα», που θα βασίζεται σε υποχρεωτική δέουσα επιμέλεια.

(13) Η καταπολέμηση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών συνιστά σημαντικό μέρος της δέσμης μέτρων που απαιτούνται για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, καθώς και με τη συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή («συμφωνία του Παρισιού») ([3]) και το όγδοο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον που εγκρίθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2022/591 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), καθώς και με τη νομική δέσμευση βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]) για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας το αργότερο έως το 2050 και για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030.

(14) Η καταπολέμηση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών αποτελεί επίσης σημαντικό μέρος της δέσμης μέτρων που χρειάζονται για την καταπολέμηση της απώλειας βιοποικιλότητας και για τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις της Ένωσης σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα (ΣΒΠ) ([6]), την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και τους συναφείς στόχους της Ένωσης για την αποκατάσταση της φύσης.

(15) Τα πρωτογενή δάση είναι μοναδικά και αναντικατάστατα. Οι δασικές φυτείες και τα φυτευμένα δάση έχουν διαφορετική σύνθεση βιοποικιλότητας και παρέχουν διαφορετικές υπηρεσίες οικοσυστήματος σε σύγκριση με τα πρωτογενή δάση και τα φυσικά αναγεννημένα δάση.

(16) Η επέκταση της γεωργίας ευθύνεται για το 90 % σχεδόν της αποψίλωσης των δασών σε παγκόσμια κλίμακα, με πάνω από το ήμισυ της απώλειας δασών να οφείλεται στη μετατροπή δασών σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις, ενώ η βοσκή ζώων ευθύνεται για το 40 % σχεδόν της απώλειας δασών.

(17) Η παραγωγή ζωοτροφών για την κτηνοτροφία μπορεί να συντελέσει στην αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών. Η προώθηση εναλλακτικών, βιώσιμων γεωργικών πρακτικών μπορεί να αντιμετωπίσει τις περιβαλλοντικές και τις κλιματικές προκλήσεις και να αποτρέψει την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών παγκοσμίως. Η παροχή κινήτρων προκειμένου να υιοθετηθεί μια πιο ισορροπημένη, πιο υγιεινή και πιο θρεπτική διατροφή και ένας πιο βιώσιμος τρόπος ζωής μπορεί να μειώσει την πίεση που ασκείται στη γη και στους πόρους.

([3]) ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4.
([4]) Απόφαση (ΕΕ) 2022/591 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2022, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030 (ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 22).
([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).
([6]) Απόφαση 93/626/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλομορφία (ΕΕ L 309 της 13.12.1993, σ. 1).

(18) Μεταξύ 1990 και 2008 η Ένωση εισήγαγε και κατανάλωσε το ένα τρίτο των παγκόσμιων συναλλαγών σε γεωργικά προϊόντα που συνδέονται με την αποψίλωση των δασών. Σε αυτό το διάστημα η κατανάλωση της Ένωσης ευθυνόταν για το 10 % της αποψίλωσης των δασών που συνδέεται με την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε παγκόσμια κλίμακα. Ακόμη και αν το σχετικό μερίδιο της κατανάλωσης της Ένωσης μειώνεται, η ενωσιακή κατανάλωση αποτελεί δυσανάλογα μεγάλο παράγοντα αποψίλωσης των δασών. Ως εκ τούτου, η Ένωση θα πρέπει να λάβει μέτρα για να ελαχιστοποιήσει τη σε παγκόσμιο επίπεδο αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών που προκαλεί η κατανάλωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων στην Ένωση και, με τον τρόπο αυτόν, να επιδιώξει να ελαττώσει τη συμβολή της στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στην απώλεια βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και να προωθήσει βιώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης στην Ένωση, αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα. Για να έχει τον μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο, η πολιτική της Ένωσης θα πρέπει να αποσκοπεί στον επηρεασμό της παγκόσμιας αγοράς και όχι μόνο των αλυσίδων εφοδιασμού της Ένωσης. Θεμελιώδεις από την άποψη αυτή είναι οι εταιρικές σχέσεις και η αποτελεσματική διεθνής συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών, με τις χώρες παραγωγής και κατανάλωσης.

(19) Η Ένωση έχει δεσμευτεί να προωθήσει και να υλοποιήσει φιλόδοξες πολιτικές για το περιβάλλον και το κλίμα σε ολόκληρο τον κόσμο, σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 37, το οποίο ορίζει ότι το υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητάς του ενσωματώνονται στις πολιτικές της Ένωσης και διασφαλίζονται σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της εξωτερικής διάστασης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η δράση στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αναληφθεί λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των υφιστάμενων παγκόσμιων συμφωνιών, δεσμεύσεων και πλαισίων που συμβάλλουν στον περιορισμό της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, όπως το στρατηγικό σχέδιο των Ηνωμένων Εθνών για τα δάση 2017-2030 και οι παγκόσμιοι στόχοι του για τα δάση, η σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και η συμφωνία του Παρισιού, η ΣΒΠ και το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020, το παγκόσμιο στρατηγικό σχέδιο για τη βιοποικιλότητα 2011-2020 και οι στόχοι του Aichi για τη βιοποικιλότητα που περιέχονται σε αυτό και η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερήμωσης, καθώς και το πολυμερές πλαίσιο για τη στήριξη της αντιμετώπισης των βαθύτερων αιτίων της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, όπως οι ΣΒΑ και η Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών.

(20) Η ανάσχεση της αποψίλωσης και η αποκατάσταση των υποβαθμισμένων δασών αποτελεί ουσιώδες στοιχείο των ΣΒΑ. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει ιδίως στην επίτευξη των στόχων σχετικά με τη ζωή στη στεριά (ΣΒΑ 15), τη δράση για το κλίμα (ΣΒΑ 13), την υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή (ΣΒΑ 12), την εξάλειψη της πείνας (ΣΒΑ 2) και την καλή υγεία και ευημερία (ΣΒΑ 3). Ο σχετικός επιμέρους στόχος 15.2 για την ανάσχεση της αποψίλωσης των δασών έως το 2020 δεν έχει επιτευχθεί, γεγονός που υπογραμμίζει τον επείγοντα χαρακτήρα της ανάληψης φιλόδοξης και αποτελεσματικής δράσης.

(21) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται στη διακήρυξη της Νέας Υόρκης για τα δάση, μια νομικά μη δεσμευτική πολιτική διακήρυξη με την οποία εγκρίνεται ένα παγκόσμιο χρονοδιάγραμμα για τη μείωση στο μισό της απώλειας φυσικών δασών έως το 2020 και για την προσπάθεια τερματισμού της έως το 2030. Η διακήρυξη εγκρίθηκε από δεκάδες κυβερνήσεις, πολλές από τις μεγαλύτερες εταιρείες του κόσμου, αλλά και από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών με μεγάλη επιρροή και από οργανώσεις αυτοχθόνων πληθυσμών. Η διακήρυξη κάλεσε επίσης τον ιδιωτικό τομέα να υλοποιήσει τον στόχο της εξάλειψης της αποψίλωσης των δασών λόγω της παραγωγής βασικών γεωργικών προϊόντων, όπως το φοινικέλαιο, η σόγια, το χαρτί και τα προϊόντα με βάση το βόειο κρέας, το αργότερο έως το 2020, στόχος ο οποίος δεν επιτεύχθηκε. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στο στρατηγικό σχέδιο των ΗΕ για τα δάση για την περίοδο 2017-2030, του οποίου ο παγκόσμιος δασικός στόχος 1 είναι να αναστραφεί η απώλεια δασικής κάλυψης παγκοσμίως μέσω της αειφόρου διαχείρισης των δασών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας, της αποκατάστασης, της δάσωσης και της αναδάσωσης, και να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την πρόληψη της υποβάθμισης των δασών και να συμβάλει στις παγκόσμιες προσπάθειες για καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

(22) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται στη διακήρυξη των ηγετών στη Γλασκώβη για τα δάση και τη χρήση γης που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, η οποία αναγνωρίζει ότι «για την επίτευξη των στόχων για τη χρήση γης, το κλίμα, τη βιοποικιλότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη, τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε εθνικό επίπεδο, θα απαιτηθεί περαιτέρω μετασχηματιστική δράση στους διασυνδεδεμένους τομείς της βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης, της ανάπτυξης υποδομών, του εμπορίου, της χρηματοδότησης και των επενδύσεων, καθώς και της στήριξης των μικροκαλλιεργητών, των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων». Οι υπογράφοντες δεσμεύτηκαν να εργαστούν συλλογικά για την ανάσχεση και την αντιστροφή της απώλειας των δασών και της υποβάθμισης της γης έως το 2030 και τόνισαν ότι θα ενισχύσουν τις κοινές τους προσπάθειες για τη διευκόλυνση των εμπορικών και αναπτυξιακών πολιτικών, διεθνώς και εγχώρια, που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση βασικών προϊόντων, και λειτουργούν προς αμοιβαίο όφελος των χωρών.

(23) Ως μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), η Ένωση έχει δεσμευτεί να προωθεί ένα οικουμενικό, βασισμένο σε κανόνες, ανοικτό, διαφανές, προβλέψιμο, χωρίς αποκλεισμούς, αμερόληπτο και δίκαιο πολυμερές εμπορικό σύστημα στο πλαίσιο του ΠΟΕ, καθώς και μια ανοικτή, βιώσιμη και δυναμική εμπορική πολιτική. Ως εκ τούτου, το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να περιλαμβάνει βασικά και παράγωγα προϊόντα που παράγονται εντός της Ένωσης καθώς και βασικά και παράγωγα προϊόντα που εισάγονται στην Ένωση.

(24) Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πλανήτης όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και την απώλεια βιοποικιλότητας μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με παγκόσμια δράση. Η Ένωση θα πρέπει να αποτελέσει ισχυρό παγκόσμιο παράγοντα τόσο δίνοντας το παράδειγμα όσο και αναλαμβάνοντας ηγετικό ρόλο στη διεθνή συνεργασία για τη δημιουργία ενός ανοικτού και δίκαιου πολυμερούς συστήματος στο οποίο το βιώσιμο εμπόριο θα λειτουργεί ως βασικός καταλύτης της πράσινης μετάβασης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και για την αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας.

(25) Ο παρών κανονισμός ακολουθεί επίσης τις ανακοινώσεις που εξέδωσε η Επιτροπή στις 22 Ιουνίου 2022 για την ισχύ των εμπορικών εταιρικών σχέσεων: μαζί για μια πράσινη και δίκαιη οικονομική ανάπτυξη και στις 18 Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με την επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής — μια ανοικτή, βιώσιμη και δυναμική εμπορική πολιτική, στις οποίες αναφέρεται ότι, δεδομένων των νέων εσωτερικών και εξωτερικών προκλήσεων και, ειδικότερα, του νέου και πιο βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης όπως καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και την ευρωπαϊκή ψηφιακή στρατηγική, που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή στις 19 Φεβρουαρίου 2020 για τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης, η Ένωση χρειάζεται μια νέα στρατηγική εμπορικής πολιτικής — μια στρατηγική που θα στηρίζει την υλοποίηση των στόχων στην εσωτερική και την εξωτερική πολιτική της και θα προωθεί εντονότερα τη βιωσιμότητα σύμφωνα με τη δέσμευσή της να εφαρμόσει πλήρως τους ΣΒΑ των Ηνωμένων Εθνών. Η εμπορική πολιτική χρειάζεται να αξιοποιηθεί πλήρως για την ανάκαμψη της Ένωσης μετά την πανδημία της COVID-19 και στον πράσινο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας, καθώς και στην οικοδόμηση μιας ανθεκτικότερης Ευρώπης στον κόσμο.

(26) Στο πλαίσιο της ανακοίνωσής της στις 22 Ιουνίου 2022 για την ισχύ των εμπορικών εταιρικών σχέσεων: μαζί για μια πράσινη και δίκαιη οικονομική ανάπτυξη, η Επιτροπή εντείνει τη σύμπραξη με εμπορικούς εταίρους για την προώθηση της συμμόρφωσης με τα διεθνή εργασιακά και περιβαλλοντικά πρότυπα. Η ανακοίνωση προβλέπει συγκροτημένα κεφάλαια για τη βιώσιμη ανάπτυξη τα οποία περιλαμβάνουν ρήτρες για την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών. Η διασφάλιση της επιβολής υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών και της σύναψης νέων που θα περιέχουν τέτοια κεφάλαια, θα συμπληρώσει τους στόχους του παρόντος κανονισμού.

(27) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να είναι συμπληρωματικός προς άλλα μέτρα που προτείνονται στην ανακοίνωση για την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη, και ιδίως τη συνεργασία με χώρες παραγωγής για την υποστήριξή τους στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της αποψίλωσης των δασών, όπως η αδύναμη διακυβέρνηση, η αναποτελεσματική επιβολή του νόμου και η διαφθορά, και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας με σημαντικές χώρες κατανάλωσης με την ενθάρρυνση, μεταξύ άλλων, του εμπορίου προϊόντων μηδενικής αποψίλωσης και την υιοθέτηση παρεμφερών μέτρων ώστε να αποφεύγεται η διάθεση στην αγορά τους προϊόντων που προέρχονται από αλυσίδες εφοδιασμού οι οποίες σχετίζονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών.

(28) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αρχή της συνεκτικής αναπτυξιακής πολιτικής και να εξυπηρετεί την προώθηση και τη διευκόλυνση της συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως με τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (ΛΑΧ), μεταξύ άλλων μέσω της παροχής τεχνικής και χρηματοδοτικής βοήθειας, όπου αυτό είναι δυνατό και σκόπιμο.

(29) Σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τις χώρες παραγωγής και, γενικότερα, να βρίσκεται σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και φορείς, καθώς και με σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται επιτόπου μέσω πλειονομερών διαλόγων. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενισχύσει τη στήριξη και τα κίνητρά της όσον αφορά την προστασία των δασών και τη μετάβαση σε παραγωγή μηδενικής αποψίλωσης, την αναγνώριση και την ενίσχυση του ρόλου και των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των μικροκαλλιεργητών και των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της γαιοκτησίας, την ενίσχυση της επιβολής του νόμου και την προώθηση της αειφόρου διαχείρισης των δασών, με έμφαση σε πρακτικές δασοκομίας που θα βρίσκονται πιο κοντά στη φύση και θα βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένους δείκτες και κατώτατα όρια, στον οικοτουρισμό, στην ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή γεωργία, στη διαφοροποίηση, στην αγροοικολογία και στη αγροδασοκομία. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να αναγνωρίζει πλήρως τον ρόλο και τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων να προστατεύουν τα δάση, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της ελεύθερης, εκ των προτέρων και κατόπιν ενημέρωσης συναίνεσης (FPIC). Με βάση την εμπειρία και τα διδάγματα που έχουν αντληθεί από ήδη υφιστάμενες πρωτοβουλίες, η Ένωση και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εργαστούν για τη συγκρότηση εταιρικών σχέσεων με τις χώρες παραγωγής, εφόσον το ζητήσουν, και να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις, καλύπτοντας παράλληλα τις τοπικές ανάγκες και δίνοντας προσοχή στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μικροκαλλιεργητές, σύμφωνα με την ανακοίνωση για την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη. Η εταιρική προσέγγιση θα πρέπει να βοηθά τις χώρες παραγωγής και τμήματα των χωρών αυτών ώστε να προστατεύουν, να αποκαθιστούν και να χρησιμοποιούν με βιώσιμο τρόπο τα δάση, συμβάλλοντας έτσι στον στόχο του παρόντος κανονισμού για περιορισμό της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών, γεωχωρικών πληροφοριών και της ανάπτυξης ικανοτήτων.

(30) Οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι θα πρέπει να δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού ανεξάρτητα από το αν η διάθεση στην αγορά πραγματοποιείται με παραδοσιακά μέσα ή διαδικτυακά. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διασφαλίζει ότι σε κάθε αλυσίδα εφοδιασμού υπάρχει φορέας εκμετάλλευσης κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Ένωση και μπορεί να θεωρείται υπεύθυνος σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και να καθορίζουν αν οι ψηφιακές και τεχνολογικές εξελίξεις απαιτούν περαιτέρω προδιαγραφές ή πρωτοβουλίες, κατά περίπτωση, στο μέλλον.

(31) Μια άλλη σημαντική δράση που αναγγέλθηκε στην ανακοίνωση για την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη είναι η δημιουργία παρατηρητηρίου της ΕΕ για την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, τις αλλαγές στην παγκόσμια δασική κάλυψη και τους συναφείς ενοχοποιητικούς παράγοντες («παρατηρητήριο της ΕΕ»), το οποίο δρομολόγησε η Επιτροπή με στόχο την καλύτερη παρακολούθηση των αλλαγών στην παγκόσμια δασική κάλυψη και των συναφών ενοχοποιητικών παραγόντων. Βασιζόμενο σε υπάρχοντα εργαλεία παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων Copernicus και άλλων πηγών που διατίθενται δημόσια ή ιδιωτικά, το παρατηρητήριο της ΕΕ θα πρέπει να διευκολύνει την πρόσβαση σε πληροφορίες για τις αλυσίδες εφοδιασμού που απευθύνονται σε δημόσιους φορείς, καταναλωτές και επιχειρήσεις, παρέχοντας εύληπτα δεδομένα και πληροφορίες που συνδέουν την αποψίλωση των δασών, την υποβάθμιση των δασών και τις αλλαγές στην παγκόσμια δασική κάλυψη με τη ζήτηση και το εμπόριο της Ένωσης όσον αφορά βασικά και παράγωγα προϊόντα. Το παρατηρητήριο της ΕΕ θα πρέπει συνεπώς να υποστηρίζει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, παρέχοντας επιστημονικά στοιχεία σχετικά με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο και με το συναφές εμπόριο. Το παρατηρητήριο της ΕΕ θα πρέπει να παρέχει χάρτες εδαφοκάλυψης που θα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων χρονοσειρές από την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό, καθώς και εύρος κατηγοριών που παρέχουν δυνατότητα εξέτασης της σύνθεσης του τοπίου. Το παρατηρητήριο της ΕΕ αναμένεται να συμμετάσχει στην ανάπτυξη ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης που θα συνδυάζει την ερευνητική ικανότητα και την ικανότητα παρακολούθησης. Όσον αφορά τον παρόντα κανονισμό, όταν είναι τεχνικά εφικτό, στόχος του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης θα πρέπει να είναι να αποτελέσει μέρος μιας πλατφόρμας που θα μπορεί να συνδράμει τις αρμόδιες αρχές, τους φορείς εκμετάλλευσης, τους εμπόρους και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και θα μπορεί να παρέχει συνεχή παρακολούθηση και έγκαιρη ειδοποίηση σχετικά με πιθανές δραστηριότητες αποψίλωσης ή υποβάθμισης των δασών. Η εν λόγω πλατφόρμα θα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία το συντομότερο δυνατόν. Το παρατηρητήριο της ΕΕ θα πρέπει να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές και με σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ερευνητικά ιδρύματα, μη κυβερνητικές οργανώσεις, φορείς εκμετάλλευσης, εμπόρους, τρίτες χώρες και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

(32) Το ισχύον νομικό πλαίσιο της Ένωσης επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση της παράνομης υλοτομίας και του σχετιζόμενου με αυτήν εμπορίου και δεν αντιμετωπίζει άμεσα την αποψίλωση των δασών. Το πλαίσιο αυτό αποτελείται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου ([8]). Αμφότεροι οι κανονισμοί αξιολογήθηκαν σε έλεγχο καταλληλότητας όπου διαπιστώθηκε ότι, ενώ η νομοθεσία είχε θετικό αντίκτυπο στη διακυβέρνηση των δασών, οι στόχοι των δύο κανονισμών —ήτοι ο περιορισμός της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου και η μείωση της κατανάλωσης παράνομα υλοτομημένης ξυλείας στην Ένωση— δεν έχουν επιτευχθεί· συνήχθη δε το συμπέρασμα ότι η επικέντρωση αποκλειστικά στη νομιμότητα της ξυλείας δεν ήταν επαρκής για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί.

(33) Στις διαθέσιμες εκθέσεις επιβεβαιώνεται ότι σημαντικό μέρος της υπό εξέλιξη αποψίλωσης δασών είναι νόμιμο σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας παραγωγής. Έκθεση της «Forest Policy Trade and Finance Initiative» που δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2021 εκτιμά ότι, μεταξύ 2013 και 2019, το 30 % περίπου της αποψίλωσης δασών με σκοπό την εμπορική γεωργία σε τροπικές χώρες ήταν νόμιμο. Τα διαθέσιμα δεδομένα τείνουν να εστιάζουν σε χώρες με αδύναμη διακυβέρνηση — το παγκόσμιο μερίδιο παράνομης αποψίλωσης δασών ενδέχεται να είναι χαμηλότερο, υπάρχουν όμως ήδη σαφή δεδομένα που επισημαίνουν ότι η μη συμπερίληψη της αποψίλωσης που είναι νόμιμη στη χώρα παραγωγής υπονομεύει την αποτελεσματικότητα των μέτρων πολιτικής.

(34) Στην εκτίμηση επιπτώσεων των πιθανών μέτρων πολιτικής για την αντιμετώπιση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών που προκαλούνται από την Ένωση, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2019 και στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2020 επισημαίνεται σαφώς η ανάγκη να αναχθεί η αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών σε καθοριστικό κριτήριο σε μελλοντικά μέτρα της Ένωσης. Η εστίαση στη νομιμότητα και μόνο θα μπορούσε να θέσει πιθανώς σε κίνδυνο τα περιβαλλοντικά πρότυπα, υποβαθμίζοντάς τα προς όφελος της απόκτησης πρόσβασης στην αγορά. Ως εκ τούτου, το νέο νομικό πλαίσιο της Ένωσης θα πρέπει να αντιμετωπίζει τόσο το ζήτημα της νομιμότητας της παραγωγής, όσο και το αν η παραγωγή των σχετικών βασικών και παράγωγων προϊόντων είναι μηδενικής αποψίλωσης.

(35) Ο ορισμός της «μηδενικής αποψίλωσης» θα πρέπει να είναι αρκετά ευρύς ώστε να καλύπτει την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, θα πρέπει να παρέχει νομική σαφήνεια και να είναι μετρήσιμος με βάση ποσοτικά, αντικειμενικά και διεθνώς αναγνωρισμένα δεδομένα.

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (ΕΕ L 295 της 12.11.2010, σ. 23).

([8]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, περί δημιουργίας εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ L 347 της 30.12.2005, σ. 1).

(36) Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως γεωργική χρήση θα πρέπει να νοείται η χρήση γης για γεωργικούς σκοπούς. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να αποσαφηνιστεί η ερμηνεία του ορισμού αυτού, ιδίως σχετικά με τη μετατροπή δασών σε εκτάσεις που δεν προορίζονται για γεωργική χρήση.

(37) Σύμφωνα με τους ορισμούς του FAO τα αγροδασικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των καλλιεργειών υπό δενδροκάλυψη, καθώς και τα αγροτοκαλλιεργητικά, τα αγροκτηνοτροφικά και τα αγροσυλοκτηνοτροφικά συστήματα, δεν θα πρέπει να θεωρούνται δάση, αλλά ως γεωργική χρήση.

(38) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει τα βασικά προϊόντα των οποίων η κατανάλωση στην Ένωση έχει τις σημαντικότερες συνέπειες όσον αφορά την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο και για τα οποία η παρέμβαση της Ένωσης με πολιτικές θα μπορούσε να αποφέρει τα μεγαλύτερα οφέλη ανά μοναδιαία αξία εμπορίου. Στο πλαίσιο της υποστηρικτικής μελέτης για την εκτίμηση επιπτώσεων για τον παρόντα κανονισμό πραγματοποιήθηκε εκτενής ανασκόπηση της σχετικής επιστημονικής βιβλιογραφίας, συγκεκριμένα δε των πρωτογενών πηγών μέσω των οποίων εκτιμάται ο αντίκτυπος της κατανάλωσης της Ένωσης στην αποψίλωση των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο και συνδέεται το εν λόγω περιβαλλοντικό αποτύπωμα με συγκεκριμένα βασικά προϊόντα, η οποία και διασταυρώθηκε μέσω εκτεταμένης διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Από τη διαδικασία αυτή προέκυψε ένας αρχικός κατάλογος οκτώ βασικών προϊόντων. Η ξυλεία συμπεριλήφθηκε απευθείας στο πεδίο εφαρμογής, καθώς καλυπτόταν ήδη από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010. Σύμφωνα με πρόσφατη ερευνητική εργασία ([9]) που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση της αποτελεσματικότητας, από τα οκτώ βασικά προϊόντα που αναλύθηκαν στην εν λόγω εργασία, τα επτά αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο αποψίλωσης των δασών που προκαλείται από την Ένωση: ελαιοφοίνικας (34,0 %), σόγια (32,8 %), ξυλεία (8,6 %), κακάο (7,5 %), καφές (7,0 %), βοοειδή (5,0 %) και καουτσούκ (3,4 %).

(39) Για να εξασφαλιστεί ότι ο παρών κανονισμός επιτυγχάνει τους στόχους του, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι ζωοτροφές που χρησιμοποιούνται για ζώα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν συμβάλλουν στην αποψίλωση των δασών. Ως εκ τούτου, οι φορείς εκμετάλλευσης που διαθέτουν στην αγορά ή εξάγουν σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή έχουν παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας βοοειδή που έχουν τραφεί με σχετικά προϊόντα που περιέχουν ή έχουν παρασκευαστεί με τη χρήση άλλων σχετικών βασικών ή παράγωγων προϊόντων, θα πρέπει να διασφαλίζουν, στο πλαίσιο του συστήματος δέουσας επιμέλειας που τηρούν, ότι οι ζωοτροφές είναι μηδενικής αποψίλωσης. Στην περίπτωση αυτή, οι απαιτήσεις γεωεντοπισμού του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να περιορίζονται στην αναφορά στη γεωγραφική θέση καθεμίας από τις εγκαταστάσεις εκτροφής των βοοειδών, ενώ δεν θα πρέπει να ζητούνται πληροφορίες γεωεντοπισμού για την ίδια τη ζωοτροφή. Εάν περιέλθουν στην κατοχή ή στη γνώση της αρμόδιας αρχής σχετικές πληροφορίες οι οποίες βασίζονται, μεταξύ άλλων, σε τεκμηριωμένες ανησυχίες που έχουν καταθέσει τρίτοι σύμφωνα με τις οποίες υπάρχει κίνδυνος οι ζωοτροφές να μη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να ζητεί αμέσως λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω ζωοτροφές. Εάν οι ζωοτροφές έχουν ήδη υποβληθεί σε διαδικασία δέουσας επιμέλειας σε προηγούμενο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να χρησιμοποιούν ως αποδεικτικά στοιχεία τα σχετικά τιμολόγια, τους αριθμούς αναφοράς των σχετικών δηλώσεων δέουσας επιμέλειας ή κάθε άλλο σχετικό δικαιολογητικό που να υποδεικνύει ότι οι ζωοτροφές είναι μηδενικής αποψίλωσης και είναι δυνατό να υποχρεωθούν να θέσουν τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία στη διάθεση των αρμόδιων αρχών εφόσον τους ζητηθεί. Τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να καλύπτουν τη διάρκεια ζωής των ζώων, έως πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο.

(40) Έχοντας υπόψη ότι η χρήση ανακυκλωμένων σχετικών βασικών και σχετικών παράγωγων προϊόντων θα πρέπει να ενθαρρύνεται και ότι η υπαγωγή αυτών των βασικών και παράγωγων προϊόντων στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα επιβάρυνε δυσανάλογα τους φορείς εκμετάλλευσης, τα χρησιμοποιημένα βασικά και παράγωγα προϊόντα που έχουν συμπληρώσει τον κύκλο ζωής τους και διαφορετικά θα απορρίπτονταν ως απόβλητα, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 1) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]) θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, αυτό δε θα πρέπει να εφαρμόζεται στα υποπροϊόντα της διαδικασίας μεταποίησης.

(41) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίζει υποχρεώσεις όσον αφορά τα σχετικά βασικά και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα, με στόχο την αποτελεσματική καταπολέμηση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών και την προώθηση των αλυσίδων εφοδιασμού μηδενικής αποψίλωσης, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων, τόσο στην Ένωση όσο και σε τρίτες χώρες.

(42) Όταν αξιολογείται ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης των σχετικών βασικών και των σχετικών παράγωγων προϊόντων που πρόκειται να διατεθούν στην αγορά ή να εξαχθούν, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνδέονται με την αποψίλωση ή την υποβάθμιση των δασών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων και των δικαιούχων εθιμικών δικαιωμάτων κατοχής.

([9]) Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020. Deforestation risk embodied in production and consumption of agricultural and forestry commodities 2005-2017 (Κίνδυνος αποψίλωσης που εμπεριέχεται στην παραγωγή και κατανάλωση γεωργικών και δασικών προϊόντων) (Version 1.0). Zenodo.

([10]) Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

(43) Πολλοί διεθνείς οργανισμοί και φορείς, όπως ο FAO, η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή, το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον, και η Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης, έχουν δραστηριοποιηθεί, και διεθνείς συμφωνίες, όπως η συμφωνία του Παρισιού και η ΣΒΠ, έχουν συναφθεί στον τομέα της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, και οι ορισμοί του παρόντος κανονισμού βασίζονται στις εν λόγω εργασίες.

(44) Είναι σημαντικό ο παρών κανονισμός να αντιμετωπίσει επίσης το ζήτημα της υποβάθμισης των δασών. Ο ορισμός της υποβάθμισης των δασών θα πρέπει να βασίζεται σε διεθνώς συμφωνημένες έννοιες και να διασφαλίζει ότι οι σχετικές υποχρεώσεις μπορούν εύκολα να εκπληρωθούν από τους φορείς εκμετάλλευσης και τις αρμόδιες αρχές. Οι εν λόγω υποχρεώσεις θα πρέπει να είναι επιχειρησιακά μετρήσιμες και επαληθεύσιμες, καθώς επίσης σαφείς και αναμφίσημες, ώστε να παρέχεται ασφάλεια δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επικεντρωθεί σε βασικά στοιχεία της υποβάθμισης των δασών που είναι μετρήσιμα και επαληθεύσιμα και τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την αποφυγή περιβαλλοντικών επιπτώσεων, με βάση τα πλέον επικαιροποιημένα επιστημονικά δεδομένα. Για τον σκοπό αυτόν, ο ορισμός της υποβάθμισης των δασών θα πρέπει να βασίζεται σε διεθνώς συμφωνημένες έννοιες που έχει ορίσει ο FAO. Ο ορισμός της υποβάθμισης των δασών θα πρέπει να επανεξεταστεί, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, προκειμένου να αξιολογηθεί αν θα πρέπει να επεκταθεί ο ορισμός για να καλύπτει ευρύτερο πεδίο των παραγόντων της υποβάθμισης των δασών και των δασικών οικοσυστημάτων παγκοσμίως, ώστε να υποστηριχθούν περαιτέρω οι περιβαλλοντικοί στόχοι του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις διεθνείς συζητήσεις επί του θέματος, καθώς και την ποικιλομορφία των δασικών οικοσυστημάτων και πρακτικών ανά τον κόσμο. Η επανεξέταση θα πρέπει να διενεργείται βάσει εμπεριστατωμένης ανάλυσης, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και σε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τους διεθνείς οργανισμούς και φορείς και την επιστημονική κοινότητα.

(45) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διασφαλίζει σωστή εξισορρόπηση ανάμεσα, αφενός, στην προστασία των θεμιτών προσδοκιών των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων που διαθέτουν σχετικά βασικά και σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά ή τα εξάγουν, ελαχιστοποιώντας παράλληλα την αιφνίδια διαταραχή των αλυσίδων εφοδιασμού και, αφετέρου, στο θεμελιώδες δικαίωμα της προστασίας του περιβάλλοντος, όπως καθιερώνεται στο άρθρο 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να οριστεί καταληκτική ημερομηνία που θα παρέχει βάση για την αξιολόγηση του αν η υπό εξέταση γη έχει υποστεί αποψίλωση ή υποβάθμιση δασών, κάτι που σημαίνει ότι κανένα βασικό ή παράγωγο προϊόν που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν θα μπορεί να διατίθεται στην αγορά ή να εξάγεται, εάν έχει παραχθεί σε γη που υπόκειται σε αποψίλωση ή υποβάθμιση δασών μετά την ημερομηνία αυτή.

(46) Η καταληκτική ημερομηνία θα πρέπει να ανταποκρίνεται σε υφιστάμενες διεθνείς δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί με τους ΣΒΑ και τη Διακήρυξη της Νέας Υόρκης για τα δάση, φιλοδοξία των οποίων είναι να σταματήσει η αποψίλωση των δασών, να αποκατασταθούν τα υποβαθμισμένα δάση και να αυξηθεί σημαντικά η δάσωση και η αναδάσωση σε παγκόσμιο επίπεδο έως το 2020 και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να οριστεί ως τέτοια ημερομηνία η 31η Δεκεμβρίου 2020. Η ημερομηνία αυτή συνάδει επίσης με την αναγγελία από την Επιτροπή της πρόθεσής της να καταπολεμήσει την αποψίλωση των δασών στην ανακοίνωσή της σχετικά με την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη, την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, καθώς και τη στρατηγική από το αγρόκτημα στο πιάτο. Ευθυγραμμιζόμενη με την αρχή της προφύλαξης, η καταληκτική ημερομηνία που υποδείχθηκε στην πρόταση της Επιτροπής για τον παρόντα κανονισμό, προηγείται της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η καταληκτική ημερομηνία επιλέχθηκε με σκοπό να προληφθεί η αναμενόμενη επιτάχυνση των δραστηριοτήτων που οδηγούν σε αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών στο διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ανακοίνωση της πρότασης της Επιτροπής και στην ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αναγνωρίζει τον επιδιωκόμενο περιβαλλοντικό στόχο και να επιβεβαιώνει την προτεινόμενη καταληκτική ημερομηνία ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα επιτραπεί στους παραγωγούς και τους φορείς εκμετάλλευσης που προκάλεσαν την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών κατά τη διάρκεια της περιόδου διαπραγμάτευσης του παρόντος κανονισμού να διαθέτουν στην αγορά τα σχετικά βασικά και σχετικά παράγωγα προϊόντα ή να τα εξάγουν.

(47) Οι περιορισμοί στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και στην προστασία των εύλογων προσδοκιών των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων που προκύπτουν από την επιλογή της καταληκτικής ημερομηνίας, θα πρέπει να είναι αναλογικοί και απολύτως αναγκαίοι για την επίτευξη του στόχου γενικού συμφέροντος, που είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Για να συμβάλει στην πραγματοποίηση αυτού του σκοπού, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε σχετικά βασικά και σχετικά παράγωγα προϊόντα που έχουν παραχθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η αναβολή της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος κανονισμού που διέπουν τις υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων που προτίθενται να διαθέσουν σχετικά βασικά και παράγωγα προϊόντα στην αγορά ή να τα εξαγάγουν, τους παρέχει επίσης εύλογο χρονικό διάστημα για να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.

(48) Για να ενισχυθεί η συμβολή της Ένωσης στην ανάσχεση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών και να διασφαλιστεί ότι δεν θα διατίθενται στην αγορά ούτε θα εξάγονται σχετικά παράγωγα προϊόντα από αλυσίδες εφοδιασμού που σχετίζονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν θα πρέπει να διατίθενται ή να καθίστανται διαθέσιμα στην αγορά ούτε να εξάγονται εκτός εάν είναι μηδενικής αποψίλωσης και έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής. Για να επιβεβαιωθεί ότι όντως συμβαίνει αυτό, θα πρέπει να συνοδεύονται πάντα από δήλωση δέουσας επιμέλειας.

(49) Με βάση συστημική προσέγγιση, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που σκοπεύουν να διαθέσουν στην αγορά συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις μηδενικής αποψίλωσης και νομιμότητας του παρόντος κανονισμού. Για τον σκοπό αυτόν, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να θεσπίσουν και να εφαρμόζουν συστήματα δέουσας επιμέλειας. Τα εν λόγω συστήματα δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να περιλαμβάνουν τρία στοιχεία, ήτοι απαιτήσεις πληροφοριών, εκτίμηση κινδύνου και μέτρα μετριασμού του κινδύνου, τα οποία συμπληρώνονται από υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων. Τα συστήματα δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα ώστε να παρέχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις πηγές και τους προμηθευτές των βασικών και παράγωγων προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που καταδεικνύουν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για τη μη αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών και για τη νομιμότητα, μεταξύ άλλων με τον προσδιορισμό της χώρας παραγωγής, ή τμημάτων της χώρας αυτής και συμπεριλαμβανομένων των συντεταγμένων γεωεντοπισμού των σχετικών γεωτεμαχίων. Οι εν λόγω συντεταγμένες γεωεντοπισμού, που βασίζονται στον χρονισμό, τον εντοπισμό θέσης ή/και τη γεωσκόπηση, θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα διαστημικά δεδομένα και υπηρεσίες που διατίθενται στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης (EGNOS/Galileo και Copernicus). Βάσει των εν λόγω πληροφοριών, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να διενεργούν εκτίμηση κινδύνου. Όταν εντοπίζεται κίνδυνος, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να τον μετριάζουν, ώστε να επιτυγχάνουν μηδενικό ή μόνο αμελητέο κίνδυνο. Θα πρέπει να επιτρέπεται στον φορέα εκμετάλλευσης να διαθέτει σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά ή να τα εξάγει μόνον εάν ο φορέας εκμετάλλευσης συνάγει, κατόπιν άσκησης δέουσας επιμέλειας, ότι συντρέχει μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος μη συμμόρφωσης του σχετικού παράγωγου προϊόντος με τον παρόντα κανονισμό.

(50) Κατά την αναζήτηση των πηγών των προϊόντων, θα πρέπει να καταβάλλονται εύλογες προσπάθειες ώστε να διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί, ιδίως οι μικροκαλλιεργητές, αμείβονται δίκαια ώστε να έχουν ένα εισόδημα διαβίωσης και ότι η φτώχεια, που αποτελεί βασική αιτία της αποψίλωσης των δασών, αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά.

(51) Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να αναλαμβάνουν επίσημα την ευθύνη για τη συμμόρφωση των σχετικών παράγωγων προϊόντων που σκοπεύουν να διαθέσουν στην αγορά ή να εξαγάγουν, παρέχοντας δηλώσεις δέουσας επιμέλειας. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει υπόδειγμα τέτοιων δηλώσεων. Τέτοιου είδους δηλώσεις δέουσας επιμέλειας αναμένεται να διευκολύνουν την επιβολή του παρόντος κανονισμού από τις αρμόδιες αρχές και τα αρμόδια δικαστήρια, καθώς και να αυξήσουν τη συμμόρφωση των φορέων εκμετάλλευσης.

(52) Για να μπορούν να αναγνωρίζονται οι ορθές πρακτικές, θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται στη διαδικασία εκτίμησης κινδύνου συστήματα πιστοποίησης ή άλλα συστήματα επαλήθευσης από τρίτους. Δεν θα πρέπει ωστόσο να υποκαθιστούν την ευθύνη του φορέα εκμετάλλευσης όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια.

(53) Οι έμποροι θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για τη συλλογή και τη διατήρηση πληροφοριών που διασφαλίζουν τη διαφάνεια της αλυσίδας εφοδιασμού των σχετικών παράγωγων προϊόντων που διαθέτουν στην αγορά. Οι έμποροι που δεν είναι ΜΜΕ έχουν σημαντική επιρροή στις αλυσίδες εφοδιασμού και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αλυσίδες εφοδιασμού είναι μηδενικής αποψίλωσης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να υπόκεινται στις ίδιες υποχρεώσεις με τους φορείς εκμετάλλευσης, να αναλαμβάνουν ευθύνη για τη συμμόρφωση των σχετικών παράγωγων προϊόντων με τον παρόντα κανονισμό και να διασφαλίζουν, πριν από τη διάθεση των σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά, ότι έχουν ασκήσει δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και έχουν συναγάγει ότι συντρέχει μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος μη συμμόρφωσης των σχετικών προϊόντων με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.

(54) Για να ενισχυθεί η διαφάνεια και να διευκολυνθεί η επιβολή, οι φορείς εκμετάλλευσης που δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων, ή των φυσικών προσώπων, θα πρέπει να υποβάλλουν σε ετήσια βάση δημόσια έκθεση σχετικά με το σύστημα δέουσας επιμέλειάς τους, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν λάβει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους.

(55) Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να μπορούν να παραλαμβάνουν από τα ενδιαφερόμενα μέρη τις τεκμηριωμένες ανησυχίες που προβάλλουν, μεταξύ άλλων και με ηλεκτρονικά μέσα, και να διερευνούν διεξοδικά όλες τις τεκμηριωμένες ανησυχίες που λαμβάνουν.

(56) Άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης που θεσπίζουν απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα αξίας όσον αφορά δυσμενείς επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα ή το περιβάλλον, θα πρέπει να ισχύουν στον βαθμό που στον παρόντα κανονισμό δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις με τον ίδιο στόχο, χαρακτήρα και αποτέλεσμα, οι οποίες να μπορούν να προσαρμόζονται συναρτήσει των μελλοντικών τροποποιήσεων των νομικών πράξεων της Ένωσης. Η ύπαρξη του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να αποκλείει την εφαρμογή άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης που θεσπίζουν απαιτήσεις σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια στην αξιακή αλυσίδα. Εάν άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης προβλέπουν ειδικότερες διατάξεις ή πρόσθετες απαιτήσεις στις οριοθείσες από τον παρόντα κανονισμό διατάξεις, οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τον παρόντα κανονισμό. Επιπλέον, εάν ο παρών κανονισμός προβλέπει ειδικότερες διατάξεις, αυτές δεν θα πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπο που υπονομεύει την αποτελεσματική εφαρμογή άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης για τη δέουσα επιμέλεια, ή την επίτευξη του γενικού τους στόχου. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εκδίδει σαφείς και εύληπτες κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμόρφωση των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων, ιδίως των ΜΜΕ, με τον παρόντα κανονισμό.

(57) Ο σεβασμός των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών σε σχέση με τα δάση, καθώς και της αρχής της FPIC όπως ορίζεται, μεταξύ άλλων, στη Διακήρυξη των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών, συντελούν στην προστασία της βιοποικιλότητας, στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην αντιμετώπιση των σχετικών ανησυχιών δημόσιου

συμφέροντος. Οι αυτόχθονες πληθυσμοί διαθέτουν παραδοσιακές γνώσεις με οικολογική και ιατρική αξία που πολύ συχνά αποτελούν πρότυπο βιώσιμης χρήσης των δασικών πόρων. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην επιτόπια διατήρηση, σύμφωνα και με τις επιδιώξεις της ΣΒΠ. Επιπλέον, μελέτες δείχνουν ότι οι δασόβιοι αυτόχθονες πληθυσμοί διαδραματίζουν διττό ρόλο στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής: πρώτον, κατά κανόνα αντιστέκονται στην κατοχή και την αποψίλωση των εκτάσεων όπου κατοικούν επί γενεές και, δεύτερον, ορισμένες αυτόχθονες κοινότητες θεωρούν ότι είναι ευθύνη τους να προστατεύσουν τα δάση για να μετριαστεί η κλιματική αλλαγή.

(58) Οι αρχές που εκτίθενται στη Διακήρυξη του Ρίο του 1992 των ΗΕ σχετικά με το περιβάλλον και την ανάπτυξη, ειδικότερα δε η αρχή υπ' αριθ. 10 σχετικά με τη σημασία της ευαισθητοποίησης και συμμετοχής του κοινού σε περιβαλλοντικά ζητήματα και η αρχή υπ' αριθ. 22 σχετικά με τον ζωτικής σημασίας ρόλο των αυτοχθόνων πληθυσμών στη διαχείριση του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη, είναι σημαντικές για τη διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης των δασών,.

(59) Η έννοια της FPIC των αυτοχθόνων πληθυσμών έχει εξελιχθεί με την πάροδο των ετών, από την έγκριση της σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 1989 (αριθ. 169) περί των ιθαγενών λαών και των λαών με φυλετική συγκρότηση, και αποτυπώνεται στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών. Σκοπεύει να αποτελεί ασφαλιστική δικλείδα που θα εγγυάται ότι κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για έργα που αφορούν τους αυτόχθονες πληθυσμούς θα λαμβάνονται υπόψη οι πιθανές επιπτώσεις σε αυτούς.

(60) Οι φορείς εκμετάλλευσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης οι οποίες θεσπίζουν απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στην αξιακή αλυσίδα όσον αφορά τις δυσμενείς επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα ή το περιβάλλον θα πρέπει να είναι σε θέση να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων βάσει του παρόντος κανονισμού συμπεριλαμβάνοντας τις απαιτούμενες πληροφορίες κατά την υποβολή εκθέσεων δυνάμει των άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης.

(61) Την ευθύνη της επιβολής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να φέρουν τα κράτη μέλη, οι δε αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να διασφαλίζουν την πλήρη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό. Ομοιόμορφη επιβολή του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω συστηματικών ανταλλαγών πληροφοριών και συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών, των τελωνειακών αρχών και της Επιτροπής.

(62) Για να επιτύχει τους στόχους του ο παρών κανονισμός, καθοριστική είναι η σημασία της αποτελεσματικής και αποδοτικής εφαρμογής και επιβολής του. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα πρέπει να θεσπίσει και να διαχειρίζεται σύστημα πληροφοριών που θα υποστηρίζει τους φορείς εκμετάλλευσης και τις αρμόδιες αρχές κατά την υποβολή των αναγκαίων πληροφοριών όσον αφορά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά, καθώς και την πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες. Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να υποβάλλουν τις δηλώσεις δέουσας επιμέλειας μέσω του συστήματος πληροφοριών. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να είναι προσβάσιμο στις αρμόδιες αρχές και τις τελωνειακές αρχές, ώστε να διευκολύνεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει του παρόντος κανονισμού και θα πρέπει να διευκολύνει τη διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών, αρμόδιων αρχών και τελωνειακών αρχών. Τα μη εμπορικά ευαίσθητα δεδομένα θα πρέπει επίσης να είναι προσβάσιμα σε ευρύτερο κοινό, υπό την προϋπόθεση ανωνυμοποίησης των δεδομένων, εκτός από τις πληροφορίες που αφορούν τον κατάλογο με τις οριστικές αποφάσεις κατά νομικών προσώπων για παραβάσεις του παρόντος κανονισμού και με τις ποινές που τους έχουν επιβληθεί, και θα πρέπει να παρέχονται σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο σύμφωνα με την πολιτική ανοικτών δεδομένων της Ένωσης, όπως ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([11]).

(63) Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, θα πρέπει να ανατίθεται στις αρμόδιες αρχές να ελέγχουν τη συμμόρφωση των σχετικών παράγωγων προϊόντων με τον παρόντα κανονισμό βάσει, μεταξύ άλλων, των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας που έχουν υποβάλει οι φορείς εκμετάλλευσης. Ο ρόλος των τελωνείων θα πρέπει να είναι να διασφαλίζουν ότι καθίσταται διαθέσιμη σε αυτά δήλωση δέουσας επιμέλειας εφόσον συντρέχει περίπτωση. Επιπλέον, από τη στιγμή που θα έχει τεθεί σε εφαρμογή η ηλεκτρονική διεπαφή για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των αρμόδιων αρχών, οι τελωνειακές αρχές θα πρέπει να ελέγχουν την κατάσταση της δήλωσης δέουσας επιμέλειας, αφού οι αρμόδιες αρχές θα έχουν διενεργήσει αρχική ανάλυση κινδύνου, στο σύστημα πληροφοριών. Οι τελωνειακές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, όπως να αναστέλλουν ή να αρνούνται ένα σχετικό βασικό ή σχετικό παράγωγο προϊόν, εάν τους ζητηθεί βάσει της κατάστασης της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών. Η συγκεκριμένη οργάνωση των ελέγχων καθιστά ανεφάρμοστο το κεφάλαιο VII του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([12]) στον βαθμό που αφορά την εφαρμογή και την επιβολή του παρόντος κανονισμού.

(64) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχει ανά πάσα στιγμή επάρκεια οικονομικών πόρων για την αρμόζουσα στελέχωση και εξοπλισμό των αρμόδιων αρχών. Απαιτείται υψηλό επίπεδο πόρων για την αποδοτική διενέργεια ελέγχων, θα πρέπει δε να παρέχονται πόροι με σταθερή ροή και σε επίπεδο που θα ανταποκρίνεται ανά πάσα στιγμή

([11]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56).

([12]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 1).

στις ανάγκες της επιβολής. Θα πρέπει τα κράτη μέλη να έχουν τη δυνατότητα να συμπληρώνουν τη δημόσια χρηματοδότηση μέσω της ανάκτησης από τους σχετικούς οικονομικούς φορείς των δαπανών στις οποίες υποβάλλονται κατά τη διενέργεια ελέγχων όσον αφορά σχετικά βασικά και παράγωγα προϊόντα που διαπιστώνεται ότι είναι μη συμμορφούμενα.

(65) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης για αγαθά και προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, ιδίως δε τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]) όσον αφορά τις εξουσίες των τελωνειακών αρχών και τους τελωνειακούς ελέγχους. Θα πρέπει να υπενθυμίζεται στους εισαγωγείς ότι τα άρθρα 220, 254, 256, 257 και 258 του εν λόγω κανονισμού προβλέπουν ότι τα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά και απαιτούν συμπληρωματικές εργασίες τελειοποίησης πρέπει να υπάγονται στο κατάλληλο τελωνειακό καθεστώς που επιτρέπει την εν λόγω τελειοποίηση. Γενικά, η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή εξαγωγή δεν θα πρέπει να θεωρείται απόδειξη συμμόρφωσης με το ενωσιακό δίκαιο, δεδομένου ότι η εν λόγω θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή εξαγωγή δεν περιλαμβάνει απαραιτήτως πλήρη έλεγχο συμμόρφωσης.

(66) Προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η διαδικασία ελέγχου, μεταξύ άλλων και μέσω της ελαχιστοποίησης του διοικητικού φόρτου, των σχετικών παράγωγων προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί διαλειτουργική ηλεκτρονική διεπαφή που να επιτρέπει την αυτόματη μεταφορά δεδομένων μεταξύ των τελωνειακών συστημάτων και των συστημάτων πληροφοριών των αρμόδιων αρχών. Το περιβάλλον ενιαίας θυρίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα τελωνεία είναι ο εύλογος υποψήφιος για να καταστεί δυνατή τέτοιου είδους μεταφορά δεδομένων. Η διεπαφή θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα αυτοματοποιημένη και εύχρηστη και θα πρέπει να διευκολύνει τις διαδικασίες για τις τελωνειακές αρχές και τους φορείς εκμετάλλευσης. Επιπλέον, ενόψει των περιορισμένων διαφορών μεταξύ των δεδομένων που πρέπει να διατεθούν στις τελωνειακές αρχές και αυτών που πρέπει να συμπεριληφθούν στη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αντίστοιχα, ενδείκνυται να προταθεί επίσης μια προσέγγιση «από τις επιχειρήσεις προς το κράτος», όπου οι έμποροι και οι οικονομικοί φορείς θα καθιστούν διαθέσιμη τη δήλωση δέουσας επιμέλειας σχετικού παράγωγου προϊόντος μέσω του εθνικού περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας για τα τελωνεία και η εν λόγω δήλωση διαβιβάζεται αυτόματα στο χρησιμοποιούμενο από τις αρμόδιες αρχές σύστημα πληροφοριών στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Οι τελωνειακές και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συμβάλλουν στον καθορισμό των δεδομένων που διαβιβάζονται, καθώς και οποιασδήποτε άλλης τεχνικής απαίτησης.

(67) Ο κίνδυνος διάθεσης στην αγορά ή εξαγωγής μη συμμορφούμενων παράγωγων προϊόντων διαφέρει, ανάλογα με το εκάστοτε βασικό και παράγωγο προϊόν και με τη χώρα προέλευσης και παραγωγής του, ή τμήματα της χώρας αυτής. Οι φορείς εκμετάλλευσης με πηγές βασικών ή παράγωγων προϊόντων σε χώρες ή τμήματα των χωρών αυτών που παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο καλλιέργειας, υλοτόμησης ή παραγωγής σχετικών βασικών προϊόντων κατά παράβαση του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να υπόκεινται σε λιγότερες υποχρεώσεις, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος συμμόρφωσης και τον διοικητικό φόρτο, εκτός εάν ο φορέας εκμετάλλευσης γνωρίζει ή ευλόγως θεωρεί ότι υπάρχει κίνδυνος μη συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό. Όταν υποπίπτει στην αντίληψη αρμόδιας αρχής κίνδυνος καταστρατήγησης του παρόντος κανονισμού, για παράδειγμα στην περίπτωση που ένα σχετικό βασικό ή σχετικό παράγωγο προϊόν που παράγεται σε χώρα υψηλού κινδύνου στη συνέχεια μεταποιείται σε χώρα χαμηλού κινδύνου ή τμήματα αυτής, από όπου διατίθεται ή εισέρχεται στην αγορά ή εξέρχεται από αυτήν, και η δήλωση δέουσας επιμέλειας ή η τελωνειακή διασάφηση δείχνουν ότι το σχετικό βασικό ή το σχετικό παράγωγο προϊόν έχει παραχθεί σε χώρα χαμηλού κινδύνου, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εξακριβώνει μέσω περαιτέρω ελέγχων εάν συντρέχει μη συμμόρφωση και, αν είναι αναγκαίο, να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, όπως η κατάσχεση του σχετικού βασικού ή του σχετικού παράγωγου προϊόντος και η αναστολή της διάθεσης του σχετικού βασικού ή του σχετικού παράγωγου προϊόντος στην αγορά ή της εξαγωγής του, καθώς και να πραγματοποιεί περαιτέρω ελέγχους. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υποχρεούνται να εφαρμόζουν ενισχυμένο έλεγχο στα σχετικά βασικά και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα από χώρες υψηλού κινδύνου ή τμήματα των χωρών αυτών.

(68) Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τον κίνδυνο αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών σε επίπεδο χώρας ή τμημάτων της χώρας αυτής με βάση σειρά κριτηρίων που αντικατοπτρίζουν τόσο ποσοτικά, αντικειμενικά και διεθνώς αναγνωρισμένα δεδομένα, όσο και ενδείξεις ότι οι χώρες συμμετέχουν ενεργά στην καταπολέμηση της αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών. Οι εν λόγω πληροφορίες συγκριτικής αξιολόγησης θα πρέπει να καθιστούν ευκολότερο για τους φορείς εκμετάλλευσης στην Ένωση να ασκούν δέουσα επιμέλεια και για τις αρμόδιες αρχές να παρακολουθούν και να επιβάλλουν τη συμμόρφωση, παρέχοντας παράλληλα κίνητρο στις χώρες παραγωγής να ενισχύουν τη βιωσιμότητα των συστημάτων γεωργικής παραγωγής τους και να μειώνουν τον αντίκτυπό τους στην αποψίλωση δασών. Αυτό αναμένεται να συντελέσει ώστε οι αλυσίδες εφοδιασμού να καταστούν πιο διαφανείς και βιώσιμες. Το σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης θα πρέπει να βασίζεται σε σύστημα τριών βαθμίδων για τον χαρακτηρισμό των χωρών ως χαμηλού, συνήθους ή υψηλού κινδύνου. Για να διασφαλιστεί η δέουσα διαφάνεια και σαφήνεια η Επιτροπή θα πρέπει, πιο συγκεκριμένα, να δημοσιοποιεί τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τη συγκριτική αξιολόγηση, τους λόγους για την προτεινόμενη αλλαγή ταξινόμησης και την απάντηση της οικείας χώρας. Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα από χώρες χαμηλού κινδύνου ή από τμήματα των χωρών αυτών θα πρέπει να επιτρέπεται στους φορείς εκμετάλλευσης να ασκούν απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια. Για σχετικά παράγωγα προϊόντα από χώρες ή από τμήματα των χωρών αυτών που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υποχρεούνται να εφαρμόζουν ενισχυμένο έλεγχο. Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης εκτελεστικών πράξεων για τον καθορισμό του καταλόγου των χωρών ή των τμημάτων των χωρών αυτών που παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο.

([13]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

(69) Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται με τις χώρες που χαρακτηρίζονται ή θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως υψηλού κινδύνου καθώς και με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη στις εν λόγω χώρες, προκειμένου να συμβάλει στη μείωση του επιπέδου κινδύνου.

(70) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διεξάγουν τακτικά ελέγχους στους φορείς εκμετάλλευσης και στους εμπόρους για να διαπιστώνουν αν πράγματι εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό. Επιπλέον οι αρμόδιες αρχές, θα πρέπει να διεξάγουν ελέγχους βάσει σχετικών πληροφοριών που έχουν στην κατοχή τους, συμπεριλαμβανομένων τεκμηριωμένων ανησυχιών που τους έχουν γνωστοποιήσει τρίτοι. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν προσέγγιση βάσει κινδύνου για τον προσδιορισμό των ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται. Όσον αφορά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα από χώρες που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου ή από τμήματα των χωρών αυτών, τους αντίστοιχους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους καθώς και τον όγκο του μεριδίου τους σε σχετικά βασικά και σχετικά παράγωγα προϊόντα, θα πρέπει να εφαρμόζεται διττή προσέγγιση που παρέχει πλήρη κάλυψη. Ως εκ τούτου, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υποχρεούνται να ελέγχουν ένα ορισμένο ποσοστό φορέων εκμετάλλευσης και εμπόρων και, παράλληλα, να καλύπτουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό σχετικών παράγωγων προϊόντων. Όσον αφορά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα από χώρες που χαρακτηρίζονται ως χαμηλού ή συνήθους κινδύνου, ή από τμήματα των χωρών αυτών, θα πρέπει να απαιτείται από τις αρμόδιες αρχές να ελέγχουν τουλάχιστον ένα ορισμένο ποσοστό φορέων εκμετάλλευσης και εμπόρων. Το επίπεδο των ελέγχων θα πρέπει να είναι υψηλότερο για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα από χώρες υψηλού κινδύνου ή από τμήματα των χωρών αυτών, ενώ θα μπορούσε να είναι χαμηλότερο για χώρες συνήθους ή χαμηλού κινδύνου ή τμήματα των χωρών αυτών. Στην επανεξέταση της για τον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει και να προσδιορίσει ποσοτικοποιημένους στόχους για τους ετήσιους ελέγχους που πρέπει να διενεργούν οι αρμόδιες αρχές, οι οποίοι να είναι κατάλληλοι ώστε να διασφαλίζουν την επιβολή του παρόντος κανονισμού και μια εναρμονισμένη προσέγγιση σε ολόκληρη την Ένωση.

(71) Οι έλεγχοι που διενεργούνται σε φορείς εκμετάλλευσης και εμπόρους από τις αρμόδιες αρχές θα πρέπει να καλύπτουν τα συστήματα δέουσας επιμέλειας και τη συμμόρφωση των σχετικών παράγωγων προϊόντων με τον παρόντα κανονισμό. Οι έλεγχοι θα πρέπει να βασίζονται σε σχέδιο βάσει κινδύνου, το οποίο περιέχει κριτήρια κινδύνου που επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να διενεργούν ανάλυση κινδύνου των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας που υποβάλλουν οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι. Τα κριτήρια κινδύνου θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο αποψίλωσης των δασών που συνδέεται με σχετικά βασικά προϊόντα στη χώρα παραγωγής, το ιστορικό μη συμμόρφωσης των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων με τις υποχρεώσεις του παρόντος κανονισμού, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές. Η ανάλυση κινδύνου των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να προσδιορίζουν τους φορείς εκμετάλλευσης, τους εμπόρους και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που πρέπει να ελεγχθούν. Η εν λόγω ανάλυση κινδύνου θα πρέπει να πραγματοποιείται με τη χρήση ηλεκτρονικών τεχνικών επεξεργασίας δεδομένων στο σύστημα πληροφοριών μέσω του οποίου υποβάλλονται οι δηλώσεις δέουσας επιμέλειας. Όπου είναι αναγκαίο και τεχνικά εφικτό, οι αρμόδιες αρχές —κατόπιν συνεννόησης και σε στενή συνεργασία με τις αρχές τρίτων χωρών — θα πρέπει επίσης να μπορούν να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους.

(72) Σε περιπτώσεις στις οποίες από την ανάλυση κινδύνου των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας προκύψει υψηλός κίνδυνος μη συμμόρφωσης συγκεκριμένων σχετικών παράγωγων προϊόντων, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν άμεσα προσωρινά μέτρα για να αποτρέπουν τη διάθεση, ή τη διαθεσιμότητα, των εν λόγω προϊόντων στην αγορά ή την εξαγωγή τους. Σε περιπτώσεις στις οποίες τα εν λόγω σχετικά παράγωγα προϊόντα εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ζητούν από τις τελωνειακές αρχές να αναστέλλουν τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή τους, ώστε οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να διενεργούν τους απαραίτητους ελέγχους. Τα αιτήματα αυτά θα πρέπει να κοινοποιούνται μέσω του συστήματος διεπαφής μεταξύ τελωνειακών αρχών και αρμόδιων αρχών. Η αναστολή της διάθεσης ή της διαθεσιμότητας στην αγορά, της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία ή της εξαγωγής θα πρέπει να περιορίζεται σε τρεις εργάσιμες ημέρες, ή σε 72 ώρες στην περίπτωση αλλοιώσιμων σχετικών προϊόντων, εκτός εάν οι αρμόδιες αρχές χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να αξιολογήσουν τη συμμόρφωση των σχετικών βασικών και των σχετικών παράγωγων προϊόντων με τον παρόντα κανονισμό. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν πρόσθετα προσωρινά μέτρα για την παράταση της περιόδου αναστολής ή, στην περίπτωση σχετικών παράγωγων προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, να ζητούν παράταση από τις τελωνειακές αρχές.

(73) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να επικαιροποιούν τακτικά τα σχέδιά τους για τους ελέγχους βάσει των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των εν λόγω ελέγχων. Οι φορείς εκμετάλλευσης που παρουσιάζουν σταθερό ιστορικό συμμόρφωσης, θα μπορούσαν να υφίστανται λιγότερο συχνούς ελέγχους.

(74) Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή και η αποτελεσματική επιβολή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την εξουσία να αποσύρουν και να ανακαλούν μη συμμορφούμενα παράγωγα προϊόντα και να λαμβάνουν τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα. Θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι οι παραβάσεις του παρόντος κανονισμού από φορείς εκμετάλλευσης και εμπόρους υπόκεινται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις.

(75) Προκειμένου να ενισχυθεί η λογοδοσία των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύει στον ιστότοπό της τον κατάλογο με τις οριστικές αποφάσεις κατά νομικών προσώπων για παραβάσεις του παρόντος κανονισμού και τις επιβληθείσες σε αυτά ποινές. Οι εν λόγω πληροφορίες θα μπορούσαν να βοηθήσουν τις αρμόδιες αρχές, τους εμπόρους και άλλους φορείς εκμετάλλευσης να διενεργήσουν τις οικείες εκτιμήσεις κινδύνου και να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά εμπόρους και φορείς εκμετάλλευσης που παραβιάζουν τον παρόντα κανονισμό.

(76) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα απαιτήσει επάρκεια πόρων και ικανοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει, εκτός από εθνικούς πόρους, να αξιοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερο τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες στήριξης που είναι διαθέσιμες σε επίπεδο Ένωσης και άλλα μέσα, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων συνοχής και των μέσων ανάπτυξης ικανοτήτων, ιδίως στο πλαίσιο του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης που θεσπίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([14]).

(77) Λαμβάνοντας υπόψη τον διεθνή χαρακτήρα της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών και του συναφούς εμπορίου, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους, με τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών, με την Επιτροπή και με τις διοικητικές αρχές τρίτων χωρών. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και την επιβολή άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης που θεσπίζουν απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στην αξιακή αλυσίδα σε ό,τι αφορά δυσμενείς επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα ή στο περιβάλλον.

(78) Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εναπόκειται στα δικαστήρια των κρατών μελών να διασφαλίζουν τη δικαστική προστασία των δικαιωμάτων που οι ιδιώτες αντλούν από το δίκαιο της Ένωσης. Επιπλέον, με το άρθρο 19 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) επιβάλλεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται η πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το κοινό, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών ή νομικών προσώπων που υποβάλλουν τεκμηριωμένες ανησυχίες σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, έχει πρόσβαση στη δικαιοσύνη σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη ως συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των ΗΕ για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, της 25ης Ιουνίου 1998 («σύμβαση του Aarhus»).

(79) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο παρών κανονισμός παραμένει επίκαιρος και συνάδει με τις εμπορικές, επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τον κατάλογο των κωδίκων ΣΟ των σχετικών προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ([15]). Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί ισότιμη συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(80) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 απαγορεύει τη διάθεση παράνομα υλοτομημένης ξυλείας και προϊόντων ξυλείας στην αγορά της Ένωσης. Καθορίζει για τους μεν φορείς εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία στην αγορά για πρώτη φορά την υποχρέωση να ασκούν δέουσα επιμέλεια, για τους δε εμπόρους, την υποχρέωση να τηρούν ανιχνεύσιμο αρχείο των προμηθευτών και πελατών τους. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διατηρεί την υποχρέωση διασφάλισης της νομιμότητας των σχετικών παράγωγων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας που διατίθενται στην αγορά, και να τη συμπληρώνει με την απαίτηση βιωσιμότητας. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 και ο σχετικός εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 607/2012 της Επιτροπής ([16]) καθίστανται περιττοί από τον παρόντα κανονισμό και θα πρέπει να καταργηθούν. Η ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010, είναι τα ισοδύναμα με την ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού και τα οποία περιέχουν ξυλεία ή έχουν παραχθεί με χρήση ξυλείας.

(81) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 θεσπίζει σύστημα αδειών για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο» (FLEGT) για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ένωση. Το σύστημα αδειών εφαρμόζεται μέσω εθελοντικών συμφωνιών εταιρικής σχέσης (ΕΣΕΣ) με χώρες παραγωγής ξυλείας, με σκοπό την ανάσχεση της παράνομης υλοτομίας και την ενίσχυση της διακυβέρνησης των δασών και του συναφούς εμπορίου. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να βασίζεται στα επιτευχθέντα θετικά αποτελέσματα βάσει του FLEGT, ιδίως για θέματα που αφορούν την ενισχυμένη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και τη βελτίωση της διακυβέρνησης των δασών. Οι ΕΣΕΣ θα μπορούσαν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις να συμπληρώνουν τον παρόντα κανονισμό σε θέματα νομιμότητας των προϊόντων ξυλείας. Για την τήρηση των υπό εξέλιξη διμερών δεσμεύσεων, για τη διατήρηση της προόδου που έχει επιτευχθεί με χώρες-εταίρους που διαθέτουν σύστημα εν λειτουργία (στάδιο αδειών FLEGT) και για τη συνεργασία, όπου χρειάζεται και έχει συμφωνηθεί, με υφιστάμενους εταίρους σε ΕΣΕΣ ώστε να φτάσουν στο εν λόγω στάδιο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να

([14]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

([15]) ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

([16]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 607/2012 της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 2012, περί λεπτομερών κανόνων σχετικά με το σύστημα δέουσας επιμέλειας και με τη συχνότητα και τη φύση των ελέγχων στους οργανισμούς παρακολούθησης όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (ΕΕ L 177 της 7.7.2012, σ. 16).

περιλαμβάνει διάταξη που να ορίζει ότι η ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας που καλύπτονται από έγκυρη άδεια FLEGT λογίζεται ότι πληρούν την απαίτηση νομιμότητας του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2173/2005.

(82) Ο παρών κανονισμός ασχολείται μεν με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανακοίνωση για την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη, όμως η προστασία των δασών δεν θα πρέπει να οδηγεί σε μετατροπή ή υποβάθμιση άλλων φυσικών οικοσυστημάτων. Τα οικοσυστήματα, περιλαμβανομένων των οικοσυστημάτων υπό διαχείριση, όπως οι υγρότοποι, οι σαβάνες και οι τυρφώνες είναι εξαιρετικά σημαντικά για τις παγκόσμιες προσπάθειες καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής και της κρίσης της βιοποικιλότητας, καθώς και για άλλους ΣΒΑ, και η μετατροπή ή η υποβάθμισή τους απαιτούν επείγουσα δράση και πρέπει να προλαμβάνονται. Με γνώμονα το αποτύπωμα της Ένωσης σε μη δασικά φυσικά οικοσυστήματα, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει και, κατά περίπτωση, να υποβάλει νομοθετική πρόταση σχετικά με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε άλλες δασικές εκτάσεις το αργότερο ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, το αργότερο δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει και, κατά περίπτωση, να υποβάλει νομοθετική πρόταση για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε άλλα φυσικά οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων άλλων εκτάσεων με μεγάλα αποθέματα άνθρακα και με μεγάλη αξία από άποψη βιοποικιλότητας, όπως σε λειμώνες, τυρφώνες και υγροβιότοπους. Τα οικοσυστήματα υφίστανται επίσης ολοένα και μεγαλύτερη πίεση από τη μετατροπή και την υποβάθμιση λόγω της παραγωγής βασικών προϊόντων για την αγορά της Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει την ανάγκη και τη σκοπιμότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής σε περαιτέρω βασικά προϊόντα το αργότερο δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να προβεί σε επανεξέταση του καταλόγου των κωδίκων ΣΟ των σχετικών παράγωγων προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού.

(83) Λαμβάνοντας υπόψη το αίτημα που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του με τίτλο «Ένα νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα» της 22ας Οκτωβρίου 2020 και εκείνο που διατύπωσε η συντριπτική πλειονότητα του σχεδόν 1,2 εκατομμυρίου συμμετεχόντων στη δημόσια διαβούλευση της Επιτροπής, η Επιτροπή θα πρέπει να εστιάσει την αξιολόγησή της και οποιαδήποτε μελλοντική νομοθετική της πρόταση στην επέκταση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε μη δασικά οικοσυστήματα και στη μετατροπή και την υποβάθμισή τους.

(84) Αν, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, κριθεί αναγκαία η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού υπόκειται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]) και στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([18]), κατά περίπτωση.

(85) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η καταπολέμηση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών μέσω της ελάττωσης της συμβολής που έχει η κατανάλωση της Ένωσης στο φαινόμενο αυτό, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακάς του, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτού του στόχου.

(86) Θα πρέπει να δοθεί στους φορείς εκμετάλλευσης, στους εμπόρους και στις αρμόδιες αρχές εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να μπορέσουν να προετοιμαστούν για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη διάθεση και τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης, καθώς και την εξαγωγή από την Ένωση, σχετικών παράγωγων προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι και τα οποία περιέχουν, έχουν τραφεί ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα, τουτέστιν βοοειδή, κακάο, καφέ, ελαιοφοίνικα, καουτσούκ, σόγια, και ξυλεία με σκοπό:

α) την ελαχιστοποίηση της συμβολής της Ένωσης στην αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών παγκοσμίως και, ως εκ τούτου, τη συμβολή στη μείωση της αποψίλωσης των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο·

([17]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

([18]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

β) την ελάττωση της συμβολής της Ένωσης στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στην απώλεια βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 37 παράγραφος 3, ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I και τα οποία έχουν παραχθεί πριν από την ημερομηνία που υποδεικνύεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «σχετικά βασικά προϊόντα»: τα βοοειδή, το κακάο, ο καφές, ο ελαιοφοίνικας, το καουτσούκ, η σόγια και η ξυλεία·

2) «σχετικά παράγωγα προϊόντα»: τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I και τα οποία περιέχουν, έχουν τραφεί ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα·

3) «αποψίλωση δασών»: η ανθρωπογενής ή μη ανθρωπογενής μετατροπή δασών σε γεωργική χρήση·

4) «δάσος»: περιοχή εκτεινόμενη σε έκταση μεγαλύτερη του 0,5 εκταρίου με δένδρα υψηλότερα των 5 μέτρων και συγκόμωση μεγαλύτερη του 10 %, ή δένδρα που μπορούν να φθάσουν τα όρια αυτά επιτόπου, εξαιρουμένης γης που κατά κύριο λόγο έχει γεωργική ή αστική χρήση γης·

5) «γεωργική χρήση»: η χρήση γης για τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των γεωργικών φυτειών και των γεωργικών εκτάσεων σε αγρανάπαυση, και των κτηνοτροφικών περιοχών·

6) «γεωργική φυτεία»: περιοχή με συστάδες δένδρων σε συστήματα γεωργικής παραγωγής, όπως φυτείες οπωροφόρων δένδρων, φυτείες ελαιοφοίνικα, ελαιώνες και αγροδασικά συστήματα καλλιεργειών υπό δενδροκάλυψη· σε αυτές περιλαμβάνονται όλες οι φυτείες σχετικών βασικών προϊόντων εκτός της ξυλείας· οι γεωργικές φυτείες εξαιρούνται από τον ορισμό του «δάσους»·

7) «υποβάθμιση των δασών»: οι διαρθρωτικές αλλαγές στη δασική κάλυψη, με τη μορφή μετατροπής:

   α) πρωτογενών δασών ή φυσικά αναγεννημένων δασών σε δασική φυτεία ή σε άλλη δασική έκταση· ή

   β) πρωτογενών δασών σε φυτευμένα δάση·

8) «πρωτογενές δάσος»: φυσικά αναγεννημένο δάσος γηγενών ειδών δένδρων, εφόσον δεν υπάρχουν αισθητές ενδείξεις ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες·

9) «φυσικά αναγεννημένο δάσος»: δάσος που αποτελείται κυρίως από δένδρα που δημιουργούνται μέσω φυσικής αναγέννησης· περιλαμβάνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

   α) δάση για τα οποία δεν είναι δυνατόν να γίνει διάκριση μεταξύ φυτευμένων ή φυσικά αναγεννημένων·

   β) δάση με μείγμα φυσικά αναγεννημένων γηγενών ειδών δένδρων και φυτευμένων ή σπαρμένων δένδρων, όπου τα φυσικά αναγεννημένα δένδρα αναμένεται να αποτελέσουν το μεγαλύτερο μέρος του αναπτυσσόμενου αποθέματος στην ωριμότητα των συστάδων·

   γ) τα πρεμνοφυή δάση από δένδρα που δημιουργήθηκαν αρχικά μέσω φυσικής αναγέννησης·

   δ) τα φυσικά αναγεννημένα δένδρα εισαγόμενων ειδών·

10) «φυτευμένο δάσος»: δάσος που αποτελείται κυρίως από δένδρα που έχουν δημιουργηθεί με φύτευση και/ή σκόπιμη σπορά, υπό την προϋπόθεση ότι τα φυτευμένα ή σπαρμένα δένδρα αναμένεται να αποτελούν περισσότερο από το 50 % του αναπτυσσόμενου αποθέματος στην ωριμότητα· περιλαμβάνονται τα πρεμνοφυή δάση από δένδρα που αρχικά φυτεύτηκαν ή σπάρθηκαν·

11) «δασική φυτεία»: φυτευμένο δάσος που υπόκειται σε εντατική διαχείριση και πληροί, κατά τη φύτευση και την ωριμότητα των συστάδων, όλα τα ακόλουθα κριτήρια: ένα ή δύο είδη, ομήλικος πληθυσμός και τακτική απόσταση μεταξύ των δένδρων· περιλαμβάνει φυτείες μικρού περίτροπου χρόνου αμειψισποράς για ξυλεία, ίνες ξύλου και ενέργεια και δεν περιλαμβάνει δάση που φυτεύονται για προστασία ή αποκατάσταση οικοσυστημάτων, καθώς και δάση που δημιουργούνται με φύτευση ή σπορά, τα οποία κατά την ωριμότητα των συστάδων μοιάζουν ή θα μοιάζουν με φυσικά αναγεννημένα δάση·

12) «άλλη δασική έκταση»: έκταση γης μη ταξινομημένη ως «δάσος», με επιφάνεια μεγαλύτερη του 0,5 εκταρίου, με δένδρα ύψους άνω των 5 μέτρων και με συγκόμωση 5 έως 10 %, ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φτάσουν τα εν λόγω όρια επιτόπου, ή καλυπτόμενη από συνδυασμό δένδρων και χαμηλών και ψηλών θάμνων σε ποσοστό άνω του 10 %, εξαιρουμένων εκτάσεων που προορίζονται κατά κύριο λόγο για γεωργική ή αστική χρήση·

13) «μηδενικής αποψίλωσης»:

α) τα σχετικά παράγωγα προϊόντα περιέχουν, έχουν τραφεί ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα που έχουν παραχθεί σε γη η οποία δεν έχει υποστεί αποψίλωση δασών μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020· και

β) στην περίπτωση σχετικών παράγωγων προϊόντων που εμπεριέχουν ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας ξυλεία, η ξυλεία που έχει υλοτομηθεί χωρίς να προκληθεί υποβάθμιση δασών μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020·

14) «παράγεται»: οτιδήποτε καλλιεργείται, υλοτομείται, συλλέγεται ή εκτρέφεται σε σχετικά γεωτεμάχια ή, στην περίπτωση βοοειδών, εγκαταστάσεις·

15) «φορέας εκμετάλλευσης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που, στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, διαθέτει στην αγορά σχετικά παράγωγα προϊόντα ή τα εξάγει·

16) «διάθεση στην αγορά»: η πρώτη φορά κατά την οποία ένα σχετικό βασικό ή σχετικό παράγωγο προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης·

17) «έμπορος»: κάθε πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, διαφορετικό από τον φορέα εκμετάλλευσης, το οποίο, στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, καθιστά διαθέσιμα στην αγορά σχετικά παράγωγα προϊόντα·

18) «διαθεσιμότητα στην αγορά»: κάθε προσφορά σχετικού παράγωγου προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά της Ένωσης στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν·

19) «στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας»: με σκοπό την επεξεργασία, για τη διανομή σε εμπορικούς ή μη εμπορικούς καταναλωτές, ή για χρήση στην επιχείρηση του ίδιου του φορέα εκμετάλλευσης ή του ίδιου του εμπόρου·

20) «πρόσωπο»: φυσικό πρόσωπο, νομικό πρόσωπο ή κάθε ένωση προσώπων που δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο, αλλά αναγνωρίζεται, σύμφωνα με το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, ως έχον δικαιοπρακτική ικανότητα·

21) «πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ένωση»:

α) εφόσον πρόκειται για φυσικό πρόσωπο, κάθε πρόσωπο που έχει τον τόπο κατοικίας του στην Ένωση·

β) εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων, κάθε πρόσωπο που έχει την καταστατική του έδρα, την κεντρική του διοίκηση ή μόνιμη επιχειρηματική εγκατάσταση στην Ένωση·

22) «εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ένωση που έχει λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 6, γραπτή εντολή από φορέα εκμετάλλευσης ή από έμπορο να ενεργεί για λογαριασμό του για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων σχετικών με τις υποχρεώσεις που υπέχει ο φορέας εκμετάλλευσης ή ο έμπορος βάσει του παρόντος κανονισμού·

23) «χώρα προέλευσης»: χώρα ή έδαφος που αναφέρεται στο άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

24) «χώρα παραγωγής»: χώρα ή έδαφος όπου έχει παραχθεί το σχετικό βασικό προϊόν ή το σχετικό βασικό προϊόν το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή σχετικού παράγωγου προϊόντος ή το οποίο περιέχεται σε σχετικό παράγωγο προϊόν·

25) «μη συμμορφούμενα προϊόντα»: σχετικά παράγωγα προϊόντα που δεν συμμορφώνονται με το άρθρο 3·

26) «αμελητέος κίνδυνος»: το επίπεδο κινδύνου που ισχύει για τα σχετικά βασικά και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα, όταν, βάσει πλήρους αξιολόγησης τόσο των πληροφοριών για το συγκεκριμένο προϊόν όσο και των γενικών πληροφοριών και, εφόσον απαιτείται, της εφαρμογής των κατάλληλων μέτρων μετριασμού, τα εν λόγω βασικά προϊόντα ή παράγωγα προϊόντα δεν παρουσιάζουν λόγο ανησυχίας για μη συμμόρφωση με το άρθρο 3 στοιχείο α) ή β)·

27) «γεωτεμάχιο»: γη εντός ενιαίου ακινήτου, όπως αναγνωρίζεται από τη νομοθεσία της χώρας παραγωγής, όπου οι συνθήκες είναι επαρκώς ομοιογενείς ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση σε συνολικό επίπεδο του κινδύνου αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών που συνδέεται με τα σχετικά βασικά προϊόντα τα οποία παράγονται στην εν λόγω γη·

28) «γεωεντοπισμός»: η γεωγραφική θέση ενός γεωτεμαχίου που περιγράφεται με συντεταγμένες γεωγραφικού πλάτους και γεωγραφικού μήκους που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον ένα σημείο γεωγραφικού πλάτους και ένα σημείο γεωγραφικού μήκους και με χρήση τουλάχιστον έξι δεκαδικών ψηφίων· για γεωτεμάχια έκτασης άνω των τεσσάρων εκταρίων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των σχετικών βασικών προϊόντων πλην των βοοειδών, αυτό παρέχεται με τη χρήση πολυγώνων με επαρκή σημεία γεωγραφικού πλάτους και γεωγραφικού μήκους για την περιγραφή της περιμέτρου εκάστου γεωτεμαχίου·

29) «εγκατάσταση»: οποιοσδήποτε χώρος, κτίσμα ή, στην περίπτωση της ελεύθερης εκτροφής, οποιοδήποτε περιβάλλον ή τόπος όπου διατηρούνται ζώα σε προσωρινή ή μόνιμη βάση·

30) «πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» ή «ΜΜΕ»: πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([19])·

31) «τεκμηριωμένη ανησυχία»: δεόντως αιτιολογημένος ισχυρισμός που βασίζεται σε αντικειμενικές και επαληθεύσιμες πληροφορίες σχετικά με μη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό και ο οποίος ενδέχεται να καθιστά αναγκαία την παρέμβαση των αρμόδιων αρχών·

32) «αρμόδιες αρχές»: οι αρχές που ορίζονται βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 1·

33) «τελωνειακές αρχές»: οι τελωνειακές αρχές όπως ορίζονται στο άρθρο 5 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

34) «τελωνειακό έδαφος»: το έδαφος που ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

35) «τρίτη χώρα»: χώρα ή έδαφος εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης·

36) «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»: η διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 201 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

37) «εξαγωγή»: η διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 269 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

38) «σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά»: σχετικά παράγωγα προϊόντα από τρίτες χώρες που υπάγονται στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία» τα οποία προορίζονται να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης και δεν προορίζονται για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης·

39) «σχετικά παράγωγα προϊόντα που εξέρχονται από την αγορά»: σχετικά παράγωγα προϊόντα που υπάγονται στο τελωνειακό καθεστώς «εξαγωγή»·

40) «σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής»: οι νόμοι που ισχύουν στη χώρα παραγωγής σχετικά με το νομικό καθεστώς της περιοχής παραγωγής όσον αφορά:

α) τα δικαιώματα χρήσης γης·

β) την προστασία του περιβάλλοντος·

γ) τους δασικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των δασών και της διατήρησης της βιοποικιλότητας, όταν αφορούν άμεσα την υλοτομία·

δ) τα δικαιώματα τρίτων·

ε) τα εργασιακά δικαιώματα·

στ) τα προστατευόμενα από το διεθνές δίκαιο ανθρώπινα δικαιώματα·

ζ) την αρχή της ελεύθερης, εκ των προτέρων και κατόπιν ενημέρωσης συναίνεσης (FPIC), μεταξύ άλλων όπως ορίζεται στη Διακήρυξη των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών·

η) τους κανονισμούς για την καταπολέμηση της διαφθοράς και τους φορολογικούς, εμπορικούς και τελωνειακούς κανονισμούς.

Άρθρο 3

Απαγόρευση

Τα σχετικά βασικά προϊόντα και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα διατίθενται ή καθίστανται διαθέσιμα στην αγορά ή εξάγονται μόνον εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι μηδενικής αποψίλωσης·

β) έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής· και

γ) καλύπτονται από δήλωση δέουσας επιμέλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης ασκούν δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 8 πριν από τη διάθεση σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά ή την εξαγωγή τους, προκειμένου να αποδείξουν ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα συμμορφώνονται με το άρθρο 3.

([19]) Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

2. Οι φορείς εκμετάλλευσης δεν διαθέτουν σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά, ούτε τα εξάγουν, χωρίς προηγούμενη υποβολή δήλωσης δέουσας επιμέλειας. Οι φορείς εκμετάλλευσης οι οποίοι, βάσει της δέουσας επιμέλειας που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 8, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα συμμορφώνονται με το άρθρο 3 υποβάλλουν, πριν από τη διάθεση των σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά ή την εξαγωγή τους, δήλωση δέουσας επιμέλειας στις αρμόδιες αρχές μέσω του συστήματος πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33. Η ηλεκτρονικά διαθέσιμη και κοινοποιήσιμη αυτή δήλωση δέουσας επιμέλειας περιέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο παράρτημα II για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα και δήλωση από τον φορέα εκμετάλλευσης ότι ο φορέας εκμετάλλευσης άσκησε τη δέουσα επιμέλεια και ότι διαπιστώθηκε μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος.

3. Με την υποβολή της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στις αρμόδιες αρχές, ο φορέας εκμετάλλευσης αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του σχετικού παράγωγου προϊόντος με το άρθρο 3. Οι φορείς εκμετάλλευσης τηρούν αρχείο των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας επί πέντε έτη από την ημερομηνία κατά την οποία υποβάλλεται η δήλωση μέσω του συστήματος πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33.

4. Οι φορείς εκμετάλλευσης δεν διαθέτουν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά, ούτε τα εξάγουν, εάν ισχύει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) τα σχετικά παράγωγα προϊόντα είναι μη συμμορφούμενα·

β) από την άσκηση της δέουσας επιμέλειας προέκυψε μη αμελητέος κίνδυνος τα σχετικά παράγωγα προϊόντα να είναι μη συμμορφούμενα·

γ) ο φορέας εκμετάλλευσης δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

5. Οι φορείς εκμετάλλευσης στων οποίων την κατοχή ή τη γνώση περιέρχονται σχετικές νέες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τεκμηριωμένων ανησυχιών, σύμφωνα με τις οποίες ένα σχετικό παράγωγο προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά υπάρχει κίνδυνος να μη συμμορφώνεται με τον παρόντα κανονισμό, ενημερώνουν αμέσως τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών στην αγορά των οποίων διέθεσαν το σχετικό παράγωγο προϊόν, καθώς και τους εμπόρους στους οποίους προμήθευσαν το σχετικό παράγωγο προϊόν. Στην περίπτωση εξαγωγών, οι φορείς εκμετάλλευσης ενημερώνουν την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους που είναι η χώρα παραγωγής.

6. Οι φορείς εκμετάλλευσης παρέχουν κάθε αναγκαία βοήθεια στις αρμόδιες αρχές για να διευκολύνουν τη διενέργεια των ελέγχων βάσει του άρθρου 18, μεταξύ άλλων πρόσβαση σε χώρους και διαθεσιμότητα τεκμηρίωσης και αρχείων.

7. Οι φορείς εκμετάλλευσης κοινοποιούν στους φορείς εκμετάλλευσης και στους εμπόρους που βρίσκονται σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού των σχετικών παράγωγων προϊόντων που διέθεσαν στην αγορά ή εξήγαγαν όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να καταδειχθεί ότι ασκήθηκε η δέουσα επιμέλεια και ότι διαπιστώθηκε μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος, συμπεριλαμβανομένων των αριθμών αναφοράς των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας που συνδέονται με τα εν λόγω παράγωγα προϊόντα.

8. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι φορείς εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ («φορείς εκμετάλλευσης ΜΜΕ») δεν υποχρεούνται να ασκούν δέουσα επιμέλεια για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχονται σε σχετικά παράγωγα προϊόντα ή παράγονται από αυτά και έχουν ήδη υποβληθεί σε δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και για τα οποία έχει ήδη υποβληθεί δήλωση δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 33. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι φορείς εκμετάλλευσης ΜΜΕ παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας κατόπιν αιτήματος. Για μέρη σχετικών παράγωγων προϊόντων που δεν έχουν υποβληθεί σε δέουσα επιμέλεια, ο φορέας εκμετάλλευσης ΜΜΕ ασκεί τη δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

9. Οι φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ μπορούν να παραπέμπουν σε δηλώσεις δέουσας επιμέλειας που έχουν ήδη υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 33 μόνον αφού βεβαιωθούν ότι η δέουσα επιμέλεια για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχονται στα σχετικά παράγωγα προϊόντα ή παράγονται από αυτά ασκήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Περιλαμβάνουν τους αριθμούς αναφοράς των εν λόγω δηλώσεων δέουσας επιμέλειας που έχουν ήδη υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 33 στις δηλώσεις δέουσας επιμέλειας που υποβάλλουν βάσει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Για μέρη σχετικών προϊόντων που δεν έχουν υποβληθεί σε δέουσα επιμέλεια, οι φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ ασκούν τη δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

10. Οποιοσδήποτε φορέας εκμετάλλευσης παραπέμπει σε δήλωση δέουσας επιμέλειας που έχει ήδη υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 33 διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση των σχετικών παράγωγων προϊόντων με το άρθρο 3, συμπεριλαμβανομένης της διαπίστωσης μηδενικού ή μόνο αμελητέου κινδύνου, πριν από τη διάθεση τέτοιου είδους σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά ή την εξαγωγή τους.

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις των εμπόρων

1. Οι έμποροι που δεν είναι ΜΜΕ («έμποροι που δεν είναι ΜΜΕ») θεωρούνται ως φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ και υπόκεινται στις υποχρεώσεις και τις διατάξεις των άρθρων 3, 4 και 6, των άρθρων 8 έως 13, του άρθρου 16 παράγραφοι 8 έως 11 και του άρθρου 18 όσον αφορά τα σχετικά βασικά και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά.

2. Οι έμποροι που είναι ΜΜΕ καθιστούν διαθέσιμα σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά μόνο αν διαθέτουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Οι έμποροι που είναι ΜΜΕ συλλέγουν και διατηρούν τις ακόλουθες πληροφορίες για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα τα οποία σκοπεύουν να καταστήσουν διαθέσιμα στην αγορά:

α) όνομα/επωνυμία, καταχωρισμένη εμπορική ονομασία ή καταχωρισμένο εμπορικό σήμα, ταχυδρομική διεύθυνση, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και, εάν υπάρχει, διαδικτυακή διεύθυνση των φορέων εκμετάλλευσης ή των εμπόρων που τούς προμήθευσαν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα, καθώς και τους αριθμούς αναφοράς των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας που συνδέονται με τα εν λόγω παράγωγα προϊόντα·

β) όνομα/επωνυμία, καταχωρισμένη εμπορική ονομασία ή καταχωρισμένο εμπορικό σήμα, ταχυδρομική διεύθυνση, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και, εάν υπάρχει, διαδικτυακή διεύθυνση των φορέων εκμετάλλευσης ή των εμπόρων στους οποίους προμήθευσαν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα.

4. Οι έμποροι που είναι ΜΜΕ διατηρούν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 για τουλάχιστον πέντε έτη από την ημερομηνία διαθεσιμότητας στην αγορά και παρέχουν τις πληροφορίες αυτές στις αρμόδιες αρχές κατόπιν αιτήματος.

5. Οι έμποροι που είναι ΜΜΕ και στων οποίων την κατοχή ή τη γνώση περιέρχονται σχετικές νέες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τεκμηριωμένων ανησυχιών, σύμφωνα με τις οποίες ένα σχετικό παράγωγο προϊόν που έχουν καταστήσει διαθέσιμο στην αγορά υπάρχει κίνδυνος να μη συμμορφώνεται με τον παρόντα κανονισμό, ενημερώνουν αμέσως τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών στην αγορά των οποίων κατέστησαν διαθέσιμο το σχετικό παράγωγο προϊόν, καθώς και τους εμπόρους στους οποίους προμήθευσαν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα.

6. Οι έμποροι, είτε είναι ΜΜΕ είτε όχι, παρέχουν κάθε αναγκαία βοήθεια στις αρμόδιες αρχές για να διευκολύνουν τη διενέργεια των ελέγχων βάσει των άρθρων 18 και 19, μεταξύ άλλων πρόσβαση σε χώρους και διαθεσιμότητα τεκμηρίωσης και αρχείων.

Άρθρο 6

Εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης ή οι έμποροι είναι δυνατόν να αναθέσουν σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο να υποβάλει τη δήλωση δέουσας επιμέλειας του άρθρου 4 παράγραφος 2 για λογαριασμό τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο φορέας εκμετάλλευσης ή ο έμπορος διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση του σχετικού παράγωγου προϊόντος με το άρθρο 3.

2. Ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος προσκομίζει στις αρμόδιες αρχές, κατόπιν αιτήματος, αντίγραφο της εντολής σε επίσημη γλώσσα της Ένωσης και αντίγραφο σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο διεκπεραιώνεται η δήλωση δέουσας επιμέλειας ή, όταν αυτό δεν είναι δυνατό, αντίγραφο στα αγγλικά.

3. Φορέας εκμετάλλευσης που είναι φυσικό πρόσωπο ή πολύ μικρή επιχείρηση μπορεί να αναθέσει στον επόμενο φορέα εκμετάλλευσης ή έμπορο που βρίσκεται σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού και δεν είναι φυσικό πρόσωπο ή πολύ μικρή επιχείρηση, να ενεργεί ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος. Ο εν λόγω επόμενος φορέας εκμετάλλευσης ή έμπορος που βρίσκεται σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού δεν διαθέτει ούτε καθιστά διαθέσιμα στην αγορά σχετικά παράγωγα προϊόντα, ούτε τα εξάγει, χωρίς να υποβάλει τη δήλωση δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 εξ ονόματος του εν λόγω φορέα εκμετάλλευσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο φορέας εκμετάλλευσης που είναι φυσικό πρόσωπο ή πολύ μικρή επιχείρηση διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση του σχετικού παράγωγου προϊόντος με το άρθρο 3, και κοινοποιεί στον εν λόγω επόμενο φορέα εκμετάλλευσης ή έμπορο που βρίσκεται σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να επιβεβαιωθεί ότι ασκήθηκε η δέουσα επιμέλεια και ότι διαπιστώθηκε μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος.

Άρθρο 7

Διάθεση στην αγορά από φορείς εκμετάλλευσης εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες

Όταν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο εκτός της Ένωσης διαθέτει σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά της Ένωσης, το πρώτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο στην Ένωση και το οποίο καθιστά διαθέσιμα τέτοιου είδους σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά θεωρείται φορέας εκμετάλλευσης κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8

Δέουσα επιμέλεια

1. Πριν από τη διάθεση των σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά ή την εξαγωγή τους, οι φορείς εκμετάλλευσης ασκούν δέουσα επιμέλεια για όλα τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που προμηθεύει κάθε συγκεκριμένος προμηθευτής.

2. Η δέουσα επιμέλεια περιλαμβάνει τα εξής:

α) τη συλλογή των πληροφοριών, δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για την εκπλήρωση των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 9·

β) τα μέτρα εκτίμησης κινδύνου που αναφέρονται στο άρθρο 10·

γ) τα μέτρα μετριασμού του κινδύνου που αναφέρονται στο άρθρο 11.

Άρθρο 9

Απαιτήσεις παροχής πληροφοριών

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης συλλέγουν πληροφορίες, έγγραφα και δεδομένα που αποδεικνύουν ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα συμμορφώνονται με το άρθρο 3. Για τον σκοπό αυτόν, ο φορέας εκμετάλλευσης συλλέγει, οργανώνει και διατηρεί επί πέντε έτη από την ημερομηνία της διάθεσης στην αγορά ή της εξαγωγής των σχετικών παράγωγων προϊόντων, τις ακόλουθες πληροφορίες, συνοδευόμενες από αποδεικτικά στοιχεία, που αφορούν κάθε σχετικό παράγωγο προϊόν:

α) περιγραφή, συμπεριλαμβανομένης της εμπορικής ονομασίας και του τύπου των σχετικών παράγωγων προϊόντων καθώς και, στην περίπτωση σχετικών παράγωγων προϊόντων που περιέχουν ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί με χρήση ξυλείας, της κοινής ονομασίας του είδους και της πλήρους επιστημονικής του ονομασίας. Η περιγραφή του παράγωγου προϊόντος περιλαμβάνει τον κατάλογο των σχετικών βασικών ή σχετικών παράγωγων προϊόντων που περιέχονται σε αυτό ή έχουν χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή ή παρασκευή των εν λόγω παράγωγων προϊόντων·

β) την ποσότητα των σχετικών παράγωγων προϊόντων· για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, η ποσότητα πρέπει να εκφράζεται σε χιλιόγραμμα καθαρής μάζας και, κατά περίπτωση, στη συμπληρωματική μονάδα που ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου ([20]) έναντι του αναφερόμενου κωδικού του εναρμονισμένου συστήματος ή, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η ποσότητα πρέπει να εκφράζεται σε καθαρή μάζα ή, κατά περίπτωση, καθαρό όγκο ή αριθμό μονάδων· η συμπληρωματική μονάδα ισχύει όταν ορίζεται με συνέπεια για όλες τις πιθανές δασμολογικές διακρίσεις υπό τον κωδικό του εναρμονισμένου συστήματος που αναφέρεται στη δήλωση δέουσας επιμέλειας·

γ) τη χώρα παραγωγής και, κατά περίπτωση, τμήματα της χώρας αυτής·

δ) δεδομένα γεωεντοπισμού όλων των γεωτεμαχίων όπου έχουν παραχθεί τα σχετικά βασικά προϊόντα που περιέχει το σχετικό παράγωγο προϊόν, ή με τα οποία έχει παρασκευαστεί ή κατασκευαστεί, καθώς και το εύρος ημερομηνιών ή ωρών παραγωγής· όταν ένα σχετικό παράγωγο προϊόν περιέχει ή έχει κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί με σχετικά βασικά προϊόντα παραχθέντα σε διαφορετικά γεωτεμάχια, περιλαμβάνεται και ο γεωεντοπισμός όλων των διαφορετικών γεωτεμαχίων· οποιαδήποτε αποψίλωση ή υποβάθμιση των δασών στα συγκεκριμένα γεωτεμάχια αποκλείει αυτομάτως όλα τα σχετικά βασικά προϊόντα και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα από τα εν λόγω γεωτεμάχια από τη διάθεση ή τη διαθεσιμότητά τους στην αγορά ή την εξαγωγή τους· για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή που έχουν παραχθεί από βοοειδή, και για τα εν λόγω σχετικά παράγωγα προϊόντα που έχουν τραφεί με σχετικά παράγωγα προϊόντα, ο γεωεντοπισμός αναφέρεται σε όλες τις εγκαταστάσεις όπου διατηρούνταν τα βοοειδή· για όλα τα άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα του παραρτήματος I, ο γεωεντοπισμός αναφέρεται στα γεωτεμάχια·

ε) όνομα/επωνυμία, ταχυδρομική διεύθυνση και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οποιασδήποτε επιχείρησης ή προσώπου από την οποία/το οποίο προμηθεύτηκε τα σχετικά παράγωγα προϊόντα·

στ) όνομα/επωνυμία, ταχυδρομική διεύθυνση και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οποιασδήποτε επιχείρησης, φορέα εκμετάλλευσης ή εμπόρου στην οποία/στον οποίο προμήθευσε τα σχετικά παράγωγα προϊόντα·

ζ) επαρκώς πειστικές και επαληθεύσιμες πληροφορίες με βάση τις οποίες τα σχετικά παράγωγα προϊόντα είναι μηδενικής αποψίλωσης·

η) επαρκώς πειστικές και επαληθεύσιμες πληροφορίες με βάση τις οποίες τα σχετικά βασικά προϊόντα παράχθηκαν σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης κάθε διευθέτησης που παρέχει το δικαίωμα χρήσης της αντίστοιχης περιοχής για τους σκοπούς της παραγωγής του σχετικού βασικού προϊόντος.

2. Ο φορέας εκμετάλλευσης παρέχει στις αρμόδιες αρχές, κατόπιν αιτήματος, τις πληροφορίες, τα έγγραφα και τα δεδομένα που συλλέγει δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 10

Εκτίμηση κινδύνου

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης επαληθεύουν και αναλύουν τις πληροφορίες που συλλέγουν σύμφωνα με το άρθρο 9 και οποιαδήποτε άλλη σχετική τεκμηρίωση. Με βάση τις εν λόγω πληροφορίες και την εν λόγω τεκμηρίωση, οι φορείς εκμετάλλευσης διενεργούν εκτίμηση κινδύνου για να διαπιστώσουν αν υπάρχει κίνδυνος να είναι μη συμμορφούμενα τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που πρόκειται να διατεθούν στην αγορά ή να εξαχθούν. Οι φορείς εκμετάλλευσης δεν διαθέτουν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά ούτε τα εξάγουν, εκτός εάν από την εν λόγω εκτίμηση κινδύνου προκύπτει μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος μη συμμόρφωσης των σχετικών παράγωγων προϊόντων.

([20]) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256 της 7.9.1987, σ. 1).

2. Η εκτίμηση κινδύνου λαμβάνει υπόψη ιδίως τα ακόλουθα κριτήρια:

α) αν αποδίδεται κίνδυνος στην ενδιαφερόμενη χώρα παραγωγής ή τμήματα της χώρας αυτής σύμφωνα με το άρθρο 29·

β) την παρουσία δασών στη χώρα ή σε τμήματα της χώρας παραγωγής·

γ) την παρουσία αυτοχθόνων πληθυσμών στη χώρα ή σε τμήματα της χώρας παραγωγής·

δ) τη διαβούλευση και τη συνεργασία καλή την πίστει με αυτόχθονες πληθυσμούς της χώρας ή τμημάτων της χώρας παραγωγής·

ε) την ύπαρξη δεόντως αιτιολογημένων ισχυρισμών από αυτόχθονες πληθυσμούς βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων πληροφοριών σχετικά με τη χρήση ή την κυριότητα της περιοχής που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του σχετικού βασικού προϊόντος·

στ) τη διάδοση της αποψίλωσης ή της υποβάθμισης των δασών στη χώρα ή σε τμήματα της χώρας παραγωγής·

ζ) την πηγή, την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και τις συνδέσεις τους με άλλη διαθέσιμη τεκμηρίωση·

η) ανησυχίες σε σχέση με τη χώρα ή τμήματα της χώρας παραγωγής και προέλευσης, όπως το επίπεδο διαφθοράς, η έκταση των φαινομένων παραποίησης εγγράφων και δεδομένων, η ανεπαρκής επιβολή του νόμου, οι παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι ένοπλες συγκρούσεις ή η επιβολή κυρώσεων από το Συμβούλιο Ασφαλείας των ΗΕ ή το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

θ) την πολυπλοκότητα της σχετικής αλυσίδας εφοδιασμού και του σταδίου μεταποίησης των σχετικών παράγωγων προϊόντων, ιδίως τις δυσκολίες στη σύνδεση σχετικών παράγωγων προϊόντων με το γεωτεμάχιο όπου παρήχθησαν τα σχετικά βασικά προϊόντα·

ι) τον κίνδυνο καταστρατήγησης του παρόντος κανονισμού ή ανάμειξης με σχετικά παράγωγα προϊόντα άγνωστης προέλευσης ή που παρήχθησαν σε περιοχές όπου έχει λάβει ή λαμβάνει χώρα αποψίλωση ή υποβάθμιση των δασών·

ια) τα συμπεράσματα των συνεδριάσεων των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που υποστηρίζουν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, όπως δημοσιεύονται στο μητρώο των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής·

ιβ) τεκμηριωμένες ανησυχίες που υποβλήθηκαν βάσει του άρθρου 31 και πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό μη συμμόρφωσης των φορέων εκμετάλλευσης ή των εμπόρων της σχετικής αλυσίδας εφοδιασμού προς τον παρόντα κανονισμό·

ιγ) κάθε πληροφορία που θα αποτελούσε ένδειξη κινδύνου ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν είναι μη συμμορφούμενα·

ιδ) συμπληρωματικές πληροφορίες για τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν πληροφορίες που παρέχονται από καθεστώτα πιστοποίησης ή άλλα επαληθευμένα από τρίτους καθεστώτα, συμπεριλαμβανομένων των εθελοντικών καθεστώτων που αναγνωρίζονται από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 30 παράγραφος 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]), υπό την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού.

3. Τα προϊόντα ξυλείας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 και καλύπτονται από έγκυρη άδεια FLEGT στο πλαίσιο εν λειτουργία συστήματος αδειών θεωρείται ότι συμμορφώνονται με το άρθρο 3 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού.

4. Οι φορείς εκμετάλλευσης τεκμηριώνουν και επανεξετάζουν τις εκτιμήσεις κινδύνου τουλάχιστον σε ετήσια βάση και τις υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές κατόπιν αιτήματος. Οι φορείς εκμετάλλευσης οφείλουν να είναι σε θέση να καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο ελέγχθηκαν οι συλλεγείσες πληροφορίες έναντι των κριτηρίων εκτίμησης κινδύνου που ορίζονται στην παράγραφο 2 και τον τρόπο με τον οποίο αυτοί προσδιόρισαν τον βαθμό κινδύνου.

Άρθρο 11

Μετριασμός του κινδύνου

1. Με εξαίρεση την περίπτωση όπου η διενεργούμενη σύμφωνα με το άρθρο 10 εκτίμηση κινδύνου αποκαλύπτει ότι είναι μηδενικός ή μόνο αμελητέος ο κίνδυνος τα σχετικά παράγωγα προϊόντα να είναι μη συμμορφούμενα, ο φορέας εκμετάλλευσης, πριν από τη διάθεση των σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά ή την εξαγωγή τους, εφαρμόζει διαδικασίες και μέτρα μετριασμού του κινδύνου επαρκή για την επίτευξη μηδενικού ή μόνο αμελητέου κινδύνου. Τέτοιου είδους διαδικασίες και μέτρα είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν οποιαδήποτε από τα ακόλουθα:

α) απαίτηση πρόσθετων πληροφοριών, δεδομένων ή εγγράφων·

([21]) Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

β) διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών ή ελέγχων·

γ) λήψη άλλων μέτρων που σχετίζονται με τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στο άρθρο 9.

Τέτοιου είδους διαδικασίες και μέτρα είναι επίσης δυνατόν να περιλαμβάνουν την υποστήριξη της συμμόρφωσης των προμηθευτών του εν λόγω φορέα εκμετάλλευσης, ιδίως των μικροκαλλιεργητών, με τον παρόντα κανονισμό, μέσω ανάπτυξης ικανοτήτων και μέσω επενδύσεων.

2. Οι φορείς εκμετάλλευσης εφαρμόζουν επαρκείς και αναλογικές πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες για τον μετριασμό και την αποτελεσματική διαχείριση των εντοπισθέντων κινδύνων μη συμμόρφωσης των σχετικών παράγωγων προϊόντων. Οι εν λόγω πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες περιλαμβάνουν τα εξής:

α) μοντέλα πρακτικών διαχείρισης κινδύνου, υποβολή εκθέσεων, τήρηση αρχείων, διαχείριση εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού υπευθύνου συμμόρφωσης σε επίπεδο διοίκησης για τους φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ·

β) ανεξάρτητη ελεγκτική υπηρεσία για τον έλεγχο των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών που αναφέρονται στο στοιχείο α) για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ.

3. Οι αποφάσεις σχετικά με τις διαδικασίες και τα μέτρα μετριασμού του κινδύνου τεκμηριώνονται, επανεξετάζονται τουλάχιστον ετησίως και υποβάλλονται από τους φορείς εκμετάλλευσης στις αρμόδιες αρχές κατόπιν αιτήματος. Οι φορείς εκμετάλλευσης οφείλουν να είναι σε θέση να καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν αποφάσεις για διαδικασίες και μέτρα μετριασμού του κινδύνου.

Άρθρο 12

Δημιουργία και διατήρηση συστημάτων δέουσας επιμέλειας, υποβολή εκθέσεων και τήρηση αρχείων

1. Για να ασκούν τη δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 8, οι φορείς εκμετάλλευσης δημιουργούν και επικαιροποιούν πλαίσιο διαδικασιών και μέτρων ώστε να διασφαλίζεται ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά ή εξάγουν συμμορφώνονται με το άρθρο 3 («σύστημα δέουσας επιμέλειας»).

2. Οι φορείς εκμετάλλευσης επανεξετάζουν το σύστημα δέουσας επιμέλειας τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Σε περίπτωση που οι φορείς εκμετάλλευσης λάβουν γνώση νέων εξελίξεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία του συστήματος δέουσας επιμέλειας, οι φορείς εκμετάλλευσης επικαιροποιούν το σύστημα δέουσας επιμέλειας ώστε να ληφθούν υπόψη οι εν λόγω εξελίξεις. Οι φορείς εκμετάλλευσης τηρούν αρχείο των εν λόγω επικαιροποιήσεων των συστημάτων δέουσας επιμέλειας για πέντε έτη.

3. Οι φορείς εκμετάλλευσης που δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων ή των φυσικών προσώπων, δημοσιοποιούν σε ετήσια βάση όσον το δυνατόν ευρύτερα, μεταξύ άλλων και στο διαδίκτυο, πληροφορίες σχετικά με το σύστημα δέουσας επιμέλειάς τους, μεταξύ άλλων σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όπως ορίζονται στο άρθρο 8. Οι φορείς εκμετάλλευσης που εμπίπτουν επίσης στο πεδίο εφαρμογής άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης οι οποίες θεσπίζουν απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στην αξιακή αλυσίδα μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων βάσει της παρούσας παραγράφου συμπεριλαμβάνοντας τις απαιτούμενες πληροφορίες κατά την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο των εν λόγω άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης.

4. Με την επιφύλαξη της νομοθεσίας της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων, οι εκθέσεις όπως αναφέρονται στην παράγραφο 3 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες που αφορούν τα σχετικά βασικά και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα:

α) σύνοψη των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ)·

β) τα συμπεράσματα της εκτίμησης κινδύνου που διενεργήθηκε βάσει του άρθρου 10 και των μέτρων που ελήφθησαν βάσει του άρθρου 11 και περιγραφή των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που συγκεντρώθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση του κινδύνου·

γ) κατά περίπτωση, περιγραφή της διαδικασίας διαβούλευσης με τους αυτόχθονες πληθυσμούς, τις τοπικές κοινότητες και άλλους δικαιούχους εθιμικών δικαιωμάτων κατοχής ή τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής των σχετικών βασικών και των σχετικών παράγωγων προϊόντων.

5. Οι φορείς εκμετάλλευσης διατηρούν για τουλάχιστον πέντε έτη το σύνολο της τεκμηρίωσης που σχετίζεται με τη δέουσα επιμέλεια, όπως κάθε αρχείο, μέτρο και διαδικασία δυνάμει του άρθρου 8. Παρέχουν την εν λόγω τεκμηρίωση στις αρμόδιες αρχές κατόπιν αιτήματος.

Άρθρο 13

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια

1. Κατά τη διάθεση σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά ή κατά την εξαγωγή τους, οι φορείς εκμετάλλευσης δεν οφείλουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις βάσει των άρθρων 10 και 11 όταν, αφού εκτιμηθεί η πολυπλοκότητα της σχετικής αλυσίδας εφοδιασμού και ο κίνδυνος καταστρατήγησης του παρόντος κανονισμού ή ανάμειξης με παράγωγα προϊόντα άγνωστης προέλευσης ή προέλευσης από χώρες υψηλού κινδύνου ή συνήθους κινδύνου ή τμήματα των χωρών αυτών, είναι σε θέση να επιβεβαιώσουν ότι όλα τα σχετικά βασικά και σχετικά παράγωγα προϊόντα έχουν παραχθεί σε χώρες ή τμήματα των χωρών αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως χαμηλού κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 29. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο φορέας εκμετάλλευσης θέτει στη διάθεση της αρμόδιας αρχής, κατόπιν αιτήματος, σχετική τεκμηρίωση που καταδεικνύει ότι υπάρχει αμελητέος κίνδυνος καταστρατήγησης του παρόντος κανονισμού ή ανάμειξης με παράγωγα προϊόντα άγνωστης προέλευσης ή προέλευσης από χώρες υψηλού κινδύνου ή συνήθους κινδύνου ή τμήματα των χωρών αυτών.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εάν περιέλθουν στην κατοχή ή στη γνώση του φορέα εκμετάλλευσης σχετικές πληροφορίες, μεταξύ άλλων μέσω της εκτίμησης που διενεργείται βάσει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και τεκμηριωμένες ανησυχίες που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 31, από τις οποίες συνάγεται ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού ή ότι ο παρών κανονισμός καταστρατηγείται, ο φορέας εκμετάλλευσης εκπληρώνει όλες τις υποχρεώσεις βάσει των άρθρων 10 και 11 και κοινοποιεί αμέσως κάθε σχετική πληροφορία στην αρμόδια αρχή.

3. Όταν μια αρμόδια αρχή ενημερώνεται για πληροφορίες από τις οποίες συνάγεται κίνδυνος καταστρατήγησης του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες σχετικά βασικά ή σχετικά παράγωγα προϊόντα που παράγονται σε χώρα συνήθους κινδύνου ή χώρα υψηλού κινδύνου ή τμήματα αυτών στη συνέχεια υποβάλλονται σε επεξεργασία σε χώρα χαμηλού κινδύνου ή τμήμα αυτής από όπου διατίθενται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, η αρμόδια αρχή αναλαμβάνει αμέσως δράση σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 και, εφόσον απαιτείται, λαμβάνει προσωρινά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 23.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥΣ

Άρθρο 14

Αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές που φέρουν την ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό.

2. Το αργότερο έως τις 30 Δεκεμβρίου 2023, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις ονομασίες, τις διευθύνσεις και τα στοιχεία επικοινωνίας των αρμόδιων αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για τυχόν αλλαγές στις εν λόγω πληροφορίες.

3. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στον ιστότοπό της τον κατάλογο των αρμόδιων αρχών. Η Επιτροπή επικαιροποιεί τακτικά τον κατάλογο με βάση τις επικαιροποιήσεις που λαμβάνει από τα κράτη μέλη.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν επαρκείς εξουσίες, λειτουργική ανεξαρτησία και τους πόρους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 15

Τεχνική βοήθεια, καθοδήγηση και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης των φορέων εκμετάλλευσης να ασκούν τη δέουσα επιμέλεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 8, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν τεχνική και άλλη συνδρομή και καθοδήγηση στους φορείς εκμετάλλευσης. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μπορεί επίσης να παρέχει, εφόσον απαιτείται, καθοδήγηση στους φορείς εκμετάλλευσης και στις αρμόδιες αρχές. Η τεχνική και άλλη συνδρομή και καθοδήγηση λαμβάνουν υπόψη την κατάσταση των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων, και των φυσικών προσώπων, προκειμένου να διευκολύνουν τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη μετατροπή δεδομένων από σχετικά συστήματα για τον προσδιορισμό του γεωεντοπισμού στο σύστημα πληροφοριών όπως αναφέρεται στο άρθρο 33. Λαμβάνουν επίσης υπόψη τις σχετικές ισχύουσες και μελλοντικές νομικές πράξεις της Ένωσης που περιέχουν υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας.

2. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την ανταλλαγή και τη διάδοση σχετικών πληροφοριών, προκειμένου ιδιαίτερα να επικουρούν τους φορείς εκμετάλλευσης στην εκτίμηση κινδύνου όπως καθορίζεται στο άρθρο 10, καθώς και σχετικά με βέλτιστες πρακτικές σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

3. Οι αρμόδιες αρχές και η Επιτροπή παρακολουθούν συνεχώς και ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με κάθε σημαντική μεταβολή του τρόπου διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών των σχετικών παράγωγων προϊόντων, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε καταστρατήγηση του παρόντος κανονισμού.

4. Η συνδρομή παρέχεται κατά τρόπο που δεν θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία, τις νομικές υποχρεώσεις ή τις ευθύνες των αρμόδιων αρχών κατά την επιβολή του παρόντος κανονισμού.

5. Η Επιτροπή δύναται να διευκολύνει την εναρμονισμένη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, εκδίδοντας σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και προάγοντας την κατάλληλη ανταλλαγή πληροφοριών, τον συντονισμό και τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών μεταξύ τους, μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των τελωνειακών αρχών, καθώς και μεταξύ των αρμόδιων αρχών και της Επιτροπής.

Άρθρο 16

Υποχρέωση διενέργειας ελέγχων

1. Οι αρμόδιες αρχές διενεργούν ελέγχους εντός της επικράτειάς τους για να διαπιστώσουν αν οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό. Οι αρμόδιες αρχές διενεργούν ελέγχους εντός της επικράτειάς τους για να διαπιστώσουν κατά πόσον τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που ο φορέας εκμετάλλευσης ή ο έμπορος έχει διαθέσει ή προτίθεται να διαθέσει στην αγορά, έχει καταστήσει διαθέσιμα ή προτίθεται να καταστήσει διαθέσιμα στην αγορά ή έχει εξαγάγει ή προτίθεται να εξαγάγει συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.

2. Οι έλεγχοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19.

3. Οι αρμόδιες αρχές χρησιμοποιούν προσέγγιση βάσει κινδύνου για να προσδιορίσουν τους ελέγχους που πρέπει να διενεργούνται. Τα κριτήρια κινδύνου προσδιορίζονται βάσει ανάλυσης των κινδύνων μη συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των σχετικών βασικών προϊόντων, της πολυπλοκότητας και του μήκους των αλυσίδων εφοδιασμού, μεταξύ άλλων αν περιλαμβάνεται ανάμειξη σχετικών παράγωγων προϊόντων, και του σταδίου μεταποίησης του σχετικού παράγωγου προϊόντος, αν τα σχετικά αγροτεμάχια γειτνιάζουν με δάση, του καταλογισμού του κινδύνου σε χώρες ή τμήματα των χωρών αυτών σύμφωνα με το άρθρο 29, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση χωρών ή τμημάτων τους που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου, του ιστορικού μη συμμόρφωσης των φορέων εκμετάλλευσης ή των εμπόρων με τον παρόντα κανονισμό, κινδύνων καταστρατήγησης και κάθε άλλης σχετικής πληροφορίας. Η ανάλυση κινδύνων βασίζεται στις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 9 και 10 και μπορεί να βασίζεται στις πληροφορίες που περιέχονται στο σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33 και μπορεί να υποστηρίζεται από άλλες σχετικές πηγές, όπως δεδομένα παρακολούθησης, προφίλ κινδύνου από διεθνείς οργανισμούς, τεκμηριωμένες ανησυχίες που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 31 ή συμπεράσματα των συνεδριάσεων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής.

4. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή καθορίζει και ανά τακτά διαστήματα επανεξετάζει και επικαιροποιεί ενδεικτικά κριτήρια κινδύνου σε επίπεδο Ένωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 3, και τα κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές.

5. Για τους σκοπούς της διενέργειας των ελέγχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι αρμόδιες αρχές καταρτίζουν ετήσια σχέδια που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

α) εθνικά κριτήρια κινδύνου, που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3, με σκοπό τον προσδιορισμό των ελέγχων που είναι απαραίτητοι, τα οποία αξιοποιούν τυχόν ενδεικτικά κριτήρια κινδύνου σε επίπεδο Ένωσης που καθορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 4, και συμπεριλαμβάνουν συστηματικώς κριτήρια κινδύνου σε σχέση με χώρες ή τμήματα των χωρών αυτών που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου·

β) επιλογή των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων που πρέπει να ελεγχθούν· η εν λόγω επιλογή πρέπει να γίνεται με βάση τα εθνικά κριτήρια κινδύνου που αναφέρονται στο στοιχείο α), μεταξύ άλλων με χρήση πληροφοριών που περιέχονται στο σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33 και τεχνικών ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων· για κάθε φορέα εκμετάλλευσης ή έμπορο που πρόκειται να ελεγχθεί, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να προσδιορίζουν συγκεκριμένες δηλώσεις δέουσας επιμέλειας που πρέπει να ελεγχθούν.

6. Η ετήσια επανεξέταση των σχεδίων από τις αρμόδιες αρχές βασίζεται συστηματικά στα αποτελέσματα των ελέγχων και στην πείρα από την εφαρμογή των σχεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά τους.

7. Οι αρμόδιες αρχές κοινοποιούν τα σχέδια ελέγχων τους, καθώς και τις επικαιροποιήσεις τους, σε άλλες αρμόδιες αρχές και στην Επιτροπή. Οι αρμόδιες αρχές ανταλλάσσουν πληροφορίες και συντονίζουν την εκπόνηση και την εφαρμογή των κριτηρίων κινδύνου που αναφέρονται στην παράγραφο 5 με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών και με την Επιτροπή, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της επιβολής του παρόντος κανονισμού.

8. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι ετήσιοι έλεγχοι που διενεργούνται από την αρμόδια αρχή του σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου να καλύπτουν τουλάχιστον το 3 % των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά ή εξάγουν σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα που έχουν παραχθεί σε χώρα παραγωγής ή τμήματα της χώρας αυτής που χαρακτηρίζονται ως συνήθους κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 29.

9. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι ετήσιοι έλεγχοι που διενεργούνται από την αρμόδια αρχή του δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου να καλύπτουν τουλάχιστον το 9 % των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά ή εξάγουν σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα, καθώς και το 9 % της ποσότητας καθενός από τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα που έχουν παραχθεί σε χώρα ή τμήματα της χώρας αυτής που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 29.

10. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι ετήσιοι έλεγχοι που διενεργούνται από την αρμόδια αρχή του σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου να καλύπτουν τουλάχιστον το 1 % των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά ή εξάγουν σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα που έχουν παραχθεί σε χώρα ή τμήματα της χώρας αυτής που χαρακτηρίζονται ως χαμηλού κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 29.

11. Οι ποσοτικοποιημένοι στόχοι των ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές επιτυγχάνονται χωριστά για καθένα από τα σχετικά βασικά προϊόντα. Οι ποσοτικοποιημένοι στόχοι υπολογίζονται με βάση τον συνολικό αριθμό των φορέων εκμετάλλευσης, οι οποίοι διέθεσαν ή κατέστησαν διαθέσιμα στην αγορά ή εξήγαγαν σχετικά παράγωγα προϊόντα κατά το προηγούμενο έτος και, κατά περίπτωση, την ποσότητα. Οι φορείς εκμετάλλευσης θεωρείται ότι έχουν ελεγχθεί όταν η αρμόδια αρχή έχει ελέγξει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β).

12. Με την επιφύλαξη των ελέγχων που προγραμματίζονται εκ των προτέρων δυνάμει της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές διενεργούν τους ελέγχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου όταν περιέρχονται στην κατοχή τους ή στη γνώση τους σχετικές πληροφορίες, μεταξύ άλλων βασιζόμενες σε τεκμηριωμένες ανησυχίες που υποβάλλονται από τρίτους σύμφωνα με το άρθρο 31, σχετικά με ενδεχόμενη περίπτωση μη συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.

13. Οι έλεγχοι διενεργούνται χωρίς προειδοποίηση του φορέα εκμετάλλευσης ή του εμπόρου, εκτός εάν είναι αναγκαία η εκ των προτέρων γνωστοποίηση προς τον φορέα εκμετάλλευσης ή τον έμπορο προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων.

14. Οι αρμόδιες αρχές τηρούν αρχεία των ελέγχων στα οποία γίνεται ιδιαίτερη μνεία στη φύση και τα αποτελέσματα των ελέγχων, καθώς και στα μέτρα που λαμβάνονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Τα αρχεία όλων των ελέγχων φυλάσσονται τουλάχιστον για δέκα έτη.

15. Τα αρχεία των ελέγχων που διενεργούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και οι εκθέσεις των αποτελεσμάτων τους αποτελούν περιβαλλοντικές πληροφορίες για τους σκοπούς της οδηγίας 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([22]) και καθίστανται διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος.

Άρθρο 17

Σχετικά παράγωγα προϊόντα που απαιτούν άμεση δράση

1. Οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν περιστάσεις στις οποίες τα σχετικά παράγωγα προϊόντα παρουσιάζουν τόσο υψηλό κίνδυνο μη συμμόρφωσης με το άρθρο 3 ώστε να απαιτείται άμεση δράση από τις αρμόδιες αρχές προτού τα εν λόγω σχετικά παράγωγα προϊόντα διατεθούν ή καταστούν διαθέσιμα στην αγορά ή εξαχθούν. Οι αρμόδιες αρχές καταχωρίζουν τις εν λόγω προσδιοριζόμενες περιστάσεις στο σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33.

2. Όταν οι αρμόδιες αρχές εντοπίζουν περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων όταν φορέας εκμετάλλευσης υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα, το σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33 εντοπίζει τον υψηλό κίνδυνο μη συμμόρφωσης με το άρθρο 3 και ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες:

α) λαμβάνουν άμεσα προσωρινά μέτρα δυνάμει του άρθρου 23 για την αναστολή της διάθεσης ή της διαθεσιμότητας των εν λόγω σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά· ή

β) μόλις τεθεί σε λειτουργία η ηλεκτρονική διεπαφή που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, στην περίπτωση σχετικών παράγωγων προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, ζητούν από τις τελωνειακές αρχές να αναστείλουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή εξαγωγή των εν λόγω σχετικών παράγωγων προϊόντων, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 7.

3. Οι αναστολές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου λήγουν εντός τριών εργάσιμων ημερών ή εντός 72 ωρών στην περίπτωση αλλοιώσιμων σχετικών παράγωγων προϊόντων, αρχής γενομένης από τη στιγμή προσδιορισμού του υψηλού κινδύνου μη συμμόρφωσης στο σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33. Εάν οι αρμόδιες αρχές, με βάση το αποτέλεσμα των ελέγχων που διενεργήθηκαν εντός της εν λόγω περιόδου, καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι χρειάζονται πρόσθετο χρόνο για να διαπιστώσουν αν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα συμμορφώνονται με το άρθρο 3, παρατείνουν την περίοδο αναστολής, κατά επιπρόσθετες περιόδους τριών εργάσιμων ημερών, μέσω πρόσθετων προσωρινών μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 23 ή, στην περίπτωση σχετικών παράγωγων προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, γνωστοποιώντας στις τελωνειακές αρχές την ανάγκη διατήρησης της αναστολής δυνάμει του άρθρου 26 παράγραφος 7.

([22]) Οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

Άρθρο 18

Έλεγχοι σε φορείς εκμετάλλευσης και σε εμπόρους που δεν είναι ΜΜΕ

1. Οι έλεγχοι σε φορείς εκμετάλλευσης και σε εμπόρους που δεν είναι ΜΜΕ περιλαμβάνουν τα εξής:

α) εξέταση του οικείου συστήματος δέουσας επιμέλειας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών εκτίμησης κινδύνου και μετριασμού του κινδύνου, καθώς και της τεκμηρίωσης και των αρχείων που αποδεικνύουν την ορθή λειτουργία του συστήματος δέουσας επιμέλειας·

β) εξέταση της τεκμηρίωσης και των αρχείων που αποδεικνύουν ότι συγκεκριμένο σχετικό παράγωγο προϊόν το οποίο ο φορέας εκμετάλλευσης έχει διαθέσει ή προτίθεται να διαθέσει στην αγορά ή προτίθεται να εξαγάγει ή το οποίο ο έμπορος που δεν είναι ΜΜΕ έχει καταστήσει διαθέσιμο ή προτίθεται να καταστήσει διαθέσιμο στην αγορά συμμορφώνεται με τον παρόντα κανονισμό, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω μέτρων μετριασμού του κινδύνου, καθώς και εξέταση των σχετικών δηλώσεων δέουσας επιμέλειας.

2. Οι έλεγχοι σε φορείς εκμετάλλευσης και εμπόρους που δεν είναι ΜΜΕ μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, ιδίως όταν οι εξετάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν εγείρει ερωτήματα:

α) επιτόπου εξέταση των σχετικών βασικών ή των σχετικών παράγωγων προϊόντων με σκοπό να επιβεβαιωθεί ότι αντιστοιχούν στην τεκμηρίωση που χρησιμοποιείται για την άσκηση της δέουσας επιμέλειας·

β) εξέταση των διορθωτικών μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 24·

γ) κάθε τεχνικό και επιστημονικό μέσο που είναι κατάλληλο για τον προσδιορισμό του είδους ή του ακριβούς τόπου παραγωγής του σχετικού βασικού ή σχετικού παράγωγου προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της ανατομικής ανάλυσης, της χημικής ανάλυσης ή της ανάλυσης DNA·

δ) κάθε τεχνικό και επιστημονικό μέσο που είναι κατάλληλο για να προσδιοριστεί αν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα είναι μηδενικής αποψίλωσης, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων γεωσκόπησης, όπως από το πρόγραμμα και τα εργαλεία Copernicus ή από άλλες σχετικές πηγές οι οποίες είναι διαθέσιμες δημόσια ή ιδιωτικά· και

ε) αιφνίδιους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, σε τρίτες χώρες, εφόσον οι εν λόγω τρίτες χώρες συμφωνούν, μέσω συνεργασίας με τις διοικητικές αρχές των εν λόγω τρίτων χωρών.

Άρθρο 19

Έλεγχοι σε εμπόρους που είναι ΜΜΕ

1. Οι έλεγχοι των εμπόρων που είναι ΜΜΕ περιλαμβάνουν την εξέταση της τεκμηρίωσης και των αρχείων που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με το άρθρο 5 παράγραφοι 2, 3 και 4.

2. Οι έλεγχοι των εμπόρων που είναι ΜΜΕ μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, ιδίως όταν από τη διενέργεια των εξετάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εγείρονται ερωτήματα, αιφνίδιους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων.

Άρθρο 20

Ανάκτηση των εξόδων από τις αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές τους να απαιτήσουν από τους φορείς εκμετάλλευσης ή τους εμπόρους το σύνολο των εξόδων για τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

2. Στα έξοδα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να περιλαμβάνεται το κόστος διενέργειας δοκιμών, το κόστος αποθήκευσης και το κόστος ενεργειών συναφώς με σχετικά παράγωγα προϊόντα που διαπιστώνεται ότι είναι μη συμμορφούμενα παράγωγα προϊόντα και υπόκεινται σε διορθωτικά μέτρα προτού τα εν λόγω σχετικά παράγωγα προϊόντα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, διατεθούν στην αγορά ή εξαχθούν.

Άρθρο 21

Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους, με τις τελωνειακές αρχές από το κράτος μέλος τους, με τις αρμόδιες αρχές και τις τελωνειακές αρχές από άλλα κράτη μέλη, με την Επιτροπή και, εάν χρειάζεται, με τις διοικητικές αρχές τρίτων χωρών, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, μεταξύ άλλων όσον αφορά την υλοποίηση επιτόπιων ελέγχων.

2. Οι αρμόδιες αρχές συνομολογούν διοικητικές ρυθμίσεις με την Επιτροπή σχετικά με τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τις έρευνες και τη διεξαγωγή ερευνών.

3. Οι αρμόδιες αρχές ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την επιβολή του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων μέσω του συστήματος πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33. Μεταξύ άλλων παρέχουν πρόσβαση και ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους, συμπεριλαμβανομένων των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας, και σχετικά με τη φύση και τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούνται, με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών προς διευκόλυνση της επιβολής του παρόντος κανονισμού.

4. Οι αρμόδιες αρχές ειδοποιούν αμέσως τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών και την Επιτροπή όταν διαπιστώνουν δυνητική μη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό και σοβαρές ελλείψεις που ενδέχεται να επηρεάζουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν ιδίως τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών όταν εντοπίζουν σχετικό παράγωγο προϊόν στην αγορά για το οποίο κρίνουν ότι είναι μη-συμμορφούμενο παράγωγο προϊόν, ώστε να καταστεί δυνατή η απόσυρση ή η ανάκληση των πωλήσεων του εν λόγω παράγωγου προϊόντος σε όλα τα κράτη μέλη.

5. Μετά από σχετικό αίτημα αρμόδιας αρχής, τα κράτη μέλη της παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 22

Υποβολή εκθέσεων

1. Το αργότερο έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους, τα κράτη μέλη καθιστούν διαθέσιμα στο κοινό και στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Στις εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνονται:

α) τα σχέδια ως προς τους ελέγχους και τα κριτήρια κινδύνου επί των οποίων βασίστηκαν τα εν λόγω σχέδια·

β) ο αριθμός και τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν σε φορείς εκμετάλλευσης, εμπόρους που δεν είναι ΜΜΕ και άλλους εμπόρους σε σχέση με τον συνολικό αριθμό φορέων εκμετάλλευσης, εμπόρων που δεν είναι ΜΜΕ και άλλων εμπόρων, συμπεριλαμβανομένων των ειδών μη συμμόρφωσης που εντοπίστηκαν·

γ) η ποσότητα των σχετικών παράγωγων προϊόντων που ελέγχθηκαν σε σχέση με τη συνολική ποσότητα των σχετικών παράγωγων προϊόντων που διατέθηκαν στην αγορά ή εξήχθησαν και οι χώρες παραγωγής· για σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, η ποσότητα πρέπει να εκφράζεται σε χιλιόγραμμα καθαρής μάζας και, κατά περίπτωση, στη συμπληρωματική μονάδα που ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 έναντι του αναφερόμενου κωδικού του εναρμονισμένου συστήματος, ή, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η ποσότητα πρέπει να εκφράζεται σε καθαρή μάζα ή, κατά περίπτωση, καθαρό όγκο ή αριθμό μονάδων· η συμπληρωματική μονάδα ισχύει όταν ορίζεται με συνέπεια για όλες τις πιθανές δασμολογικές διακρίσεις υπό τον κωδικό του εναρμονισμένου συστήματος που αναφέρεται στη δήλωση δέουσας επιμέλειας·

δ) σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 24 και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 25·

ε) το ποσοστό των ελέγχων που διενεργήθηκαν με προειδοποιήσεις δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 13, η χρήση του οποίου αιτιολογείται από τις αρμόδιες αρχές στις εκθέσεις ελέγχου τους.

2. Το αργότερο έως τις 30 Οκτωβρίου κάθε έτους, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δημοσιοποιούν επισκόπηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού στο σύνολο της Ένωσης βάσει των δεδομένων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 23

Προσωρινά μέτρα

Τα κράτη μέλη προβλέπουν τη δυνατότητα των αρμόδιων αρχών τους να λαμβάνουν άμεσα προσωρινά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της κατάσχεσης των σχετικών βασικών προϊόντων ή των σχετικών παράγωγων προϊόντων, ή της αναστολής της διάθεσης ή διαθεσιμότητας στην αγορά ή της εξαγωγής των σχετικών βασικών και σχετικών παράγωγων προϊόντων, όταν εντοπιστεί δυνητική μη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό με βάση οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) την εξέταση αποδεικτικών στοιχείων ή άλλων σχετικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που ανταλλάσσονται βάσει του άρθρου 21 ή τεκμηριωμένων ανησυχιών που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 31·

β) τους ελέγχους που αναφέρονται στα άρθρα 18 και 19·

γ) τον εντοπισμό κινδύνων από το σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33.

Όταν απαιτείται, τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών σχετικά με τα εν λόγω μέτρα.

Άρθρο 24

Διορθωτικά μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 25, αν οι αρμόδιες αρχές διαπιστώσουν ότι φορέας εκμετάλλευσης ή έμπορος δεν έχει συμμορφωθεί με τον παρόντα κανονισμό ή ότι σχετικό παράγωγο προϊόν που διατίθεται ή καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά ή εξάγεται είναι μη συμμορφούμενο, απαιτούν αμελλητί από τον φορέα εκμετάλλευσης ή έμπορο να λάβει κατάλληλα και αναλογικά διορθωτικά μέτρα για να παύσει τη μη συμμόρφωση εντός καθορισμένου και εύλογου χρονικού διαστήματος.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα διορθωτικά μέτρα που απαιτείται να ληφθούν από τον φορέα εκμετάλλευσης ή τον έμπορο περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα, κατά περίπτωση:

α) διόρθωση κάθε τυπικής μη συμμόρφωσης, ιδίως με τις απαιτήσεις του κεφαλαίου 2·

β) αποτροπή της διάθεσης ή διαθεσιμότητας του σχετικού παράγωγου προϊόντος στην αγορά ή της εξαγωγής του·

γ) άμεση απόσυρση ή ανάκληση του σχετικού παράγωγου προϊόντος·

δ) δωρεά του σχετικού παράγωγου προϊόντος για φιλανθρωπικούς σκοπούς ή σκοπούς δημόσιου συμφέροντος ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, απόρριψή του σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τη διαχείριση αποβλήτων.

3. Ανεξάρτητα από τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 2, ο φορέας εκμετάλλευσης ή ο έμπορος αντιμετωπίζει τις ενδεχόμενες ελλείψεις του συστήματος δέουσας επιμέλειας με σκοπό να αποτραπεί ο κίνδυνος περαιτέρω μη συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.

4. Εάν ο φορέας εκμετάλλευσης ή ο έμπορος παραλείψει να λάβει τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 διορθωτικά μέτρα εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 1, ή εάν η μη συμμόρφωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παραμένει, μετά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν την εφαρμογή των απαιτούμενων διαρθρωτικών μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 με κάθε διαθέσιμο μέσο σύμφωνα με τη νομοθεσία του εκάστοτε κράτους μέλους.

Άρθρο 25

Κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών βάσει της οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([23]), τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεων του παρόντος κανονισμού από φορείς εκμετάλλευσης και εμπόρους και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

2. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις της παραγράφου 1 είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Στις εν λόγω κυρώσεις περιλαμβάνονται:

α) πρόστιμα αναλογικά προς την οικολογική ζημία και προς την αξία των επίμαχων σχετικών βασικών ή σχετικών παράγωγων προϊόντων υπολογίζοντας το επίπεδο των προστίμων κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι παραβάτες στερούνται πραγματικά τα οικονομικά πλεονεκτήματα που απορρέουν από τις παραβάσεις τις οποίες διέπραξαν και αυξάνοντας κλιμακωτά το επίπεδο των προστίμων για επανειλημμένες παραβάσεις· εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο, το μέγιστο ποσό του εν λόγω προστίμου καθορίζεται τουλάχιστον στο 4 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του φορέα εκμετάλλευσης ή του εμπόρου σε επίπεδο Ένωσης κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης επιβολής προστίμου, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τον υπολογισμό του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ([24]), και αυξάνεται, εφόσον απαιτείται, ώστε να υπερβαίνει το δυνητικό οικονομικό όφελος που αποκομίζεται·

β) δήμευση των επίμαχων σχετικών παράγωγων προϊόντων από τον φορέα εκμετάλλευσης ή/και τον έμπορο·

γ) δήμευση εσόδων που προσπορίζεται ο φορέας εκμετάλλευσης ή/και ο έμπορος από συναλλαγή με τα επίμαχα σχετικά παράγωγα προϊόντα·

([23]) Οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 28).

([24]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων») (ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1).

δ) προσωρινός αποκλεισμός για μέγιστο διάστημα 12 μηνών από διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και από πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών υποβολής προσφορών, επιχορηγήσεων και παραχωρήσεων·

ε) προσωρινή απαγόρευση της διάθεσης ή της διαθεσιμότητας στην αγορά ή της εξαγωγής σχετικών βασικών και σχετικών παράγωγων προϊόντων σε περίπτωση σοβαρής παράβασης ή επανειλημμένων παραβάσεων·

στ) απαγόρευση της άσκησης της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας που προβλέπεται στο άρθρο 13, σε περίπτωση σοβαρής παράβασης ή επανειλημμένων παραβάσεων.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις τελικές αποφάσεις κατά νομικών προσώπων για παραβάσεις του παρόντος κανονισμού και τις κυρώσεις που τούς επιβάλλονται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία οι αποφάσεις καθίστανται τελικές, λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς κανόνες προστασίας των δεδομένων. Η Επιτροπή δημοσιεύει στον ιστότοπό της κατάλογο των εν λόγω αποφάσεων, ο οποίος περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την επωνυμία του νομικού προσώπου·

β) την ημερομηνία έκδοσης της τελικής απόφασης·

γ) περίληψη των δραστηριοτήτων για τις οποίες διαπιστώθηκε παράβαση του παρόντος κανονισμού από το νομικό πρόσωπο· και

δ) τη φύση και, εάν πρόκειται για χρηματικό ποσό, το ύψος της επιβληθείσας κύρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΕΙΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ Η ΕΞΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΥΤΗΝ

Άρθρο 26

Έλεγχοι

1. Τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που υπάγονται στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία» ή «εξαγωγή» υπόκεινται στους ελέγχους και τα μέτρα που ορίζονται στο παρόν κεφάλαιο. Η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγει άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, καθώς και άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης που διέπουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή αγαθών, ιδίως τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 και τα άρθρα 46, 47, 134 και 267 αυτού. Ωστόσο, το κεφάλαιο VII του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 δεν εφαρμόζεται στους ελέγχους των σχετικών παράγωγων προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά, στο μέτρο που αφορά την εφαρμογή και επιβολή του παρόντος κανονισμού.

2. Οι αρμόδιες αρχές είναι υπεύθυνες για τη συνολική επιβολή του παρόντος κανονισμού όσον αφορά σχετικό παράγωγο προϊόν που εισέρχεται στην αγορά ή εξέρχεται από αυτήν. Ειδικότερα, οι αρμόδιες αρχές είναι υπεύθυνες, σύμφωνα με το άρθρο 16, για τον προσδιορισμό των ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται με προσέγγιση βάσει κινδύνου και για την εξακρίβωση, μέσω των ελέγχων που αναφέρονται στο άρθρο 16, αν οποιοδήποτε σχετικό παράγωγο προϊόν συμμορφώνεται με το άρθρο 3. Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τα καθήκοντα αυτά σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κεφαλαίου 3.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, οι τελωνειακές αρχές διενεργούν ελέγχους στις τελωνειακές διασαφήσεις που υποβάλλονται σε σχέση με τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 48 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013. Οι έλεγχοι αυτοί βασίζονται πρωτίστως σε ανάλυση κινδύνου, όπως ορίζεται στο άρθρο 46 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

4. Ο αριθμός αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας τίθεται στη διάθεση των τελωνειακών αρχών πριν από τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή σχετικού παράγωγου προϊόντος που εισέρχεται στην αγορά ή εξέρχεται από αυτήν. Για τον σκοπό αυτό, εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες η δήλωση δέουσας επιμέλειας καθίσταται διαθέσιμη μέσω της ηλεκτρονικής διεπαφής που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2, το πρόσωπο που υποβάλλει την τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή εξαγωγή σχετικού παράγωγου προϊόντος καθιστά διαθέσιμο στις τελωνειακές αρχές τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας που αποδίδεται στο εν λόγω σχετικό παράγωγο προϊόν από το σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33.

5. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή σχετικού παράγωγου προϊόντος:

α) έως ότου τεθεί σε εφαρμογή η ηλεκτρονική διεπαφή που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, οι παράγραφοι 6 έως 9 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται, οι δε τελωνειακές αρχές ανταλλάσσουν πληροφορίες και συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 27 και, όπου απαιτείται, λαμβάνουν υπόψη την εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή σχετικών παράγωγων προϊόντων·

β) αφού τεθεί σε λειτουργία η ηλεκτρονική διεπαφή που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 6 έως 9 του παρόντος άρθρου και οι κοινοποιήσεις και τα αιτήματα βάσει των παραγράφων 6 έως 9 του παρόντος άρθρου πραγματοποιούνται μέσω της εν λόγω ηλεκτρονικής διεπαφής.

6. Κατά τη διενέργεια ελέγχων στις τελωνειακές διασαφήσεις για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή εξαγωγή σχετικού παράγωγου προϊόντος που εισέρχεται στην αγορά ή εξέρχεται από αυτήν, οι τελωνειακές αρχές εξετάζουν, χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική διεπαφή που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, το καθεστώς που αποδίδεται στην αντίστοιχη δήλωση δέουσας επιμέλειας από τις αρμόδιες αρχές στο σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33.

7. Όταν από το καθεστώς που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου προκύπτει ότι το σχετικό παράγωγο προϊόν που εισέρχεται στην αγορά ή εξέρχεται από αυτήν έχει προσδιοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2, ως προϊόν το οποίο πρέπει να ελέγχεται πριν από τη διάθεσή του ή τη διαθεσιμότητά του στην αγορά ή την εξαγωγή του, οι τελωνειακές αρχές αναστέλλουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή του εν λόγω παράγωγου προϊόντος.

8. Όταν πληρούνται όλες οι άλλες απαιτήσεις και διατυπώσεις βάσει της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή, οι τελωνειακές αρχές επιτρέπουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή σχετικού παράγωγου προϊόντος που εισέρχεται στην αγορά ή εξέρχεται από αυτήν, σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν από το καθεστώς που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου δεν προκύπτει ότι το σχετικό παράγωγο προϊόν έχει προσδιοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2, ως προϊόν το οποίο πρέπει να ελέγχεται πριν από τη διάθεσή του ή τη διαθεσιμότητά του στην αγορά ή την εξαγωγή του·

β) η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή η εξαγωγή έχει ανασταλεί σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, και οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν ζητήσει να διατηρηθεί η αναστολή σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 3·

γ) η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή η εξαγωγή έχει ανασταλεί σύμφωνα με την παράγραφο 7 και οι αρμόδιες αρχές έχουν ενημερώσει τις τελωνειακές αρχές ότι μπορεί να αρθεί η αναστολή της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία ή της εξαγωγής των σχετικών παράγωγων προϊόντων.

9. Εάν οι αρμόδιες αρχές καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι σχετικό παράγωγο προϊόν που εισέρχεται στην αγορά ή εξέρχεται από αυτήν είναι μη συμμορφούμενο, ενημερώνουν σχετικά τις τελωνειακές αρχές, οι οποίες δεν επιτρέπουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την εξαγωγή του σχετικού παράγωγου προϊόντος.

10. Η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή η εξαγωγή δεν θεωρείται απόδειξη συμμόρφωσης με το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 27

Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών

1. Για να καταστεί δυνατή η προσέγγιση βάσει κινδύνου που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 5 για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν και για να διασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι είναι αποτελεσματικοί και διενεργούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή, οι αρμόδιες αρχές και οι τελωνειακές αρχές συνεργάζονται στενά και ανταλλάσσουν πληροφορίες.

2. Οι τελωνειακές αρχές και οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 και ανταλλάσσουν πληροφορίες αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων με ηλεκτρονικά μέσα.

3. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν να κοινοποιούν, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, εμπιστευτικές πληροφορίες οι οποίες περιέρχονται στην κατοχή των τελωνειακών αρχών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή τους παρέχονται εμπιστευτικά, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο φορέας εκμετάλλευσης, ο έμπορος ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος.

4. Όταν οι αρμόδιες αρχές έχουν λάβει πληροφορίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μπορούν να κοινοποιούν τις εν λόγω πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3.

5. Οι πληροφορίες που σχετίζονται με τον κίνδυνο ανταλλάσσονται ως εξής:

α) μεταξύ των τελωνειακών αρχών σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

β) μεταξύ των τελωνειακών αρχών και της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

γ) μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων αρχών άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

Άρθρο 28

Ηλεκτρονική διεπαφή

1. Η Επιτροπή αναπτύσσει ηλεκτρονική διεπαφή που βασίζεται στο περιβάλλον ενιαίας θυρίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα τελωνεία που θεσπίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([25]), ώστε να είναι δυνατή η διαβίβαση δεδομένων, ιδίως των κοινοποιήσεων και των αιτημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφοι 6 έως 9 του παρόντος κανονισμού, μεταξύ των εθνικών τελωνειακών συστημάτων και του συστήματος πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33. Αυτή η ηλεκτρονική διεπαφή τίθεται σε λειτουργία έως τις 30 Ιουνίου 2028.

2. Η Επιτροπή αναπτύσσει ηλεκτρονική διεπαφή σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2399 ώστε να καθίσταται δυνατόν:

α) οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι να συμμορφώνονται με την υποχρέωση να υποβάλουν τη δήλωση δέουσας επιμέλειας σχετικού βασικού ή σχετικού παράγωγου προϊόντος σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού, καθιστώντας τη διαθέσιμη μέσω του εθνικού περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας για τα τελωνεία που αναφέρεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2399 και να λαμβάνουν σχετικές παρατηρήσεις από τις αρμόδιες αρχές· και

β) να διαβιβάζεται η εν λόγω δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για να προσδιοριστούν οι λεπτομέρειες των ρυθμίσεων εφαρμογής για τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου και, ειδικότερα, για να καθοριστούν τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου του μορφοτύπου τους, τα οποία πρέπει να διαβιβάζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές πράξεις διευκρινίζουν επίσης τον τρόπο με τον οποίο τυχόν αλλαγές στο καθεστώς που αποδίδεται από τις αρμόδιες αρχές στις δηλώσεις δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 33 κοινοποιούνται αμέσως και αυτόματα στις σχετικές τελωνειακές αρχές μέσω της ηλεκτρονικής διεπαφής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές πράξεις μπορούν επίσης να ορίζουν ότι ορισμένα συγκεκριμένα δεδομένα τα οποία είναι διαθέσιμα στη δήλωση δέουσας επιμέλειας και είναι απαραίτητα για τις δραστηριότητες των τελωνειακών αρχών, μεταξύ άλλων για την επιτήρηση και την καταπολέμηση της απάτης, διαβιβάζονται και καταχωρίζονται στα ενωσιακά και εθνικά τελωνειακά συστήματα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 36 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 29

Αξιολόγηση χωρών

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει σύστημα τριών βαθμίδων για την αξιολόγηση χωρών ή τμημάτων των χωρών αυτών. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες, ή τμήματα των χωρών αυτών, κατατάσσονται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες κινδύνου:

α) «υψηλού κινδύνου»: αναφέρεται σε χώρες ή τμήματα των χωρών αυτών, για τις οποίες η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 οδηγεί στον εντοπισμό υψηλού κινδύνου παραγωγής στις εν λόγω χώρες ή σε τμήματα των χωρών αυτών σχετικών βασικών προϊόντων για τα οποία τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με το άρθρο 3 στοιχείο α)·

β) «χαμηλού κινδύνου»: αναφέρεται σε χώρες ή τμήματα των χωρών αυτών, για τις οποίες η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 καταλήγει στο συμπέρασμα ότι μπορεί με επαρκή ασφάλεια να βεβαιωθεί ο εξαιρετικός χαρακτήρας των περιπτώσεων παραγωγής στις εν λόγω χώρες ή σε τμήματα των χωρών αυτών σχετικών βασικών προϊόντων για τα οποία τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με το άρθρο 3 στοιχείο α)·

γ) «συνήθους κινδύνου»: αναφέρεται σε χώρες ή τμήματα των χωρών αυτών, οι οποίες δεν εμπίπτουν ούτε στην κατηγορία των χωρών «υψηλού κινδύνου» ούτε στην κατηγορία των χωρών «χαμηλού κινδύνου».

2. Κατά τις 29 Ιουνίου 2023, σε όλες τις χώρες αποδίδεται επίπεδο συνήθους κινδύνου. Η Επιτροπή χαρακτηρίζει τις χώρες, ή τμήματα των χωρών αυτών, οι οποίες παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο σύμφωνα με την παράγραφο 1. Ο κατάλογος των χωρών, ή τμημάτων των χωρών αυτών, που παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο δημοσιεύεται μέσω εκτελεστικών πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 36 παράγραφος 2, το αργότερο έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024. Ο εν λόγω κατάλογος επανεξετάζεται, και κατά περίπτωση επικαιροποιείται, όσο συχνά απαιτείται υπό το φως νέων στοιχείων.

([25]) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2022, για τη θέσπιση περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα τελωνεία και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 (ΕΕ L 317 της 9.12.2022, σ. 1).

3. Ο χαρακτηρισμός των χωρών χαμηλού κινδύνου και των χωρών υψηλού κινδύνου ή τμημάτων των χωρών αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 1 βασίζεται σε αντικειμενική και διαφανή αξιολόγηση από την Επιτροπή, η οποία λαμβάνει υπόψη τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία και διεθνώς αναγνωρισμένες πηγές. Ο χαρακτηρισμός βασίζεται πρωτίστως στα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης:

α) ρυθμός αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών·

β) ρυθμός επέκτασης της γεωργικής γης για σχετικά βασικά προϊόντα·

γ) τάσεις παραγωγής των σχετικών βασικών και των σχετικών παράγωγων προϊόντων.

4. Η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη:

α) πληροφορίες που υποβάλλονται από την ενδιαφερόμενη χώρα, ενδιαφερόμενες περιφερειακές αρχές, φορείς εκμετάλλευσης, ΜΚΟ και τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, όσον αφορά την αποτελεσματική κάλυψη των εκπομπών και των απορροφήσεων από τη γεωργία, τη δασοκομία και τη χρήση γης στην εθνικά καθορισμένη συνεισφορά στη UNFCCC·

β) συμφωνίες και άλλες πράξεις μεταξύ της ενδιαφερόμενης χώρας και της Ένωσης ή/και των κρατών μελών της, οι οποίες καλύπτουν την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών και διευκολύνουν τη συμμόρφωση των σχετικών βασικών και των σχετικών παράγωγων προϊόντων με το άρθρο 3 και την αποτελεσματική εφαρμογή τους·

γ) αν η ενδιαφερόμενη χώρα διαθέτει εθνικούς ή υποεθνικούς νόμους, μεταξύ άλλων σύμφωνα με το άρθρο 5 της συμφωνίας του Παρισιού, και λαμβάνει αποτελεσματικά μέτρα επιβολής για την αντιμετώπιση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών και για την αποφυγή δραστηριοτήτων που οδηγούν σε αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών και την επιβολή κυρώσεων για αυτές και ειδικότερα αν επιβάλλονται επαρκώς αυστηρές κυρώσεις ώστε να εξασφαλίζεται η στέρηση των οφελών που προκύπτουν από την αποψίλωση ή την υποβάθμιση των δασών·

δ) αν η ενδιαφερόμενη χώρα καθιστά διαθέσιμα τα σχετικά δεδομένα με διαφανή τρόπο· και, κατά περίπτωση, την ύπαρξη, την τήρηση ή την αποτελεσματική επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων και άλλων δικαιούχων εθιμικών δικαιωμάτων κατοχής·

ε) κυρώσεις που επιβάλλονται από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ή το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις εισαγωγές και εξαγωγές των σχετικών βασικών και των σχετικών παράγωγων προϊόντων.

5. Η Επιτροπή διεξάγει ειδικό διάλογο με όλες τις χώρες που κατατάσσονται ως χώρες υψηλού κινδύνου ή κινδυνεύουν να καταταχθούν ως τέτοιες, με σκοπό τη μείωση του επιπέδου κινδύνου τους.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, η Επιτροπή κοινοποιεί επισήμως στην ενδιαφερόμενη χώρα την πρόθεσή της να κατατάξει την εν λόγω χώρα ή τμήμα της χώρας αυτής σε διαφορετική κατηγορία κινδύνου και την καλεί να παράσχει κάθε πληροφορία που κρίνεται χρήσιμη από την άποψη αυτή. Η Επιτροπή ενημερώνει επίσης τις αρμόδιες αρχές σχετικά με την εν λόγω πρόθεση.

Η Επιτροπή περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες στην κοινοποίηση:

α) τον λόγο ή τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να προβεί σε αλλαγή της κατάταξης κινδύνου της χώρας ή τμημάτων της χώρας αυτής·

β) πρόσκληση για την υποβολή γραπτής απάντησης στην Επιτροπή σχετικά με την πρόθεση αλλαγής της κατάταξης κινδύνου της χώρας ή τμημάτων της χώρας αυτής·

γ) τις συνέπειες της κατάταξής της ως χώρας υψηλού ή χαμηλού κινδύνου.

7. Η Επιτροπή δίνει στην ενδιαφερόμενη χώρα επαρκή χρόνο για να δώσει απάντηση στην κοινοποίηση. Όταν η κοινοποίηση αφορά την πρόθεση της Επιτροπής να κατατάξει τη χώρα ή τμήμα της χώρας αυτής σε κατηγορία υψηλότερου κινδύνου, στην απάντησή της, η ενδιαφερόμενη χώρα μπορεί να παρέχει στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με μέτρα που λαμβάνει για να διορθώσει την κατάσταση.

8. Η Επιτροπή κοινοποιεί αμελλητί στην ενδιαφερόμενη χώρα και στις αρμόδιες αρχές τη συμπερίληψη ή αφαίρεση μιας χώρας, ή τμημάτων της χώρας αυτής, από τον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 30

Συνεργασία με τρίτες χώρες

1. Εντός των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιοτήτων τους, η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ένωσης, και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συνεργάζονται σε συντονισμένη προσέγγιση με τις χώρες παραγωγής και τμήματα των χωρών αυτών, που αφορά ο παρών κανονισμός, ιδίως με αυτές που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 29, μέσω υφιστάμενων και μελλοντικών εταιρικών σχέσεων και άλλων συναφών μηχανισμών συνεργασίας με στόχο την από κοινού αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών. Η Επιτροπή αναπτύσσει συνολικό στρατηγικό πλαίσιο της Ένωσης για την εν λόγω συνεργασία και εξετάζει τη δυνατότητα κινητοποίησης σχετικών ενωσιακών μέσων. Οι εν λόγω εταιρικές σχέσεις και οι μηχανισμοί συνεργασίας επικεντρώνονται στη διατήρηση, την αποκατάσταση και τη βιώσιμη χρήση των δασών, την αποψίλωση των δασών, την υποβάθμιση των δασών και τη μετάβαση σε βιώσιμες μεθόδους παραγωγής, κατανάλωσης, επεξεργασίας και εμπορίας των βασικών προϊόντων. Οι εταιρικές σχέσεις και οι μηχανισμοί συνεργασίας μπορούν να περιλαμβάνουν δομημένους διαλόγους, διοικητικές ρυθμίσεις και υφιστάμενες συμφωνίες ή διατάξεις αυτών, καθώς και κοινούς χάρτες πορείας που παρέχουν τη δυνατότητα μετάβασης σε γεωργική παραγωγή που διευκολύνει τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων και των μικροκαλλιεργητών και εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

2. Οι εταιρικές σχέσεις και η συνεργασία επιτρέπουν την πλήρη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων της κοινωνίας των πολιτών, των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των γυναικών, του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων και άλλων ΜΜΕ, και των μικροκαλλιεργητών. Οι εταιρικές σχέσεις και η συνεργασία επίσης στηρίζουν ή δρομολογούν συμμετοχικό διάλογο χωρίς αποκλεισμούς για τις εθνικές διαδικασίες μεταρρύθμισης της νομοθεσίας και της διακυβέρνησης με σκοπό την ενίσχυση της διακυβέρνησης των δασών και την αντιμετώπιση των εγχώριων παραγόντων που συμβάλλουν στην αποψίλωση των δασών.

3. Οι εταιρικές σχέσεις και η συνεργασία προωθούν την ανάπτυξη ολοκληρωμένων διαδικασιών χωροταξικού σχεδιασμού, σχετικής νομοθεσίας των χωρών παραγωγής, διαδικασιών πολλαπλών ενδιαφερόμενων μερών, φορολογικών ή εμπορικών κινήτρων και άλλων συναφών εργαλείων για τη βελτίωση της διατήρησης των δασών και της βιοποικιλότητας, της αειφόρου διαχείρισης και της αποκατάστασης των δασών, την αντιμετώπιση της μετατροπής των δασών και των ευάλωτων οικοσυστημάτων σε άλλες χρήσεις γης, τη βελτιστοποίηση των οφελών για το τοπίο, την ασφάλεια των δικαιωμάτων κατοχής, την παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα της γεωργίας και την εξασφάλιση διαφανών αλυσίδων εφοδιασμού, την ενίσχυση των δικαιωμάτων των κοινοτήτων που εξαρτώνται από τα δάση, συμπεριλαμβανομένων των μικροκαλλιεργητών, των τοπικών κοινοτήτων, και των αυτοχθόνων πληθυσμών, των οποίων τα δικαιώματα κατοχυρώνονται στη Διακήρυξη των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών, αλλά και τη διασφάλιση της πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα που αφορούν τη διαχείριση των δασών και άλλες σχετικές πληροφορίες.

4. Εντός των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιοτήτων τους, η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ένωσης, ή τα κράτη μέλη, ή αμφότεροι, συμμετέχουν σε διεθνείς διμερείς και πολυμερείς συζητήσεις σχετικά με πολιτικές και δράσεις για την ανάσχεση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, μεταξύ άλλων σε πολυμερή φόρουμ όπως η ΣΒΠ, ο FAO, η σύμβαση των ΗΕ για την καταπολέμηση της απερήμωσης, η Συνέλευση των ΗΕ για το Περιβάλλον, το φόρουμ των ΗΕ για τα δάση, η UNFCCC, ο ΠΟΕ, οι ομάδες των G7 και G20. Η συμμετοχή αυτή περιλαμβάνει την προώθηση της μετάβασης στη βιώσιμη γεωργική παραγωγή και βιώσιμη διαχείριση των δασών, καθώς και την ανάπτυξη διαφανών και βιώσιμων αλυσίδων εφοδιασμού, αλλά και τη συνέχιση των προσπαθειών για τον προσδιορισμό και τη συνομολόγηση αυστηρών προτύπων και ορισμών που διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των δασών και άλλων φυσικών οικοσυστημάτων, και των συναφών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

5. Εντός των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιοτήτων τους, η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ένωσης, και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συμμετέχουν σε διάλογο και συνεργασία με άλλες σημαντικές χώρες κατανάλωσης, με σκοπό την προώθηση της θέσπισης φιλόδοξων απαιτήσεων για την ελαχιστοποίηση της συμβολής των εν λόγω χωρών στην αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, καθώς και ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ

Άρθρο 31

Τεκμηριωμένες ανησυχίες φυσικών ή νομικών προσώπων

1. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να υποβάλλουν τεκμηριωμένες ανησυχίες στις αρμόδιες αρχές όταν θεωρούν ότι ένας ή περισσότεροι φορείς εκμετάλλευσης ή έμποροι δεν συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.

2. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, επιμελώς και αμερόληπτα τις τεκμηριωμένες ανησυχίες, μεταξύ άλλων τη βασιμότητα των ισχυρισμών, και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων της διενέργειας ελέγχων και ακροάσεων φορέων εκμετάλλευσης και εμπόρων, με σκοπό τον εντοπισμό δυνητικής μη συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό και, κατά περίπτωση, της λήψης προσωρινών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 23 για την αποτροπή της διάθεσης ή της διαθεσιμότητας στην αγορά και της εξαγωγής των σχετικών παράγωγων προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο έρευνας.

3. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή τεκμηριωμένης ανησυχίας, εάν δεν προβλέπεται διαφορετικά στο εθνικό δίκαιο, η αρμόδια αρχή ενημερώνει τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα οποία της υπέβαλαν τις τεκμηριωμένες ανησυχίες, σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε μετά την υποβολή και αιτιολογεί τις ενέργειές της.

4. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([26]), τα κράτη μέλη προβλέπουν μέτρα για την προστασία της ταυτότητας των φυσικών ή νομικών προσώπων που υποβάλλουν τεκμηριωμένες ανησυχίες ή διεξάγουν έρευνες με σκοπό την εξακρίβωση της συμμόρφωσης των φορέων εκμετάλλευσης ή των εμπόρων με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 32

Πρόσβαση στη δικαιοσύνη

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει επαρκές συμφέρον, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα υφιστάμενα εθνικά συστήματα μέσων έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου τα εν λόγω πρόσωπα πληρούν τα κριτήρια που ενδεχομένως ορίζονται στο εθνικό τους δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που έχουν υποβάλει τεκμηριωμένη ανησυχία σύμφωνα με το άρθρο 31, έχει πρόσβαση σε διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες για τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων των αρμόδιων αρχών δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη τυχόν διατάξεων εθνικού δικαίου οι οποίες ρυθμίζουν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και εκείνων σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να εξαντλούνται οι διαδικασίες διοικητικής προσφυγής προτού ασκηθεί προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 33

Σύστημα πληροφοριών

1. Έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024, η Επιτροπή δημιουργεί και στη συνέχεια διατηρεί σύστημα πληροφοριών το οποίο περιέχει τις δηλώσεις δέουσας επιμέλειας που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2.

2. Με την επιφύλαξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που καθορίζονται στα κεφάλαια 2 και 3, το σύστημα πληροφοριών παρέχει τουλάχιστον τις εξής λειτουργίες:

α) καταχώριση των φορέων εκμετάλλευσης και εμπόρων και των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων τους στην Ένωση· ως προς τους φορείς εκμετάλλευσης των οποίων σχετικά παράγωγα προϊόντα υπάγονται στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία» ή «εξαγωγή», στο προφίλ εγγραφής τους περιλαμβάνεται ο αριθμός καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων (EORI) που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

β) καταχώριση δηλώσεων δέουσας επιμέλειας συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασης αριθμού αναφοράς για κάθε δήλωση δέουσας επιμέλειας στον ενδιαφερόμενο φορέα εκμετάλλευσης ή έμπορο που υποβάλλεται μέσω του συστήματος πληροφοριών·

γ) υποβολή του αριθμού αναφοράς των υφιστάμενων δηλώσεων δέουσας επιμέλειας δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφοι 8 και 9·

δ) όταν είναι δυνατόν, τη μετατροπή δεδομένων από σχετικά συστήματα για τον προσδιορισμό του γεωεντοπισμού·

ε) καταχώριση του αποτελέσματος των ελέγχων δηλώσεων δέουσας επιμέλειας·

στ) διασύνδεση με τα τελωνεία μέσω του περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα τελωνεία σύμφωνα με το άρθρο 28, μεταξύ άλλων για να καθίστανται δυνατές οι κοινοποιήσεις και τα αιτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφοι 6 έως 9·

ζ) παροχή σχετικών πληροφοριών για την υποστήριξη της δημιουργίας προφίλ κινδύνου για το σχέδιο ελέγχων που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 5, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των ελέγχων, της δημιουργίας προφίλ κινδύνου των φορέων εκμετάλλευσης, των εμπόρων και των σχετικών βασικών και σχετικών παράγωγων προϊόντων με σκοπό τον εντοπισμό, με βάση ηλεκτρονικές τεχνικές επεξεργασίας δεδομένων, των προς έλεγχο φορέων εκμετάλλευσης και εμπόρων σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 5, και των σχετικών παράγωγων προϊόντων που πρέπει να ελέγχονται από τις αρμόδιες αρχές·

η) διευκόλυνση της διοικητικής συνδρομής και συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών, καθώς και μεταξύ των αρμόδιων αρχών και της Επιτροπής, για την ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων·

([26]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17).

θ) υποστήριξη της επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων κατά περίπτωση, μέσω της χρήσης ψηφιακών εργαλείων διαχείρισης της προσφοράς.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει μέσω εκτελεστικών πράξεων κανόνες για τη λειτουργία του συστήματος πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ανταλλαγή δεδομένων με άλλα συστήματα ΤΠ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 36 παράγραφος 2.

4. Η Επιτροπή παρέχει πρόσβαση στο εν λόγω σύστημα πληροφοριών σε τελωνειακές αρχές, αρμόδιες αρχές, φορείς εκμετάλλευσης και εμπόρους και, κατά περίπτωση, στους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος κανονισμού.

5. Σύμφωνα με την πολιτική ανοικτών δεδομένων της Ένωσης, η Επιτροπή παρέχει στο ευρύτερο κοινό πρόσβαση στα πλήρη ανωνυμοποιημένα σύνολα δεδομένων του συστήματος πληροφοριών σε ανοιχτή μορφή η οποία είναι μηχαναγνώσιμη και διασφαλίζει διαλειτουργικότητα, επαναχρησιμοποίηση και προσβασιμότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ

Άρθρο 34

Επανεξέταση

1. Το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή υποβάλλει εκτίμηση επιπτώσεων συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από νομοθετική πρόταση για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και σε άλλες δασικές εκτάσεις. Στην εκτίμηση περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η καταληκτική ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 2, με σκοπό την ελαχιστοποίηση της συμβολής της Ένωσης στη μετατροπή και υποβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων. Στην επανεξέταση περιλαμβάνεται αξιολόγηση της επίδρασης των σχετικών βασικών προϊόντων στην αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών.

2. Το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2025, η Επιτροπή υποβάλλει εκτίμηση επιπτώσεων συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από νομοθετική πρόταση για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και σε άλλα φυσικά οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων άλλων εκτάσεων με μεγάλα αποθέματα άνθρακα και με υψηλή αξία βιοποικιλότητας, όπως λιβάδια, τυρφώνες και υγρότοποι. Η εκτίμηση καλύπτει την πιθανή επέκταση σε οικοσύστημα, μεταξύ άλλων με βάση την καταληκτική ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 2, με σκοπό την ελαχιστοποίηση της συμβολής της Ένωσης στη μετατροπή και υποβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων. Στην επανεξέταση εξετάζεται επίσης η αναγκαιότητα και η σκοπιμότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε περαιτέρω βασικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένου του αραβοσίτου. Στην επανεξέταση περιλαμβάνεται αξιολόγηση της επίδρασης των σχετικών βασικών προϊόντων στην αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, όπως προκύπτει από επιστημονικά στοιχεία, και λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές στην κατανάλωση.

3. Η εκτίμηση επιπτώσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 2 αξιολογεί επίσης εάν είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί ή να επεκταθεί ο κατάλογος με τα σχετικά παράγωγα προϊόντα του παραρτήματος Ι, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι στον εν λόγω κατάλογο περιλαμβάνονται τα σημαντικότερα παράγωγα προϊόντα που περιέχουν, έχουν τραφεί ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα. Στην εν λόγω εκτίμηση δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην πιθανή συμπερίληψη των βιοκαυσίμων (κωδικός ΕΣ 382600) στο παράρτημα Ι.

4. Η εκτίμηση επιπτώσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 2 αξιολογεί επίσης τον ρόλο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην πρόληψη των χρηματοοικονομικών ροών που συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στην αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών και αξιολογεί την ανάγκη να προβλεφθούν ενδεχομένως στις νομικές πράξεις της Ένωσης σχετικές ειδικές υποχρεώσεις για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, λαμβάνοντας υπόψη κάθε σχετική υφιστάμενη οριζόντια και τομεακή νομοθεσία.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 35 για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι όσον αφορά τους κωδικούς ΣΟ των σχετικών παράγωγων προϊόντων που περιέχουν, έχουν τραφεί ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα.

6. Έως τις 30 Ιουνίου 2028 και στη συνέχεια ανά τουλάχιστον πέντε έτη, η Επιτροπή προβαίνει σε γενική επανεξέταση του παρόντος κανονισμού και υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση, συνοδευόμενη, αν αρμόζει, από νομοθετική πρόταση. Στο πλαίσιο της πρώτης έκθεσης θα αξιολογηθούν ειδικότερα, βάσει ειδικών μελετών, τα εξής:

α) η αναγκαιότητα και η σκοπιμότητα πρόσθετων εργαλείων διευκόλυνσης του εμπορίου – και ιδίως για τις ΛΑΧ που επηρεάζονται έντονα από τον παρόντα κανονισμό και για χώρες ή τμήματα αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως συνήθους ή υψηλού κινδύνου – που θα υποστηρίζουν την επίτευξη των στόχων του κανονισμού·

β) ο αντίκτυπος του παρόντος κανονισμού στους αγρότες, ιδίως στους μικροκαλλιεργητές, στους αυτόχθονες πληθυσμούς και στις τοπικές κοινότητες, αλλά και η ενδεχόμενη αναγκαιότητα πρόσθετης υποστήριξης για τη μετάβαση σε βιώσιμες αλυσίδες εφοδιασμού και για την τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος κανονισμού από τους μικροκαλλιεργητές·

γ) η περαιτέρω επέκταση του ορισμού της υποβάθμισης των δασών, βάσει εμπεριστατωμένης ανάλυσης και λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις διεθνείς συζητήσεις επί του θέματος·

δ) το κατώτατο όριο για την υποχρεωτική χρήση πολυγώνων όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 28), λαμβανομένου υπόψη του αντικτύπου της στην αντιμετώπιση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών·

ε) οι μεταβολές του τρόπου διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών όσον αφορά τα σχετικά βασικά και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, όταν οι εν λόγω μεταβολές συνιστούν ενδεχομένως ένδειξη ότι υπάρχει πρακτική καταστρατήγησης·

στ) αξιολόγηση του εάν οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν ήταν αποτελεσματικοί ώστε να διασφαλίσουν ότι τα σχετικά βασικά και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που κατέστησαν διαθέσιμα στην αγορά ή εξήχθησαν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 34 παράγραφος 5 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 29 Ιουνίου 2023. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο έξι μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

3. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 34 παράγραφος 5 εξουσιοδότηση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής* Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 34 παράγραφος 5 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 36

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([27]).

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 11 του ίδιου κανονισμού.

([27]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

Άρθρο 37

Καταργούμενες πράξεις

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 καταργείται με ισχύ από τις 30 Δεκεμβρίου 2024.

2. Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 εξακολουθεί να εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027 για την ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010, τα οποία παρήχθησαν πριν από τις 29 Ιουνίου 2023 και διατέθηκαν στην αγορά από τις 30 Δεκεμβρίου 2024.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 1 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, η ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010, τα οποία παρήχθησαν πριν από τις 29 Ιουνίου 2023 και διατέθηκαν στην αγορά περισσότερα από τρία έτη από τις 31 Δεκεμβρίου 2027, συμμορφώνονται με το άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 38

Έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής* Ένωσης.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, τα άρθρα 3 έως 13, τα άρθρα 16 έως 24 και τα άρθρα 26, 31 και 32 εφαρμόζονται από τις 30 Δεκεμβρίου 2024.

3. Με εξαίρεση τα προϊόντα που καλύπτονται από το παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010, για τους φορείς εκμετάλλευσης που είχαν συσταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020 ως πολύ μικρές επιχειρήσεις ή μικρές επιχειρήσεις δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφοι 1 ή 2 αντίστοιχα της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, τα άρθρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται από τις 30 Ιουνίου 2025.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 31 Μαΐου 2023.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*
R. METSOLA	P. KULLGREN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Σχετικά βασικά προϊόντα και σχετικά παράγωγα προϊόντα όπως αναφέρονται στο άρθρο 1

Ο πίνακας που ακολουθεί απαριθμεί εμπορεύματα όπως ταξινομούνται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 στα οποία παραπέμπει το άρθρο 1 του παρόντος κανονισμού.

Εκτός από τα υποπροϊόντα διαδικασίας μεταποίησης, εάν η διαδικασία αυτή αφορούσε υλικό που δεν συνιστά απόβλητο όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε εμπορεύματα εάν αυτά παράγονται εξολοκλήρου από υλικό που έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής του και διαφορετικά θα είχε απορριφθεί ως απόβλητο, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1) της εν λόγω οδηγίας.

Σχετικό βασικό προϊόν	Σχετικά παράγωγα προϊόντα
Βοοειδή	0102 21, 0102 29 Βοοειδή ζωντανά ex 0201 Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη ex 0202 Κρέατα βοοειδών, κατεψυγμένα ex 0206 10 Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη ex 0206 22 Βρώσιμα συκώτια βοοειδών, κατεψυγμένα ex 0206 29 Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών (εκτός από γλώσσες και συκώτια), κατεψυγμένα ex 1602 50 Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες κρεάτων, παραπροϊόντων σφαγίων, αίματος βοοειδών ex 4101 Δέρματα ακατέργαστα βοοειδών (νωπά ή αλατισμένα, αποξεραμένα, διατηρημένα με ασβέστη, με άλλα διατηρητικά διαλύματα ή αλλιώς διατηρημένα, αλλά όχι δεψασμένα ούτε περγαμηνοειδή, ούτε παρασκευασμένα με άλλο τρόπο), έστω και αποτριχωμένα ή σχισμένα κατά μήκος ex 4104 Δέρματα δεψασμένα ή μη κατεργασμένα βοοειδών, αποτριχωμένα, έστω και σχισμένα κατά μήκος, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα ex 4107 Δέρματα παρασκευασμένα μετά τη δέψη ή μετά την αποξήρανση και δέρματα περγαμηνοειδή, βοοειδών, αποτριχωμένα, έστω και σχισμένα κατά μήκος, άλλα από εκείνα της κλάσης 4114
Κακάο	1801 Κακάο σε σπόρους και θραύσματα σπόρων, ακατέργαστα ή φρυγμένα 1802 Κελύφη, μεμβράνες (φλούδες) και άλλα απορρίμματα κακάου 1803 Πάστα κακάου, έστω και αποβουτυρωμένη 1804 Βούτυρο, λίπος και λάδι κακάου 1805 Σκόνη κακάου, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών 1806 Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο
Καφές	0901 Καφές, έστω και καβουρντισμένος ή χωρίς καφείνη· κελύφη και φλούδες καφέ· υποκατάστατα του καφέ που περιέχουν καφέ, οποιεσδήποτε και αν είναι οι αναλογίες του μείγματος

Σχετικό βασικό προϊόν	Σχετικά παράγωγα προϊόντα
Ελαιοφοίνικας	1207 10 Καρύδια και αμύγδαλα φοινίκων 1511 Φοινικέλαιο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα 1513 21 Ακατέργαστα λάδια λαχανοφοίνικα (φοινικοπυρηνέλαιο) και babassu και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα 1513 29 Λάδια λαχανοφοίνικα (φοινικοπυρηνέλαιο) και babassu και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα (εκτός από ακατέργαστα λάδια) 2306 60 Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα καρυδιών ή αμυγδάλων φοίνικα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή λιπών ή ελαίων από καρύδια ή αμύγδαλα φοίνικα ex 2905 45 Γλυκερίνη, καθαρότητας 95 % ή ανώτερης (υπολογιζόμενης επί του βάρους του άνυδρου προϊόντος) 2915 70 Παλμιτικό οξύ, στεατικό οξύ, τα άλατα και οι εστέρες τους 2915 90 Οξέα μονοκαρβοξυλικά άκυκλα κορεσμένα και οι ανυδρίτες, τα αλογονίδια, υπεροξείδια και υπεροξέα τους. Τα αλογονωμένα, σουλφονικά, νιτρωμένα ή νιτρωδωμένα παράγωγά τους (εκτός από μυρμηκικό οξύ, οξικό οξύ, μονο-, δι- ή τριχλωροοξικά οξέα, προπιονικό οξύ, βουτανοϊκά οξέα, πεντανοϊκά οξέα, παλμιτικό οξύ, στεατικό οξύ, τα άλατα και οι εστέρες τους, και οξικό ανυδρίτη) 3823 11 Στεατικό οξύ, βιομηχανικό 3823 12 Ελαϊκό οξύ, βιομηχανικό 3823 19 Λιπαρά οξέα μονοκαρβοξυλικά βιομηχανικά. Όξινα λάδια από εξευγενισμό (ραφινάρισμα). (εκτός από στεατικό οξύ, ελαϊκό οξύ και λιπαρά οξέα ταλλελαίου) 3823 70 Λιπαρές βιομηχανικές αλκοόλες
Καουτσούκ	4001 Καουτσούκ φυσικό, μπαλάτα, γουταπέρκα, guayule, chicle και ανάλογες φυσικές γόμες, σε αρχικές μορφές ή σε πλάκες, φύλλα ή ταινίες ex 4005 Καουτσούκ αναμειγμένο, μη βουλκανισμένο, σε αρχικές μορφές ή σε πλάκες, φύλλα ή ταινίες ex 4006 Άλλες μορφές (π.χ. ράβδοι, σωλήνες, είδη καθορισμένης μορφής) και είδη (π.χ. δίσκοι, δακτύλιοι) από καουτσούκ μη βουλκανισμένο ex 4007 Νήματα και σχοινιά από βουλκανισμένο καουτσούκ ex 4008 Πλάκες, φύλλα, ταινίες, ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής, από καουτσούκ βουλκανισμένο, μη σκληρυμένο ex 4010 Ιμάντες μεταφορικοί ή μετάδοσης κίνησης, από καουτσούκ βουλκανισμένο ex 4011 Επίσωτρα με πιεσμένο αέρα, καινούρια, από καουτσούκ ex 4012 Επίσωτρα αναγομωμένα ή μεταχειρισμένα, από καουτσούκ. Επίσωτρα συμπαγή ή κοίλα, πέλματα επισώτρων με πεπιεσμένο αέρα και εσωτερικές προστατευτικές ταινίες ελαστικών (τιράντες), από καουτσούκ

Σχετικό βασικό προϊόν	Σχετικά παράγωγα προϊόντα
	ex 4013 Αεροθάλαμοι, από καουτσούκ ex 4015 Ενδύματα και εξαρτήματα της ένδυσης (στα οποία περιλαμβάνονται τα είδη γαντοποιίας, τα κοινά γάντια, τα γάντια που αφήνουν γυμνές τις άκρες των δακτύλων και τα γάντια χωρίς υποδιαίρεση δακτύλων που έχουν υποδοχή μόνο για τον αντίχειρα), από καουτσούκ βουλκανισμένο, μη σκληρυμένο, για κάθε χρήση ex 4016 Άλλα τεχνουργήματα από καουτσούκ βουλκανισμένο μη σκληρυμένο, που δεν κατονομάζονται αλλού στο κεφάλαιο 40 ex 4017 Καουτσούκ σκληρυμένο (π.χ. εβονίτης) σε κάθε μορφή, στο οποίο περιλαμβάνονται και τα απορρίμματα και θραύσματα. Τεχνουργήματα από καουτσούκ σκληρυμένο
Σόγια	1201 Κουκιά σόγιας, έστω και σπασμένα 1208 10 Αλεύρια από κουκιά σόγιας 1507 Σογιέλαιο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα 2304 Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή του σογιέλαιου
Ξύλο	4401 Καυσόξυλα σε κυλίνδρους, κούτσουρα, μικρά κλαδιά, δεμάτια ή με παρόμοιες μορφές· ξυλεία σε πλακίδια ή σε μικρά τεμάχια· πριονίδια, απορρίμματα και θραύσματα ξύλου, έστω και συσσωματωμένα σε μορφή κούτσουρων, πλίνθων, τροχίσκων ή σε παρόμοιες μορφές 4402 Ξυλοκάρβουνα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάρβουνα από κελύφη ή καρύδια), έστω και συσσωματωμένα 4403 Ξυλεία ακατέργαστη, έστω και ξεφλουδισμένη, που της έχει αφαιρεθεί ο σομφός ή ορθογωνισμένη 4404 Κλάδοι κατά μήκος σχισμένοι για βαρελοστέφανα· σχιστά στηρίγματα φυτών· πάσσαλοι από ξύλο μεγάλοι και μικροί, μυτεροί, απριόνιστοι κατά μήκος· ξυλεία απλώς χοντροπελεκημένη ή στρογγυλεμένη, όχι όμως κατεργασμένη με τόρνο, ούτε καμπυλωμένη, ούτε με άλλο τρόπο επεξεργασμένη, για ράβδους, ομπρέλες, λαβές εργαλείων ή παρόμοια· ξυλεία σε σχίζες, λεπίδες, ταινίες και παρόμοια 4405 Ξυλόμαλλο (άχυρο ξύλου)· ξυλάλευρο 4406 Στρωτήρες ξύλινοι για σιδηροτροχιές ή παρόμοιοι 4407 Ξυλεία πριονισμένη ή πελεκημένη κατά μήκος, κομμένη εγκάρσια ή ξετυλιγμένη, έστω και πλανισμένη, λειασμένη με ελαφρόπετρα ή κολλημένη με εγκάρσια συνένωση, πάχους που υπερβαίνει τα 6 mm 4408 Φύλλα για επικάλυψη (στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα που λαμβάνονται με τεμαχισμό ξυλείας σε απανωτές στρώσεις), φύλλα πολύστρωτα αντικολλητά (κόντρα πλακέ) ή για παρόμοια ξυλεία σε απανωτά φύλλα και άλλη ξυλεία πριονισμένη κατά μήκος, κομμένη εγκάρσια ή ξετυλιγμένη, έστω και πλανισμένη, λειασμένη με ελαφρόπετρα ή κολλημένη με εγκάρσια συνένωση, πάχους που δεν υπερβαίνει τα 6 mm 4409 Ξυλεία (στην οποία περιλαμβάνονται και οι σανίδες και τα πηχάκια για παρκέτα, μη συναρμολογημένα) με καθορισμένη μορφή (με εξοχές-γλωσσίδια, αυλάκια, εντομές, πλαγιοτομές, αρμούς σε σχήμα V, γλυφές, στρογγυλεμένη ή παρόμοια) σ' όλο το μήκος μιας ή περισσοτέρων από τις πλάγιες πλευρές ή επιφάνειες ή άκρα έστω και πλανισμένη, λειασμένη με ελαφρόπετρα ή κολλημένη με εγκάρσια συνένωση 4410 Πλάκες-διαφράγματα από μικρά τεμάχια, πετάσματα με την ονομασία «oriented strand board» (OSB) και παρόμοιες πλάκες-διαφράγματα (π.χ. πετάσματα επονομαζόμενα «waferboard»), από ξύλο ή άλλες ξυλώδεις ύλες, έστω και συσσωματωμένες με ρητίνες ή άλλες οργανικές συνδετικές ύλες 4411 Πλάκες-διαφράγματα από ίνες ξύλου ή άλλες ξυλώδεις ύλες, έστω και συσσωματωμένες με ρητίνες ή άλλα οργανικά συνδετικά

Σχετικό βασικό προϊόν	Σχετικά παράγωγα προϊόντα
	4412 Ξυλεία σε φύλλα πολύστρωτα αντικολλητά (κόντρα-πλακέ), ξυλεία σε φύλλα επικολλητά απλά και παρόμοια ξυλεία σε απανωτά φύλλα
	4413 Ξυλεία με την ονομασία «πυκνωμένη», σε όγκους, σανίδες, λεπίδες ή είδη καθορισμένης μορφής
	4414 Πλαίσια (κορνίζες) από ξύλο για εικόνες, φωτογραφίες, καθρέφτες και παρόμοια είδη
	4415 Κιβώτια κάθε μεγέθους, καφάσια, τύμπανα και παρόμοιες συσκευασίες από ξύλο· τύμπανα (τροχίσκοι) για καλώδια από ξύλο· παλέτες απλές, παλέτες-κιβώτια και άλλες επίπεδες επιφάνειες για τη φόρτωση, από ξύλο·
	στεφάνια παλετών από ξύλο
	(με εξαίρεση υλικά συσκευασίας τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως υλικό συσκευασίας για την υποστήριξη, προστασία ή μεταφορά άλλου προϊόντος που διατίθεται στην αγορά.)
	4416 Βαρέλια, κάδοι, μαστέλα και άλλα τεχνουργήματα βαρελοποιίας και τα μέρη τους, από ξύλο, στα οποία περιλαμβάνονται και οι δούγες
	4417 Εργαλεία, σκελετοί και λαβές εργαλείων, σκελετοί για ψήκτρες, λαβές για σκούπες ή ψήκτρες από ξύλο· καλούπια, καλαπόδια και τανυτήρες για υποδήματα από ξύλο
	4418 Τεχνουργήματα ξυλουργικής και τεμάχια σκελετών για οικοδομές, στα οποία περιλαμβάνονται και οι κυψελώδεις πλάκες-διαφράγματα, συναρμολογημένες πλάκες για την επικάλυψη πατωμάτων και τα πέταυρα (shingles και shakes), από ξύλο
	4419 Είδη από ξύλο για το τραπέζι ή την κουζίνα
	4420 Ξυλεία με ενσωματωμένες ψηφίδες και ξυλεία με κολλημένα διακοσμητικά στοιχεία· μικρά κιβώτια, θήκες για τιμαλφή και θήκες για κοσμήματα ή χρυσαφικά και παρόμοια τεχνουργήματα, από ξύλο· αγαλματάκια και άλλα είδη στολισμού, από ξύλο· είδη επιπλώσεως, από ξύλο, που δεν υπάγονται στο κεφάλαιο 94
	4421 Άλλα τεχνουργήματα από ξύλο
	Χαρτοπολτός και χαρτί των κεφαλαίων 47 και 48 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, με την εξαίρεση των προϊόντων με βάση το μπαμπού και των προϊόντων ανάκτησης (απορρίμματα και αποκόμματα)
	ex 49 Προϊόντα των εκδοτικών οίκων, του Τύπου ή άλλων βιομηχανιών που ασχολούνται με τις γραφικές τέχνες, κείμενα χειρόγραφα ή δακτυλογραφημένα και σχέδια, από χαρτί
	ex 9401 Καθίσματα (με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 9402), έστω και αν μετατρέπονται σε κρεβάτια, και τα μέρη τους, από ξύλο
	9403 30, 9403 40, 9403 50, 9403 60 και 9403 91 Έπιπλα από ξύλο και μέρη τους
	9406 10 Προκατασκευασμένα κτίρια από ξύλο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Δήλωση δέουσας επιμέλειας

Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη δήλωση δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2:

1. Όνομα και διεύθυνση του φορέα εκμετάλλευσης και, σε περίπτωση σχετικών βασικών και σχετικών παράγωγων προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, αριθμός καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων (EORI) σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

2. Κωδικός του εναρμονισμένου συστήματος, περιγραφή με ελεύθερο κείμενο που περιλαμβάνει την εμπορική ονομασία και, κατά περίπτωση, την πλήρη επιστημονική ονομασία, και ποσότητα του σχετικού παράγωγου προϊόντος που ο φορέας εκμετάλλευσης προτίθεται να διαθέσει στην αγορά ή να εξαγάγει. Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά ή εξέρχονται από αυτήν, η ποσότητα πρέπει να εκφράζεται σε χιλιόγραμμα καθαρής μάζας και, κατά περίπτωση, στη συμπληρωματική μονάδα που ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου έναντι του αναφερόμενου κωδικού του εναρμονισμένου συστήματος, ή σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, να εκφράζεται σε καθαρή μάζα προσδιορίζοντας ποσοστιαία εκτίμηση ή απόκλιση ή, κατά περίπτωση, καθαρό όγκο ή αριθμό μονάδων. Η συμπληρωματική μονάδα ισχύει όταν ορίζεται με συνέπεια για όλες τις πιθανές δασμολογικές διακρίσεις υπό τον κωδικό του εναρμονισμένου συστήματος που αναφέρεται στη δήλωση δέουσας επιμέλειας.

3. Χώρα παραγωγής και γεωεντοπισμός όλων των γεωτεμαχίων όπου παρήχθησαν τα σχετικά βασικά προϊόντα. Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή που έχουν παραχθεί από βοοειδή, και για τα εν λόγω σχετικά παράγωγα προϊόντα που έχουν τραφεί με σχετικά παράγωγα προϊόντα, ο γεωεντοπισμός αναφέρεται σε όλες τις εγκαταστάσεις όπου διατηρούνταν τα βοοειδή. Όταν το σχετικό παράγωγο προϊόν περιέχει ή έχει κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί με τη χρήση βασικών προϊόντων παραχθέντων σε διαφορετικά γεωτεμάχια, περιλαμβάνεται και ο γεωεντοπισμός όλων των γεωτεμαχίων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

4. Για τους φορείς εκμετάλλευσης που παραπέμπουν σε υπάρχουσα δήλωση δέουσας επιμέλειας δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφοι 8 και 9, ο αριθμός αναφοράς της εν λόγω δήλωσης δέουσας επιμέλειας.

5. Το εξής κείμενο: «Με την υποβολή της παρούσας δήλωσης δέουσας επιμέλειας, ο φορέας εκμετάλλευσης επιβεβαιώνει ότι ασκήθηκε η δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1115 και διαπιστώθηκε μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος μη συμμόρφωσης των σχετικών παράγωγων προϊόντων με το άρθρο 3 στοιχείο α) ή β) του εν λόγω κανονισμού.».

6. Υπογραφή με την ακόλουθη μορφή:

   «Υπογραφή για λογαριασμό και εξ ονόματος:

   Ημερομηνία:

   Όνομα/επωνυμία και ιδιότητα: Υπογραφή:».